

(davamı 3-cü səhifədə)

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib

Prezident İlham Əliyevin yekun nitqi

(əvvəlki 2-ci səhifədə)

Möhtərəm cənab Prezident, 2015-ci il 11 fevral tarixi Azərbaycanın əlvan metal sənayesi üçün dönüs nöqtəsi oldu. Məhz həmin tarixli Sərəncamınızla əlvan metal filizi yataqlarının öyrənilməsi, tədqiqi, kəşfiyyatı, işlənilməsi və idarə olunması, bu sahədə yeni texnologiyaların tətbiqi, maddi-texniki bazanın müasirləşdirilməsi və ondan səmərəli istifadənin təmin olunması, habelə bu sahənin beynəlxalq standartlara uyğun, tam şəffaf və müasir şəkildə inkişafı məqsədi ilə "AzerGold" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti təsis edildi. 2016-cı ilin ikinci yarısında Cəmiyyət fəaliyyətə başladı və qısa müddət ərzində korporativ strukturu, maddi-texniki bazanı və işçi heyətini formalaşdırdı.

Zəti-əlləri, Sizin müvafiq Sərəncamınıza əsasən, Qaradağ, Çovdar, Göydağ, Dağkasəmənlə filiz sahələri, Köhnəmədən sahəsi və Kürəkçay hövzəsinə dair iştirak payları "AzerGold" QSC tərəfindən yerli banklardan cəlb edilmiş kredit vəsaiti hesabına alınıb və hazırda bu kredit öhdəliyi Cəmiyyət tərəfindən uğurla təşkil edilmiş qiymətlilərin satışından gələn daxilolmalar hesabına təmin olunur.

Cənab Prezident, dağ-mədən hasilat sahəsinin inkişafı istiqamətində "AzerGold" QSC-nin ilk hədəfi Daşkəsəndə yerləşən Çovdar qızıl mədəninin fəaliyyətinin bərpası, yerli əhalinin işlə təmin olunması və gəlirlərin formalaşdırılması olub.

Bu məqsədlə qısa müddət ərzində müxtəlif təyinatlı təmir-tikinti işləri təşkil edilib, mədənin fəaliyyəti bərpa olunub, optimallaşdırılıb, istehsalat 24 saatlıq iş rejiminə keçirilib, işçilərin iş şəraiti təkmilləşdirilib, aktiv hasilat işləri başlanılıb və bu işlər bu gün də uğurla davam etdirilməkdədir. Hasilatın bərpası qiymətli metalların ixracını aktuallaşdırdı. Dünya metal birja bazarlarının tələblərini nəzərə alaraq, qiymətli metalların beynəlxalq standartlara uyğun saflaşdırılması üçün saflaşdırma şirkətləri hasilatçıları qarşısında texnologiy, ətraf mühit, şəffaflıq və digər parametrlər üzrə çox mürekkəb şərtlər qoyur. Qürurla deyə bilərik ki, "AzerGold" QSC çoxsaylı audit və yoxlama prosedurlarını uğurla keçərək bir sıra beynəlxalq saflaşdırma şirkətləri tərəfindən müsbət rəy alıb, daha əlverişli kommersiya şərtləri təklif edən İsveçrənin dünyaca məşhur "Argor-Heraeus" şirkəti ilə 2017-ci ilin aprel ayında müqavilə imzalayıb və Çovdar qızıl mədəninə hasil edilən qızıl və gümüşün ixracını həyata keçirməyə başlayıb.

2017-ci ilin aprel-dekabr ayları ərzində 60,3 min unsiya qızıl, 86,4 min unsiya gümüşün ixracı və beynəlxalq bazarlarda satışından 131,5 milyon manat, 2018-ci ilin birinci yarısında 20,7 min unsiya qızıl, 28,2 min unsiya gümüşün ixracı və beynəlxalq bazarlarda satışından 47,9 milyon manat, ümumilikdə isə 81,1 min unsiya qızılın, 114,6 min unsiya gümüşün satışı nəticəsində 178 milyon manatdan çox gəlir əldə edilib. Qazanılan yüksək göstəricilər 2017-ci ildə "AzerGold" QSC-ni qeyri-neft sektorunun sənaye məhsullarının ixracında lider mövqelərə yüksəltdi. Bu gəlirlərin hesabına Cəmiyyət dövlət büdcəsindən vəsait cəlb etmədən müxtəlif təyinatlı kapital və cari xərclərin qarşılmasını təmin edib, habelə üzərində olan bank borcunun ödəmə planını üstələməklə, ciddi azaldılmasına nail olub. Bundan əlavə, əldə edilən gəlir hesabına yeni sahələrin inkişafına yönələn ilkin investisiya qoyuluşları da həyata keçirilib.

Zəti-əlləri, Çovdar yatağında icra edilən və 2021-ci ildə başa çatacaq yerüstü filiz qatının istismarı dövründə ümumilikdə hasil ediləcək daha 129 min unsiya qızılın və 202 min unsiya gümüşün satışı nəticəsində ölkə iqtisadiyyatına 300 milyon manata yaxın məbləğdə gəlirin olması planlaşdırılır.

Qiymətlilərin beynəlxalq bazarda satışı ilə yanaşı, yerli bazarda da Azərbaycanın qızıl və gümüşünün satışının həyata keçirilməsi və ixracdan asılılığının azaldılması üçün Cəmiyyət tərəfindən sayılır göstərilməkdədir. Bu il-dən etibarən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu Cəmiyyətin hasil etdiyi qızılı alacaq və ölkənin qızıl ehtiyat fondu həm də Azərbaycan qızılı hesabına formalaşacaq.

2021-ci ildə hasilata başlanılması nəzərdə tutulan Çovdar yatağının yeraltı filiz qatının istismarına dair texniki-iqtisadi əsaslandırma sənədi beynəlxalq məsləhətçi şirkət tərəfindən hazırlanıb. İlkin hesablamalara əsasən, layihənin 6 illik istismarı çərçivəsində 400 milyon manatdan artıq gəlirin əldə edilməsi nəzərdə tutulub. Əlavə olaraq, yatağın ehtiyatlarının artırılması istiqamətində sahənin yaxın və uzaq ərazilərində fəal kəşfiyyat və tədqiqat işləri aparılır.

Balakən rayonu ərazisində yerləşən və mis, sink, gümüş, qızıl, qurğuşun ehtiyatlarına görə növbəti Azərbaycan, hətta Avropa üçün böyük strateji əhəmiyyətə malik Filizçay polimetall yatağı üzrə ilkin iqtisadi qiymətləndirmə sənədi nüfuzlu beynəlxalq məsləhətçi şirkət tərəfindən hazırlanmaqdadır. Həssas olan cari ilin sonuna hazır olması və növbəti addım kimi metallurji, laborator, geotexniki, hidroloji və ekoloji tədqiqatların aparılması, sosial və ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi və texniki-iqtisadi əsaslandırma sənədinin hazırlanması təşkil ediləcəkdir. Filizçay yatağının ən azı 12 illik istismarı nəticəsində ölkə iqtisadiyyatına ümumilikdə üç milyard manata yaxın vəsaitin daxil olması və 2000-dən artıq iş yerinin açılması gözlənilir. Bundan başqa, Balakən rayonu ərazisində yerləşən Mazımçay yatağında ehtiyatların təsdiqi məqsədi ilə buruq-qazma işləri aparılır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində yerləşən Ortakənd sahəsində ən müasir avadanlıqların cəlb edilməsi ilə kompleks geofiziki tədqiqatlar nəticəsində mis, qızıl və digər əlvan metallar üzrə ilkin müsbət təzahürlər qeydə alınıb. Buruq-qazma işlərinin icrası və ehtiyatların hesablanması işlərinə başlanılıb.

Möhtərəm cənab Prezident, ölkə ərazisində yeni yataqların müəyyən edilməsi məqsədilə kəşfiyyat işləri aparılır. Belə ki, bu işlərin nəticəsində Göygöy inzibati rayonunda yerləşən Ağyoğuz perspektivli qızıl filizi sahəsi müəyyən edilib, aparılmış geofiziki işlər müsbət nəticə verib və 2018-ci ilin sonunadək buruq-qazma işlərinin icrası və ehtiyatların hesablanması planlaşdırılıb. Eyni zamanda, Tüllüalr perspektivli qızıl filizi yatağının mövcud ehtiyatlarının təsdiq edilməsi və növbəti addım olaraq tədqiqat işlərinin başlanması məqsədilə yataq üzrə ilkin fəaliyyət planı tərtib edilib.

Nəzərdə tutulan işlərin davamlılığını və vaxtında həyata keçirilməsini təmin etmək üçün maliyyələşmə mənbələri, o cümlədən potensial investorlar və strateji partnyorlarla əməkdaşlıq perspektivləri nəzərdən keçirilir.

Cənab Prezident, tapşırıqınıza əsasən, "AzerGold" QSC Azərbaycan ərazisində mövcud perspektivli əlvan metal yataqlarının işlənilməsinə və istismara verilməsinə kompleks yanaşma tətbiq edir. Bu məqsədlə ölkənin əlvan metal hasilatına dair Yol Xəritəsi sənədinin hazırlanmasına başlanılıb. Sənəd sovet hakimiyyəti dövründən arxivlərdə mövcud məlumatların müasir standartlara uyğunlaşdırılmasını, o cümlədən rəqəmsal formata salınmasını, mineral ehtiyatların beynəlxalq normalar əsasında yenidən hesablanması, mədənlər üçün istismar mərhələləri üzrə fəaliyyət planının hazırlanmasını əhatə edəcəkdir. Rəqəmsallaşdırma yataqların iqtisadi və ekoloji cəhətdən daha dayanıqlı və səmərəli idarəçiliyinə töhfə verəcək.

Yuxarıda adçəkilən işlərin icrası məqsədilə Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi, eyni zamanda, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və digər dövlət qurumları ilə əməkdaşlıq edilir.

Cənab Prezident, hazırda Cəmiyyətin fəaliyyətinin təşkili üçün 600-dən çox iş yeridir yaradılıb. Bunlardan 286-sı daimi iş yeridir. İşçilərin yerli və xarici təlimlərdən iştirakı təmin edilir. Hazırda tədqiqat mərhələsində olan yeni layihələrin icrası və istismara verilməsi əlavə çoxsaylı yeni iş yerlərinin yaranmasına səbəb olacaq.

Cənab Prezident, Sizin göstərişinizə əsasən Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu ilə Azərbaycan Respublikasının işğal altındakı ərazilərdə əlvan metalların qeyri-qanuni hasilatı ilə bağlı erməni və xarici şirkətlərin fəaliyyətinə hüquqi qiymətin verilməsi prosesinə başlanılıb.

Möhtərəm Prezident, Azərbaycan zəngin ölkədir və ölkəmizdə Yerin təkində olan metalların ümumi dəyəri ilkin hesablamalara əsasən 150 milyard manatdan artıq təşkil edir. Biz inanırıq ki, Sizin rəhbərliyiiniz ilə bu sərvətlərdən səmərəli istifadə insan kapitalının daha da inkişaf etdirilməsi, milli iqtisadiyyatın güclənməsi və xalqın rifahının yaxşılaşmasına xidmət edəcək.

Zəti-əlləri, məhz Sizin qayğıyız və diqqətiniz sayəsində fəaliyyət göstərdiyimiz qısa dövr ərzində bu uğurlar qazanmaqna nail ola bildik. Sizin aparığınız xarici və daxili siyasət, iqtisadi islahatlar ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi sabitliyi təmin edir, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən hər bir müəssisə kimi bizim də fəaliyyətimiz üçün əlverişli şərait yaradır.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

* * *

Dövlətimizin başçısı iclasda yekun nitqi söylədi.

- Ötən altı ayın göstəriciləri deməyə əsas verir ki, biz 2018-ci ilin əvvəlində qarşıma qoyduğumuz bütün vəzifələrə uğurla nail olacağıq. Bundan sonrakı illərdə Azərbaycan iqtisadiyyatı dinamik şəkildə inkişaf etməlidir. Bunun təmin etmək üçün, əlbəttə ki, islahatlar daha da dərinləşməlidir.

Son illər ərzində apardığımız islahatlar öz gözəl bəhrəsini vermişdir. Əgər biz bu islahatları aparmasaydıq, bu qədər böyük iqtisadi uğurlara çatıb bilməzdik. Ancaq hesab edirəm ki, indiki dövrdə biz bu islahatları daha da dərinləşdirməliyik. Elə etməliyik ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı uzunmüddətli, gələcəkdə dayanıqlı iqtisadiyyat kimi özünü göstərsin, neftdən, qazdan asılılıq daha da aşağı düşsün və qeyri-neft sektorunun inkişafı sürətlə davam etdirilsin.

İqtisadi və maliyyə sektorlarının maksimum şəffaflıq təmin edilməlidir. Bu şəffaflıq imkan verəcək ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı daha inamlı inkişaf etsin, qeyri-neft sektorumuza xarici sərmayə daha böyük həcmə qoyulsun. Çünki bu sektora xarici sərmayənin lazımı səviyyədə olmamasının əsas səbəbi qeyri-şəffaf vəziyyətdir. Eyni zamanda, qanunvericilikdə də əlavə tədbirlər görülməlidir, baxmayaraq ki, bizim qanunvericiliyimiz xarici sərmayənin cəlb edilməsi üçün çox əlverişlidir. Əgər belə olmasaydı, ölkə iqtisadiyyatına 230 milyard dollardan çox sərmayə qoyulmazdı. Ancaq müasir dövrün tələbləri dikte edir ki, islahatlar daha da dərinləşsin və şəffaflıq təmin edilsin.

Deyə bilərəm ki, son vaxtlar vergi və gömrük sistemlərində aparılan islahatlar öz bəhrəsini verir. Bu sahələr bir-birinə bağlı olan sahələrdir və əlbəttə ki, islahatlar hər iki sahədə paralel olaraq aparılmalıdır və aparılır. Əminəm ki, görülmüş işlər nəticəsində yaxın gələcəkdə biz daha da böyük nəticələrə görərik. Vergi və gömrük orqanları dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin səviyyəsinə qalxmaldır. Yeni, sadə dillə desək, vəzifə bundan ibarətdir.

Əlbəttə ki, kadr dəyişikliyi aparılmalıdır və aparılır. Əminəm ki, bu, öz bəhrəsini verəcək. Qabaqcıl ölkələrin təcrübəsi Azərbaycanda tətbiq edilməlidir. Bütün dövlət qurumları, eyni zamanda, sahibkarlar da bilməlidirlər ki, vergi və gömrük sistemlərində tam şəffaflıq təmin edilir, bərabər şərait yaradılıb, qeyri-səğlam rəqabətə son qoyulur. Sahibkarlar tam aydın bilməlidirlər ki, işləmə qaydaları nədən ibarətdir. O da çox sadədir: qanunlara riayət etmək, vergiləri tam ödəmək, qaçaqmalçılıqla məşğul olmamaq və ölkə iqtisadiyyatına ziyan vurmamaq. Əsas şərtlər bundan ibarətdir.

Sahibkarlar da öz tərəfindən bu işlərdə məsuliyyətlərini göstərməlidirlər. Vergidən yayınama hallarına son qoyulmalıdır. Bu, kiçik və böyük sahibkarlara aiddir. Həmi qanun qarşısında bərabər olmalıdır. Vergi və gömrük orqanlarının rəhbərliyi qarşısında mənim tapşırıqlarım bundan ibarətdir. Heç kimin heç bir güzəştə yoxdur, ola da bilməz. Hər bir sahibkar vergisini tam ödəməlidir və vergidən başqa heç bir başqa ödəniş olmamalıdır. Mən bunu həm dövlət orqanlarına, həm də sahibkarlara deyirəm. Əgər belə hallar olarsa dərhal birbaşa Prezident Administrasiyasına və aidiyyəti qurumlara məlumat göndərməlidir. Çünki biz bu sahədə tam sağlamlaşdırma siyasətini davam etdirib başa çatdırmalıyıq.

Sosial təminat sahəsində də ciddi islahatlar aparılmalıdır. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin yeni rəhbərliyi qarşısında belə vəzifələr qoyulub. Bu sahədə buraxılış səhvlər, pozuntular tam aradan qaldırılmalıdır. Sosial ədalət tam bərqərar olmalıdır və şəffaflıq tam təmin edilməlidir. Dövlət bu sahəyə çox böyük diqqət göstərir və mənfəətlərə dənmişəm ki, bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır, xüsusilə sosial cəhətdən az təmin edilmiş vətəndaş. Məhz buna görə biz ümumən sosial yardım sistemində keçmişik. Məhz buna görə yüz yüz minlərlə ailə dövlətdən bu təminatı alır. Ancaq bir çox hallarda vətəndaşların hüquqları pozulur, ədalətsizlik hökm sürür, yardıma ehtiyacı olan yardım almır, yardıma ehtiyacı olmayan yardımı alır və ondan sonra o vəsaiti dövlət məmurları ilə bölüşür. Belə hallar kifayət qədər çoxdur, indi ciddi araşdırma aparılır. Sosial təminat sahəsində tam şəffaflıq təmin edilməlidir, sosial ədalət tam bərqərar olmalıdır.

Bununla bərabər, sosial sahənin şəffaflaşdırılması və beynəlxalq təcrübə əsasında fəaliyyət göstərməsi bizim iqtisadi inkişafımıza da böyük təkan verəcək. Çünki qeyri-formal məşğulluq Azərbaycanda kütləvi xarakter daşıyır. İndi hökumət bu məsələ ilə ciddi məşğul olur, nazirlərdə məşğul olur və biz buna son qoymalıyıq. Buna son qoymaq üçün mexanizmlər var, işlənilir və hesab edirik ki, yaxın gələcəkdə böyük irəliləyiş olacaqdır. Biz qeyri-formal məşğulluqla bağlı çox ciddi addımlar atırıq və atacağıq. Əgər biz bu vəziyyətdən çıxıb bilsək, bu, ölkə iqtisadiyyatına da böyük dəstək olacaq. Onu da qeyd etməliyəm ki, qeyri-formal məşğulluq, demək olar, bütün ölkələrdə var və mövcuddur. Baxır ki, ölkələr, hökumətlər bu

vəziyyətlə necə mübarizə aparırlar. Azərbaycan qeyri-formal məşğulluqla qarşı çox ciddi tədbirlər görən bir ölkə olmalıdır. Əlbəttə ki, bunun həm inzibati, həm də institusional elementləri var və biz hər ikisindən istifadə etməliyik.

Sosial cəhətdən az təmin edilmiş vətəndaşlara dövlət həmişə öz dəstəyini göstərəcək. Bizim siyasətimiz bundan ibarətdir və vətəndaşlar narahat olmasınlar. Dövlət həmişə onların arxasında olacaq. Amma əsas vəzifə ondan ibarətdir ki, bu yardımı ədalətli bölünsün. Doğrudan da bu yardıma ehtiyacı olan bu yardımı alsın. İmkanlı adamlar, yaxud da ki, sosial yardıma ehtiyacı olmayanlar bu yardımdan məhrum edilməlidir. Onlar özləri, ilk növbədə, bundan imtina etməlidirlər. Bu, onların sosial məsuliyyətinin yüksək səviyyədə olmasını göstərə bilər.

Əlbəttə ki, ağır vəziyyətdə yaşayan, hələ də işsiz olan vətəndaşlar üçün biz yeni şərait yaratmalıyıq. Azərbaycanda iş yerlərinin yaradılması prosesi daim aparılmalıdır. Mən giriş sözümdə dedim ki, 58 min yeni daimi iş yeri açılmışdır. Ancaq, eyni zamanda, 20 mindən çox iş yeri bağlanmışdır. Əgər bu rəqəmlərə baxsaq görərik ki, yene də dinamika müsbətdir. Ancaq bağlanmış iş yerlərinin təhlili aparılmalıdır. Hansı səbəblərə görə bu iş yerləri bağlanıb və o iş yerlərini itirən vətəndaşlar hansı işlərlə təmin olunub və olubunbunu, yoxsa yox?

Bizim özünüməşğulluq proqramına böyük ümidlərimiz var. Bu proqram həm iqtisadi inkişafımıza təkan verəcək, xüsusilə regionlarda həm məşğulluq probleminin həllini sürətləndirəcək, eyni zamanda, bəzi vətəndaşlarımızı ələ-baxımlıq vərdişindən çəkəndirəcək. Özünüməşğulluq proqramını icra etmək üçün indi kifayət qədər vəsait var. Hesab edirəm ki, hər il 6-7 min insan bu proqrama cəlb olunsarı, bir neçə ildən sonra heç sosial yardıma da ehtiyac qalmayacaq və insanlar öz halal zəhmətləri ilə pul qazanacaqlar, ailələrini saxlayacaqlar və ölkə iqtisadiyyatına töhfələrini verəcəklər.

Korrupsiyaya və rüşvətxorluğa qarşı mübarizə daha ciddi aparılmalıdır. Aprel ayında formalaşmış yeni hökumət qarşısında bu vəzifə çox kəskin qoyulmuşdur. Bu xoşgəlməz hallara son qoyulmalıdır. Son illər ərzində böyük işlər görüldü və beynəlxalq təşkilatlar da bunu qeyd edir. Bu məsələ ilə məşğul olan beynəlxalq təşkilatların reytinglərində Azərbaycan daim irəliləyir. Ancaq irəliləyiş olsa da, bu, bizi qane edə bilməz. Azərbaycanda bu böyük sosial balanın kökü kəsilməlidir. Bunu etmək üçün də imkanlar var. Həm güclü siyasi iradə, həm də indi bizim institusional mexanizmlərimiz var. Ən önəmli, kadr islahatı aparılır və aparılacaq. Hansı dövlət məmurları bu meyarlara uyğun gəlməyəcəklər onlar işdən çıxarılacaq və bunu bütün dövlət məmurları bilsinlər.

Korrupsiyaya, rüşvətxorluğa qarşı bundan sonra da çox ciddi mübarizə aparılacaq. Biz elə etməliyik ki, korrupsiya hallarının baş verməməsi üçün institusional mexanizmlər işə düşsün. Biz bəzi müsbət meylləri də görürük. Məsələn, ictimai xidmətlər sahəsində "ASAN xidmət" korrupsiyadan tam azad bir qurumdur. "ASAN xidmət"ə 20 milyondan çox müraciət olunub və vətəndaşların bəyənmə əmsalı 100 faizə yaxındır. Yeni, bunu etmək mümkündür. Sadəcə, siyasi iradə olmalıdır, bu da var və çox ciddi tədbirlər görülməlidir, o cümlədən cəza tədbirləri görüldü və görülməkdir. Ancaq onu da deməliyəm ki, bəzi hallarda inzibati cəza tədbirləri işləmir. Ona görə ən ciddi beynəlxalq təcrübə tətbiq edilməlidir. Dünyanın aparıcı ölkələrində bu sahədə hansı yollarla mübarizə aparılırsa, Azərbaycanda da həmin yollarla mübarizə aparılmalıdır. Əlbəttə ki, dövlət xərclərinə nəzarət gücləndirilməlidir. Müvafiq nazirliklərə göstəriş verilib, indi islahatlar aparılır və bütün dövlət qurumlarının rəhbərləri bunu bilsinlər və mənim tapşırıqlarıma əməl etsinlər.

Narahatlıq doğuran sahələrdən biri də inşaat sektorudur. Son illərdə bu sahədə böyük işlər görüldü. Azərbaycanın demək olar ki, bütün şəhərləri tikinti meydançasına çevrilib. Həm dövlət kapital qoyuluşu, həm özəl sektor tərəfindən qoyulan investisiyalar inşaat sektorunun inkişafına böyük təkan vermişdir. Azərbaycanda inşaat materiallarının istehsalı ildən-ilə artır. Deyə bilərəm ki, biz bu gün özümüzü əsas inşaat materialları ilə təmin edə bilərik. İlk növbədə, ona görə ki, daxildə buna tələbat var. Çünki biz çox az miqdarda inşaat materiallarını xaricə satırıq. Qarşıya vəzifə qoyulmuşdur ki, idxaldan asılılığımızı azaldıq və daxili bazarı yeni inşaat materialları ilə təmin edək. Yeni, inşaat sektorunun inkişafı ümumi iqtisadi inkişafa təkan verir, məşğulluğu artırır. İki-üç il ərzində inşaat sektorunda müəyyən böhran yaranmışdır və bu, əmək bazasına da dərhal öz mənfi təsirini göstərmişdir. Bu məsələlər bir-biri ilə sıx bağlı olan məsələlərdir. Bir daha demək istəyirəm ki, bu sahədə görülən işlər müsbətdir. Ancaq, eyni zamanda, biz nəyi görürük? Bir çox hallarda aparılan tikintilər heç bir meyarla sığmır, nə şəhərsalma meyarlarına, nə tikinti meyarlarına. Bəzən memarlıq baxımından çox eybəcər binalar tikilir. Buna son qoymaq üçün çox ciddi tədbirlər görülməlidir və qanunsuz tikililərə son qo-

ymalıdır.

Qanunsuz tikililərə şərait yaranan dövlət məmurları çox ciddi cəzalandırılacaqlar. Mən deyirəm, bunu hamı bilsin. Çünki bir çox hallarda bu işləri bir-birinin üstünə atırlar. Şəhər icra hakimiyyəti bələdiyyələrin üstünə, bələdiyyələr şəhər icra hakimiyyətinin üstünə. Amma faktiki olaraq bələdiyyələr şəhər icra hakimiyyətinin icazəsi olmadan belə hərəkət edə bilməz. Ona görə burada vahid bir nəzarət mexanizmi olmalıdır. Bir daha demək istəyirəm ki, ilk növbədə, Bakıda və digər şəhərlərdə bütün qanunsuz tikililərə son qoyulmalıdır. Bundan sonra Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin rəyi, icazəsi olmadan ölkəmizdə bir dəne də bina tikilməməlidir. Kim bunu edəcəksə, dərhal mənə məlumat verilsin. Həmin o adamları ən ciddi cəzalar gözləyir. Çünki biz bu qədər şey göstəririk.

Bakı bu gün dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biridir. Bunu təkcə biz demirik. Bunu demək olar ki, Bakıya gələn bütün qərəzsiz xarici qonaqlar deyir. Sözüən əsl mənada Bakı parlayan bir ulduzdur. Ancaq, eyni zamanda, Bakı şəhərində elə yerlər var ki, utanc gətirir. Binalar heç bir qaydaya riayət olunmadan biri-birinin yanında, ictimai yerlərdə, həyətlərdə tikilir. Bu binaların tikilməsinə kim icazə verir?! Yerli icra orqanları. Bu icazəni təmənnasız mı verir?! Əlbəttə ki, yox.

Biz paytaxtımızı parklar, bağlar, ictimai zonalar şəhəri-nə çevirmişik. İndi yadınıza salın, əvvəlki dövrlərdə qanunsuz tikilmiş, bir-birinin içinə girmiş binalar həm orada yaşayanlara, həm də şəhər əhalisinə nə qədər əziyyət verirdi. İndi biz təmizlənmiş və sakinləri köçürülmüş yerlərdə ictimai zonalar yaradıq, orada binalar tikilir. Bulvar 3 kilometrən 16 kilometrə uzadılıb, böyük bir ictimai zonadır. Böyük parklar salınıb. Heydər Əliyev Sarayının ərazisində gözəl park yaradılıb. Biz oradan vətəndaşları köçürəndə bəziləri deyirdilər, köçürülür ki, binalar tikilsin. Gözəl bir parkdır. Azərbaycan Dram Teatrının arxasında ki "Sovetski" adlandırılan ərazidəki biabırçı mənzərə aradan götürülür. Yenə də deyirdilər ki, orada binalar tikilir. İndi orada yox qovsaqları tikilir, yol hərəkətinə nəfəs verilir, parklar salınır. Onlarla, yüzlərlə belə işlər indi göz qabağındadır. Vaxtilə belə cinayətkarlar tərəfindən qanunsuz zəbt edilmiş yerlərdə işlər aparılır. Yusif Səfərov küçəsi ilə Babək prospektinin kəsişməsində vaxtilə böyük bir ərazi zəbt edilmişdi, istifadəsiz qalırdı. İndi orada böyük parklar salınıb ki, insanlar gəlib dincəlsinlər, istirahət etsinlər. Heydər Əliyev Mərkəzinin qarşısında böyük ictimai zona yaradılıb. Vaxtilə orada işləməyən, dağılmış vəziyyətdə olan zavod yerləşirdi. Yeni, biz bunu edirik. Ancaq götürüb ictimai yerə, həyətdə, yaxud da ki, insanları istifadə etdiyi yerdə bina tikmək cinayətdir və bunu edən cavab verəcək. Bir daha demək istəyirəm ki, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin icazəsi olmadan heç bir bina tikilə bilməz.

Son illərdə şəhər nəqliyyatı ilə bağlı böyük işlər görüldü. Yeni, çox komfortlu avtobuslar gətirilib və yeni avtobusların gətirilməsi nəzərdə tutulur. Bakı Nəqliyyat Agentliyi yaradılıb və bu sahədə parakendaliyi aradan qaldırmaq üçün struktur islahatları aparılıb. Bu gün Bakı Nəqliyyat Agentliyi şəhərin nəqliyyat sistemində cavabdehlik daşıyan yeganə qurumdur. Bu agentliklə sıx əlaqədə işləyən bütün digər dövlət qurumları ona kömək göstərməlidir. Çünki bu sahədə də bir çox pozuntulara yol verilmişdir. İndi dövlət vəsaiti hesabına parkinqlər tikilib, amma bu parkinqlər boşdur. Parkinqlərin yanında məşinlər qanunsuz dayanıb və heç kim də onlara demir ki, sən maşını niyə burada - parkinqlə üzübüz saxlayırsan? Nədir ki parkinqə gedib maşını saxlamaq ya əziyyətdir, ya da ki, pul vermək istəmir. Bəlkə də qanunsuz olaraq az pul verib maşını burada saxlayır. Belə olan halda biz şəhər nəqliyyatını necə tənzimləyək?! Dayanacağıın yerində binalar tikilir. Məndə o şəkillər var. Mən müşavirə keçirmişdim, çox ciddi tapşırıq vermişdim və ciddi iradlar bildirmişdim. Rayon icra hakimiyyətləri dayanacağıın yerini zəbt edir, hasarlayır, o yerə satır və demək olar ki, şəhər nəqliyyatını iflic vəziyyətə salırlar. O səhvləri buraxan məmurlar işdən qovulub. Ancaq mən deyirəm ki, şəhər nəqliyyatı hamımız üçün rahat bir nəqliyyat olmalıdır. Şəhərsalma qaydaları elə qoyulmalıdır ki, şəhər nəqliyyatına əngəl törətməsin, əksinə, buna kömək göstərsin. Azərbaycanın əhalisi artır, Bakı böyüyür. Qonşu ölkələrdən fərqli olaraq bizim əhalimiz müstəqillik dövründə 7 milyondan 10 milyona çatıb. Bu artım müqabilində belə gələcəkdə necə hərəkət edəcəyik? Biz insanları saatlarla tıxaclarda əziyyət çəkdikləri böyük meqapolislərin vəziyyətinə düşmək istəmirik. Biz burada yeni damarlar, yeni yollar açırıq. Amma hansısa yaramaz bir məmur pul naminə o yerə satır, orada da qanunsuz bina tikilir. Sonra da dövlət belinin binanın sökül-məsi üçün böyük vəsait, kompensasiya verməlidir ki, qanunsuz tikən oradan çıxсын və yol açilsin. Ona görə çox ciddi tapşırıq verirəm, dövlət orqanları nəticə çıxarsınlar.

(davamı 4-cü səhifədə)

Prezident İlham ƏLİYEV:
Heç bir xarici qüvvə bizim iradəmizə təsir edə bilməz

Çoxcildliyin bu kitabında Prezident İlham Əliyevin İsmayılı,

AZƏRTAC

AZƏRTAC

Azərbaycanın Baş nazirinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Ankarada TANAP şirkətinin inzibati binasında olub

İyulun 9-da Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın andıçmə mərasimində iştirak etmək üçün Türkiyəyə səfərə gələn Azərbaycan Respublikası Baş naziri Novruz Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Ankarada TANAP şirkətinin inzibati binasında olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə TANAP-ın baş direktoru Hüseyn Saluk Düzyol inzibati binanın quruluşu və iş şəraiti barədə Azərbaycan nümayəndə heyətinə geniş məlumat verib.

Sonra əsas toplantı salonunda TANAP-la bağlı sənədi film nümayiş olu-

nub. Filmə TANAP-ın layihələndirilməsi, tikintisi, boru xəttinin keçdiyi coğrafiyanın relyefi və s. mühüm məqamlar barədə müfəssəl məlumatlar var.

Baş nazir Novruz Məmmədov Azərbaycanın neft strategiyasının istiqamətləri barədə fikir və mülahizələri bölüşüb.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi uzaqgörən neft strategiyası sayəsində əldə olunan böyük uğurlardan danışan Azərbaycan hökumətinin başçısı diqqətə çatdırıb ki, TANAP Avrsiya məkanında enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında həlledici rola malik layihədir. Novruz

Məmmədov deyib ki, TANAP da daxil olmaqla həyata keçirilən və perspektivdəki bütün iqtisadi layihələr Azərbaycanın və Türkiyənin qüdrətinə əlavə güc verib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dostluq və qardaşlıq münasibətləri, o cümlədən dövlət başçılarınmızın birgə qəbul etdikləri qərarlar ölkələrimizin və xalqımızın maraq və mənafələrini təmin edir.

SOCAR-ın prezidenti Rövnəq Abdullayev rəhbərlik etdiyi şirkətin həyata keçirdiyi layihələr barədə məlumat verib.

AZƏRTAC

Konstitusiya Məhkəməsi Plenumunun növbəti iclası keçirilib

Fərhəd Abdullayevin sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsi Plenumunun xüsusi konstitusiya icraatı üzrə növbəti açıq məhkəmə iclası keçirilib.

Konstitusiya Məhkəməsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, iclasda Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 477.0.1-ci maddəsinin həmin Məcəllənin 470.2-ci maddəsi və "İpoteka haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 1.0.8-ci və 10.5-ci maddələri, eləcə də Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 269.11-ci və 307.4-cü maddələrinin "İpoteka haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3.2-ci və 10.5-ci maddələri ilə əlaqəli şəkildə şərh edilməsinə dair Bakı şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinin müraciətləri əsasında konstitusiyaya işinə baxılıb.

Konstitusiya Məhkəməsinin Plenumu iş üzrə hakimlər K.Şəfiyevin və S.Həsənovanın məruzələrini, maraqlı subyektlərin nümayəndələrinin və mütəxəssislərin çıxışlarını, ekspert rəylərini dinləyib, işin materiallarını araşdırıb müzakirə edərək qərar qəbul edib.

Qərarda deyilir ki, Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 324.4-cü, 385.1-ci, 386.1-ci, 405.1-ci və 739-cu maddələrinə uyğun olaraq tərəflərin iradə ifadəsinə əks etdirən və onların qarşılıqlı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən kredit xətti müqaviləsi niyyət razılaşması deyil, müqavilə kimi qəbul olunmalıdır.

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 739-cu maddəsinin mənasına görə, kredit xətti müqaviləsinə əsasən kreditor kredit alana pulu təqdim etməyi öhdəsinə götürür. Müqavilənin "bu müqavilə bankın kredit vermək vədini ifadə etmir" qeydi məhkəmələr tərəfindən yalnız Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 746-cı maddəsinin tələbləri baxımından qiymətləndirilməlidir.

Zəminlik və ipoteka müqavilələrinin bağlanması üçün kredit xətti müqaviləsinin mühüm şərtlər (məbləğ, müddət, faiz dərəcəsi, valyuta və s.) yetərli dərəcədə aydın göstərilməlidir. Kredit xətti müqaviləsində faiz dərəcəsi göstərilmədikdə, bağlanan kredit müqavilələrində faiz dərəcəsi barədə zəminin və ya ipoteka qoyanın razılığı alınmalı-

dır.

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 477.0.1-ci maddəsinin "onun məsuliyyətinin artması və ya onun üçün digər əlverişsiz nəticələrə səbəb olması" müddəası kredit xətti müqaviləsində nəzərdə tutulan kreditin məbləğinin, müddətinin, faiz dərəcəsinin bağlanan kredit müqavilələrində artırılmasını, kreditin valyutasının zəminin razılığı olmadan dəyişdirilməsini və digər halları nəzərdə tutur.

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 307.4-cü maddəsinin "əgər ipoteka ilə təmin edilmiş öhdəliyin məbləği gələcəkdə müəyyənləşdirilmədirsə, ipoteka müqaviləsində onun müəyyənləşdirilməsinin qaydası və digər zəruri şərtləri göstərilməlidir" müddəası ipoteka müqaviləsində məbləğin, müddətin, faiz dərəcəsinin, valyuta və s. zəruri şərtlərin göstərilməsinə ehtiva edir.

Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir, qətdir, heç bir orqan və ya şəxs tərəfindən ləğv oluna, dəyişdirilə, yaxud rəsmi təfsir edilə bilməz.

AZƏRTAC

Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibi ilə görüşüb

Səudiyyə Ərəbistanında səfərdə olan Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadə iyulun 9-da İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) baş katibi Yusif bin Əhməd əl-Useymin ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin salamlarını İƏT-in baş katibinə çatdıran şeyxülislam dövlətimizin başçısının təşkilatla münasibətlərə böyük önəm verdiyini vurğulayıb, xüsusilə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində İƏT-in hər zaman Azərbaycanın yanında olmasına görə baş katibə təşəkkürünü çatdırıb.

Azərbaycana çoxsaylı səfərlərini məmnunluqla xatırlayan Yusif bin Əhməd əl-Useymin, öz növbəsində, Azərbaycan Prezidentinin İslam həmrəyli-

yinin möhkəmləndirilməsinə verdiyi töhfələri qiymətləndirərək dövlətimizin başçısı İlham Əliyevə səmimi salamlarının çatdırılmasını xahiş edib.

Əfqanıstanda sülh və istiqrar mövzusunda həsr edilmiş beynəlxalq müsəlman üləma konfransının hədəflərindən danışan İƏT-in baş katibi Əfqanıstanda siyasi qruplaşmalar, tərqiqlər və tayfalar arasında silahlı münaqişənin dialoqla əvəz edilməsi, beləliklə, bu ölkədə milli barışığın təmin olunması istiqamətində İslam dünya-

sında xüsusi çəkisi və nüfuzu olan üləmaların böyük töhfə verə biləcəyini vurğulayıb.

Əfqanıstanda gedən siyasi proseslərə və bu ölkənin xüsusiyyətinə hələ Sovetlər dönməndən yaxşı bələd olduğunu bildiren şeyxülislam Allahşükür Paşazadə bu ölkədə sabitliyin bərpa edilməsinin və milli barışığın təmin olunmasının bütövlükdə İslam dünyası üçün böyük əhəmiyyət daşıdığını bildirib, Azərbaycanın bu istiqamətdə artıq bir neçə beynəlxalq konfransa - 2017-

ci ilin dekabr ayında Bakıda "Asiyanın üsriy-İstanbul prosesi"nin 7-ci nazirlər toplantısına, 2018-ci ilin iyun ayında isə Əfqanıstana dair Beynəlxalq Təmas Qrupunun toplantısına ev sahibliyi etdiyini xatırladı. Ciddədə və Məkkədə keçiriləcək konfransın Əfqanıstanda milli barışığın bərpası istiqamətində yaxşı başlanğıc olacağını vurğulayan Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri belə yüngüncəqlərin davamlı olmasının vacibliyini vurğulayıb.

Ölkəmizin Əfqanıstanda sabitliyin bərqərar olması üçün gördüyü işləri yüksək qiymətləndirən İƏT-in baş katibi şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin bu konfransda iştirakını Azərbaycan dövlətinin məsələyə verdiyi önəm və mövqeyi kimi dəyərləndirib.

Görüşdə Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanındakı səfiri Şahin Abdullayev də iştirak edib.

AZƏRTAC

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Səudiyyə Ərəbistanına səfərə gedir

İyulun 9-da Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMI) sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibi Yusif bin Əhməd əl-Useyminin dəvəti ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığına yola düşəcək.

QMI-nin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, səfərin məq-

sədi iyulun 10-11-də İslam Əməkdaşlığı Təşkilatı tərəfindən təşkil olunmuş və Əfqanıstanda sülh və istiqrar mövzusunda həsr edilmiş beynəlxalq müsəlman üləma konfransında iştirak etməkdir. Konfrans Səudiyyə Ərəbistanının Ciddə və Məkkə şəhərlərində keçiriləcək.

Qeyd edilib ki, müxtəlif müsəlman

ölkələrindən ən nüfuzlu İslam alimlərinin qatılacağı konfransın gündəliyinə bir sıra önəmli məsələlərin müzakirəsi, o cümlədən Əfqanıstanda sülhün və istiqrarın bərqərar edilməsi, habelə terrorizmə və zorakı ekstremizmə qarşı birgə mövqeyin nümayişi daxildir.

AZƏRTAC

Rəcəb Tayyib Ərdoğanın yeni müddətə prezidentliyə başlaması münasibətilə Ankarada rəsmi ziyafət keçirilib

Ziyafətdə Baş nazir Novruz Məmmədovun rəhbərliyi ilə Azərbaycan nümayəndə heyəti iştirak edib

İyulun 9-da Rəcəb Tayyib Ərdoğanın prezidentlik fəaliyyətinin yeni dönmənin başlaması münasibətilə Türkiyənin paytaxtı Ankarada rəsmi ziyafət keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ziyafətdə Azərbaycanı Baş nazir Novruz Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib.

Rəsmi ziyafətin keçirildiyi Beştepedəki Prezident Administrasiyasının qarşısında fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Toplardan yaylım atəşi açıldı.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan rəsmi ziyafətdə çıxış etdi.

Çıxışında iyunun 24-də ölkədə keçirilən növbədənə prezident və 27-ci çağırış parlament seçkilərinin nəticələri, Türkiyədə yeni idarəetmə sistemi, dövlət strukturlarında islahatların əhəmiyyəti, daxili və xarici siyasətin istiqamətləri, həyata keçirilən iqtisadi layihələrin önəmi, terrorçuluqla mü-

barizə, qarşıda duran digər vəzifələr və s. mühüm məqamlardan danışan Rəcəb Tayyib Ərdoğan qeyd etdi ki, Türkiyəni dünyanın ən inkişaf etmiş 10 ölkəsi sırasına çıxarmaq qarşıda duran əsas vəzifələrdən biridir.

Günümüzdə qədr Türkiyə yolunda canını fəda edən şəhidlərə, eləcə də iyulun 8-də Uzunköprü-İstanbul marşrutu ilə hərəkət edən sərnəşin qatarının qəzaya düşməsi nəticəsində həlak olanlara Allahdan rəhmət diləyən dövlət başçısı əminliklə qeyd edib ki, yeni idarəet-

mə sistemi ölkəni qüdrətləndirməklə bərabər, hər bir vətəndaşın hüquq və bərabərliyini təmin edəcək.

Sonra Türkiyənin Diyanət İşləri Başqanı Əli Ərbaş yeni idarəçilik sistemə və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ali dövləti fəaliyyətinə uğurlar diləyib.

Ziyafətdə 22 prezident, 28 baş nazir və parlament sədri, 6 beynəlxalq təşkilatın rəhbərləri də daxil olmaqla 6 min nəfər dövləti şəxs iştirak edib.

Qeyd edək ki, Rəcəb Tayyib Ərdoğan dövlət başçısı

kimi iyulun 9-da Türkiyə Böyük Millət Məclisində (TBMM) and içib.

Bununla da Türkiyədə prezident üsul-idarəli hökumət rəsmən fəaliyyətə başlayıb.

Türkiyə Böyük Millət Məclisinə gələrkən Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanı vətəndaşlar böyük coşqu ilə qarşılayıblar.

Andıçmə mərasimindən sonra Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Türkiyə Respublikasının banisi Mustafa Kamal Atatürkün məzarını - Anıtqəbri ziyarət edib.

Xatırladaq ki, Türkiyə Ali Seçki Komissiyasının seçkilərin yekunu ilə bağlı rəsmi məlumatına görə, ölkə üzrə təxminən 60 milyon seçicinin 26 milyon 330 min 823 nəfəri Rəcəb Tayyib Ərdoğan səs verib.

Mərasimdən sonra Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan mətbuat konfransı keçirib.

Prezidentin sədrliyi ilə yeni tərkibli hökumət iyulun 13-də ilk iclasını keçirəcək.

AZƏRTAC

ADA Universitetində XII Bakı Yay Enerji Məktəbi keçirilir

İyulun 9-da ADA Universitetində XII Bakı Yay Enerji Məktəbinin açılışı olub. Bu ali təhsil ocağının Xəzər Enerji və Ətraf Mühitə Mərkəzinin, SOCAR-ın və "BP Azerbaijan"ın dəstəyi ilə keçirilən illik Yay Enerji Məktəbi iyulun 21-dək davam edəcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, XII Bakı Yay Enerji Məktəbinin açılış mərasimində çıxış edən ADA Universitetinin rektoru, professor Hafiz Paşayev bildirib ki, ADA Universitetində ənənəvi olaraq XII Yay Enerji Məktəbi keçirilir. Bu yay məktəbi SOCAR ilə birgə təşkil edilir. Bakı Yay Enerji Məktəbi ADA Universitetinin həyata keçirdiyi ilk təlim proqramlarından biridir. Təlim proqramının məqsədi Azərbaycanın global səhnədə məhəyyəti və yerini tanıtdırmaq, bölgənin enerji sənayesi barədə biliyi olan ekspertlərin sayını artırmaqdır.

H.Paşayev qeyd edib ki, ADA Universitetinin artıq brend proqramına çevrilən Bakı Yay Enerji Məktəbi bu il 12 ölkədən - ABŞ, Türkiyə, Böyük Britaniya, Estoniya, Latviya, Niderland, İordaniya, İsrail və digər ölkələr olmaqla 35 iştirakçı cəlb edib. İki həftə ərzində məktəb iştirakçıları Azərbaycanın və Xəzəryanı dövlətlərin enerji siyasəti ilə bağlı yüksək səviyyəli rəsmilər və nüfuzlu təhlilçilərdən ibarət ekspert qrupunun müəhiyyətlərinə dinləyəcək, enerji sahəsində fundamental anlayışlar və terminlər, hüquqi baza, neft və qaz hasilatının Xəzəryanı bölgənin beynəlxalq münasibətlərinə, eləcə də ətraf mühitə təsiri, təbii resursların səmərəli idarəedilməsi kimi vacib mövzuları əhatə edəcək, əldə etdikləri biliklərini interaktiv məşğələlər üçün istifadə edəcəklər. Regionda həyata keçirilən böyük enerji layihələri barədə məktəb iştirakçılarına məlumat veriləcək.

Qeyd olunub ki, XII Bakı Yay Enerji Məktəbinin ənənəvi olaraq ABŞ-ın Texas ştatından "A&M" universitetindən 10 tələbədən ibarət qrup qoşulub.

Həmçinin H.Paşayev XII Yay Enerji Məktəbinin iştirakçılarına ADA Universiteti barədə məlumat verib. Yay Enerji məktəbinin iştirakçıları salamlayan SOCAR-ın birinci vitse-prezidenti, akademik Xoşbəxt Yusifzadə Azərbaycan neft siyasətinin tarixi, "Əsrin müqaviləsi"ne aparın yol, həyata keçirilən transmilli neft və qaz layihələri barədə ətraflı məlumat verib, universitetin tələbələrini iyulun 9-da qeyd olunan Diplomatik xidmət günü münasibətilə təbrik edib.

Akademik bildirib ki, Azərbaycanın proqnozlaşdırılan təbii qaz ehtiyatı 3,4 trilyon kubmetr, xam neft ehtiyatı isə 2 trilyard tondur. Hazırda ölkədə 2,5 trilyon kubmetr dəqiqləşdirilmiş çıxarıla bilən qaz, 1,5 trilyard ton çıxarıla bilən neft-kondensat ehtiyatı var.

"Artıq 19-cu ildir ki, "Azəri-Çıraq-Günəşli" layihəsinin iştirakçıları mənfəət neftindən gəlir əldə edirlər. 2018-ci il yanvarın 1-dək dünya bazasında Azərbaycanın payına düşən 250,7 milyon ton mənfəət nefti satılıb ki, bu da AÇG-dən hasil edilmiş bütün neftin 55 faizini təşkil edir. 2006-cı ilin mayından böyük həcmə Azərbaycan neftini Avropaya və dünya bazasına çıxaran Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəməri də "Əsrin müqaviləsi" sayəsində meydana gəldi. Bu kəməri ulu öndər Heydər Əliyevin ikinci şah əsəridir. Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin ərazilərindən keçib, bərbəşə Aralıq dənizinə çıxan Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəməri layihəsinin də bir vaxtlar əleyhinə çıxanlar, onun çəkilməsini istəməyənlər vardı. Amma in-

di baxın: 2018-ci il yanvarın 1-dək dünya bazasına 466,7 milyon ton neft çıxarılb ki, bunun da 350 milyon tona qədər Bakı-Tbilisi-Ceyhan kəməri ilə nəql edilib," - deyə X.Yusifzadə bildirib.

TAP və TANAP layihələrindən danışan X.Yusifzadə bildirib ki, TANAP-ın inşası bu il, TAP-ın tikintisi isə 2019-cu ildə qurtaracaq. İlk mərhələdə "Cənub Qaz Dəhlizi" ilə ildə 16 milyard kubmetr "Şahdəniz" qazı ixrac ediləcək. Bunun 6 milyard kubmetri Türkiyəyə, 10 milyard kubmetri isə Avropa ölkələrinə verəcək. Cənub Qaz Dəhlizinin nəqliyyat gücü sonralar ildə 31 milyard kubmetrə qədər artırılacaq.

Qeyd edək ki, Bakı Yay Enerji Məktəbi sənayeyə aid məsələləri təhlil etmək üçün dünyanın tanınmış alim, müxtəssis və siyasətçilərini bir araya gətirir. İştirakçılar enerji və ətraf mühit, enerji hüququ və iqtisadiyyatı, neft-qaz sənayesində idarəçilik və SOCAR-ın inkişaf strategiyasına dair məsələlərlə geniş tanış olurlar. Həmçinin Bakı Yay Enerji Məktəbi dünyanın müxtəlif ölkələrindən olan dövlət və fərdi neft şirkətlərinin rəhbərləri ilə görüşmək və əlaqə qurmaqda böyük imkanlar yaradır. Yay məktəbində Azərbaycanın xarici işlər, energetika, ekologiya və təbii sərvətlər nazirləri ilə yanaşı, "TAP", "BP", "ExxonMobil", "Total", "Statoil" və digər neft şirkətlərinin yüksək vəzifəli şəxsləri çıxış edirlər. Təlimçilərin siyahısı Oksford Universiteti, Sciences-Po, Princeton Universiteti, Rusiya Elmlər Akademiyası və dünyanın digər aparıcı elm mərkəzlərindən gətirilən müxtəssisləri ilə tamamlanır.

Programı uğurla bitirənlər sertifikatlarla təltif olunacaqlar.

AZƏRTAC

Dövlətimizin başçısının tapşırıqları təxirəsalınmadan icra olunur

İyulun 9-da ədliyyə naziri Fikrət Məmmədovun sədrliyi ilə nazirliyin kollegiya iclası keçirilib.

Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, kollegiya iclasında Prezident İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına həsr olunan iclasında və enerji sistemindəki vəziyyətlə əlaqədar keçirdiyi müşavirədə verdiyi tapşırıqlarla bağlı ədliyyə orqanlarının üzərinə düşən vəzifələr müzakirə olub.

Nazir Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızın davamlı sosial-iqtisadi tərəqqisinin təmin edildiyini, büt

tün sahələrdə irəliləyişlərə nail olunduğunu bildirib. Dövlətimizin başçısının tapşırıqlarından irəli gələn məsələlər vurğulanaraq, bu sahədə ədliyyə orqanlarının qarşısında duran mühüm vəzifələrə toxunulub. İqtisadi inkişafa mane olan korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, fəaliyyətdə şəffaflığın artırılması, habelə büdcə vəsaitlərindən qənaətlə istifadə edilməsi, izafi xərclərin qarşısının alınması üzrə konkret tapşırıqlar verilib.

İclasda, həmçinin ölkənin enerji sisteminə baş vermiş fəvqəladə hadisə ilə əlaqədar dövlətimizin başçısının göstərişləri diqqətə çatdırılıb. Bildirilib ki, bu sahədə yaranmış

ciddi problem ölkə rəhbəri tərəfindən dərhal nəzarətə götürülərək elə həmin tarixdə qəzanın səbəblərinin araşdırılması və nəticələrinin aradan qaldırılması məqsədilə Dövlət Komissiyası yaradılıb, görülmüş operativ tədbirlər nəticəsində enerjinin verilməsi bərpa edilib.

Qəza baş verdikdən sonra dərhal Ədliyyə Nazirliyinin struktur qurumlarının, o cümlədən xüsusi mühafizə olunan penitensiar və tibb müəssisələrinin dayanıqlı enerji ilə təminatı üzrə zəruri tədbirlər görüldü, təhlükəsizlik və mühafizə tədbirləri gücləndirilib.

Kollegiya iclasında ədliyyə orqanlarının işinin, o cümlədən elektron sistemlərin, re-

ystirlərin və digər informasiya resurslarının, Probasiya xidmətinin elektron monitorinq mərkəzinin, xüsusi mühafizə olunan müəssisə və qurğuların, video-müşahidə kameralarının fasiləsiz fəaliyyətinin təmin olunması üzrə tədbirlərə dair əlavə tapşırıqlar verilib.

Həmçinin mülki müdafiə və mühafizə tədbirlərinin, məsul növbətçiliyin təkmilləşdirilməsi, texniki avadanlığın, habelə ehtiyat enerji mənbələrinin və zəruri rabitə vasitələrinin işlək vəziyyətdə saxlanılması, müasir generatorların quraşdırılması ilə bağlı və digər konkret tədbirlər müəyyən olub.

AZƏRTAC

Çin və Rusiyada Azərbaycan Şərab evləri açılacaq

Şərabçılığın inkişafı və təşviqi məqsədilə Çin Şanxay şəhərində, daha sonra isə Pekin və digər şəhərlərdə, eləcə də Rusiyada Azərbaycan Şərab evlərinin açılması planlaşdırılır.

İqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, bu barədə iqtisadiyyat naziri Azərbaycan Şərab İstehsalçıları və İxracatçıları Assosiasiyasının üzvləri ilə görüşdə deyib.

İqtisadiyyat Nazirliyinin dəstəyi və Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəhbərliyi ilə qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində həyata keçirilən islahatlar, yerli istehsalın stimullaşdırılması, rəqəbatədavamlı qeyri-neft məhsullarının istehsalı, ixracatçılara yaradılmış əlverişli şərait, "Made in Azerbaijan" brendinin xarici ölkələrdə tanındılması və xarici investisiyaların təşviqi istiqamətində görülən işlər barədə məlumat verib.

İstehsalın və ixracın dəstəklənməsi üçün kompleks və ardıcıl tədbirlərin həyata keçirildiyini vurğulayan nazir Şahin Mustafayev Şərab İstehsalçıları və İxracatçıları Assosiasiyasının yaradılmasının sahibkarlığın inkişafı, eləcə də şərab istehsalı və ixracının artırılması, ölkəmizin ixrac imkanlarının genişləndirilməsi baxımından əhəmiyyətini qeyd edib. Qeyri-neft məhsulları ixracının artırılması istiqamətində özəl bölməyə hərtərəfli dövlət dəstəyi göstərildiyini vurğulayan iqtisadiyyat naziri bu sahədə ixracın təşviqi mexanizminin mühüm rol oynadığını diqqətə çatdırıb. Bildirilib ki, ixrac təşviqinin 45 faizə yaxını üzüm şərabı və digər spirtli içkilərin payına düşür.

Qeyd edilib ki, qeyri-neft ixracının genişləndirilməsi məqsədilə həyata keçirilən ixrac missiyalarında və sərgilərdə Azərbaycan istehsalı olan şərablara böyük maraq göstərilir. İndiyədək Azərbaycan məhsulu olan şərablar 7 ixrac missiyasında və beynəlxalq sərgilərdə 7 vahid ölkə stendində təmsil olunub. Azərbaycanın Belarus, Ukrayna və Latviyada yaradılmış ticarət evlərində yerli şərab məhsullarımız nümayiş olunur. Şərabçılığın inkişafı və təşviqi məqsədilə Çinin Şanxay şəhərində, daha sonra isə Pekin və digər şəhərlərdə, eləcə də Rusiyada Şərab Evlərinin açılması planlaşdırılır.

Tədbirdə Şərab İstehsalçıları və İxracatçıları Assosiasiyasının üzvləri şərab istehsalçılarına dəstək mexanizmlərinin və "Made in Azerbaijan" brendinin təşviqi tədbirlərinin sahibkarlara böyük stimül yaratdığını vurğulayıblar. Diqqətə çatdırılıb ki, Şərab İstehsalçıları və İxracatçıları Assosiasiyasının üzvləri bir çox biznes forumlarda və digər tədbirlərdə iştirak edir, məhsullarını təşviq etmək imkanı qazanır və uğurlu nəticələr əldə edirlər.

Görüşdə "2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında şərabçılığın inkişafına dair Dövlət Proqramı"ndan irəli gələn vəzifələr və onların icrası, şərab məhsullarının istehsalı və ixracının artırılması imkanları müzakirə olunub, sahibkarların təklifləri dinlənilib, sualları cavablandırılıb.

AZƏRTAC

Dünya Səhiyyə Təşkilatının baş direktoru Ədliyyə Nazirliyinin Beynəlxalq Təlim Mərkəzi ilə tanış olub

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin penitensiar sahədə fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tapşırıqlarına uyğun olaraq məhkumların və təqsirləndirilən şəxslərin tibbi və dərman təminatı yaxşılaşdırılır. Bu sahədə beynəlxalq təşkilatlarla vəzəmə qarşı effektiv mübarizə aparılaraq, müsbət nəticələrə nail olunub. Penitensiar sistemdə vəzəmə mübarizədə ölkəmizin nailiyyətlərinə beynəlxalq maraq artaraq bir çox dövlətlər müsbət təcrübəmizdən bəhrələnilir.

Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, bu məqsədlə ölkəmizin praktiki olaraq cəzaçəkəmə müəssisələrində bu spesifik təcrübəsini yaymaq üçün dünyada ilk dəfə 2012-ci ildə Ədliyyə Nazirliyi İxtisaslaşdırılmış müalicə müəssisəsinin nəzdində Vəzəmə üzrə Təlim Mərkəzi yaradılıb. 2014-cü ildə Dünya Səhiyyə Təşkilatı (DST) Avropa üzrə Regional Bürosu tərəfindən ona "Həbsxanalarda vəzəmə nəzarət və profilaktika üzrə DST ilə Əməkdaşlıq Mərkəzi" beynəlxalq statusu verilib. Mərkəzin vəzəmə mübarizədə Azərbaycan təcrübəsinin digər dövlətlərə yayılmasında və öyrənilməsində səmərəli fəaliyyəti nəzərə alınaraq cari ildə bu status növbəti dörd il müddətinə uzadılıb.

Ölkəmizdə səfərdə olmuş Dünya Səhiyyə Təşkilatının baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus və onu müşayiət edən şəxslər Beynəlxalq Təlim Mərkəzinə maraq göstərərək səfər ediblər. Qonaqlar mərkəzin fəaliyyəti, müasir şəraiti, tədris otaqları, həmçinin videokonfrans vasitəsilə distant treninqin təşkili ilə tanış olublar.

Tədbirdə ədliyyə nazirinin müavini, Penitensiar Xidmətin rəisi Ceyhun Həsənov, Tibb baş idarəsinin rəisi Rəfai Məhdiyev və nazirliyin digər aidiyyəti məsul şəxsləri iştirak ediblər.

Təşviq zamanı ölkəmizin penitensiar müəssisələrində tibbi təminatın müasirləşdirilməsi, vəzəmə mübarizə sahəsində həyata keçirilən tədbirlər və bu sahədə beynəlxalq təşkilatlarla səmərəli əməkdaşlıq dair təqdimat keçirilib.

Tibb baş idarəsinin rəisi R.Məhdiyev məlumat verib ki, Azərbaycanda dövlətimizin güclü siyasi iradəsinə uyğun olaraq ümumbəşəri sosial bəla

olan vəzəmlə mübarizə daim diqqətdə saxlanılır, bu sahədə DST-nin tövsiyələrinin uyğun strategiyalar hazırlanıb, xüsusi qanun qəbul edilib. Beynəlxalq təşkilatlarla əlaqəli surətdə müvafiq proqramlar və layihələr həyata keçirilib, o cümlədən penitensiar müəssisələrdə bu xəstəliyə qarşı mübarizəyə xüsusi önəm verilib.

Bu məqsədlə məhkumlara yüksək ixtisaslı tibbi yardımın göstərilməsi sahəsində Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsi (BQXK) ilə səmərəli əməkdaşlıqda tibb xidməti, məhkumların dərman təminatı əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılıb, penitensiar müəssisələrə müasir tibb avadanlığı ilə təchiz olunub.

Vəzəmlə məhkumlar üçün innovativ laborator və diaqnostik avadanlıqla təchiz edilmis ayrıca müalicə müəssisəsinin açılması bu sahədə mübarizədə böyük əhəmiyyət kəsb edib.

Bu sahədə DST və BQXK ilə birgə fəaliyyət çox müsbət nəticələr verib, vəzəmin dəqiq diaqnozunu ən qısa vaxtda müəyyən etməyə imkan verən yeni ekspress-test dünyada ilk dəfə penitensiar müəssisələrdə məhz Azərbaycanda tətbiq olunub.

Həyata keçirilən kompleks tədbirlər hesabına, cəzaçəkəmə müəssisələrində vəzəmin müalicəsi üzrə göstəricilər DST-nin müəyyən etdiyi hədəfləri aşaraq dərmanlara həssas vəzəmin müalicəsi üzrə 92 faiz, müalicəyə çətin təbə olan dərmana davamlı vəzəmin müalicəsi üzrə isə 78 faiz nəticələrə nail olunub ki, bu da dünyada ən yüksək göstəricilərdəndir. Bunun nəticəsi olaraq, son beş ildə cəzaçəkəmə müəssisələrində vəzəmə yoluxma halları 2 dəfə, vəzəmin ölüm isə 1995-ci ilə müqayisədə 105 dəfə azalıb.

Həmçinin bildirilib ki, Azərbaycanın bu sahədə

Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin Avropa ölkələrinə ilk səfəri başlayır

İyulun 10-da Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov Avropa ölkələrinə ilk rəsmi səfərə yola düşür. Komitə sədri 4 ölkədə - Fransa, Almaniya, Rumıniya və Ukraynada bir sıra rəsmi şəxslərlə, eyni zamanda, həmin ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılarla və diaspor təşkilatlarının nümayəndələri ilə görüşəcək. Bu barədə AZƏRTAC-a Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Səfər proqramına ictimai xadimlər, Azərbaycanın ali məktəblərindən məzun olmuş xarici vətəndaşlar, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti mühacirlərinin ailə üzvləri, həmçinin xaricdə təhsil alan azərbaycanlı gənclər də görüşlər də daxilidir.

AZƏRTAC

Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində növbəti monitorinq keçiriləcək

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, iyulun 10-da Ağdam rayonu istiqamətində Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində növbəti monitorinqin keçirilməsi planlaşdırılır.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, monitorinq Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra koməçiləri Saymon Tiller və Yüksək Səviyyəli Planlaşdırma Qrupunun rəhbəri polkovnik Vladimir Minarik keçirəcəklər.

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş və nəzarət olunan Azərbaycan ərazisində monitorinqi şəxsi nümayəndənin səhra koməçiləri Mixail Olaru, Oqnyen Joviç və Yüksək Səviyyəli Planlaşdırma Qrupunun nümayəndəsi polkovnik-leytenant Ralf Bosshard aparacaq.

AZƏRTAC

Azərbaycanın və Ermənistanın xarici işlər nazirləri iyulun 11-də Brüsseldə görüşəcəklər

İyulun 11-də Brüsseldə Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədovun və Ermənistanın xarici işlər naziri Zöhrab Mnatsakanyanın ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrlərinin (İqor Popov - Rusiya, Stefan Viskonti - Fransa və Endrú Sxofer - ABŞ) vasitəçiliyi ilə görüşü keçiriləcək.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anji Kaspik də iştirak edəcək.

Görüş əsnasında Ermənistan-Azərbaycan münakaşəsinin həlli üzrə danışıqlar prosesi müzakirə olunacaq.

AZƏRTAC

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsində kollegiya iclası keçirilib

İyulun 9-da Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsində 2018-ci ilin birinci yarısının yekunlarına həsr olunmuş kollegiya iclası keçirilib.

Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, sədr Hicran Hüseynova ötən yarım ildə ölkə həyatında baş vermiş bir neçə mühüm hadisələri nəzərdən keçirib. Bildirib ki, 2018-ci il ölkəmiz üçün çox əlamətdar hadisələrə başlayıb.

Hicran Hüseynova deyib ki, müstəqil Azərbaycan Respublikası nainki regionun, dünyanın lider ölkələri sırasındadır. Hazırda demək olar ki, ekser regional və ya beynəlxalq layihələr Azərbaycanın iştirakı olmadan reallaşmır. Hətta elə vacib görüş və tədbirlər var ki, onların keçirilməsi üçün məhz Azərbaycan seçilir. Dünyanın müxtəlif yerlərində dövlətlərin bir-birinə qarşı düşmənçiliyini, etnik tənzimləmələri, terror aktlarını, dini, milli, irqi ayrı-seçkililiyi müşahidə edirik. Bütün bunların fonunda Azərbaycanda insanlar təhlükəsizlik, tolerantlıq və mehribançılıq şəraitində yaşayırlar. Əlbəttə ki, hər bir inkişafın nüvəsi sabitlik təşkil edir. Biz bu sabitliyə təkcə mənsub olduğumuz mədəni keyfiyyətlərlə, qonaqpərvərliyimizlə, gözəl təbiətimizlə deyil, həm də dövlətimizin başçısının yürütdüyü düşünülmüş siyasət

nəticəsində nail olmuşuq.

Komitə sədri qeyd edib ki, aprelin 11-də növbədənəkar prezident seçkilərində partiyamızın Sədri, dövlətimizin başçısı İlham Əliyev növbəti dəfə xalqın etimadını qazandı. Prezident İlham Əliyev ötən müddət ərzində öz fəaliyyəti ilə hər bir azərbaycanlının Prezidenti olduğunu dəfələrlə sübuta yetirib. Prezident İlham Əliyevin uğurlu dövlət idarəçiliyi, onun rəhbərliyi ilə aparılan sistemli islahatlar, bölgələrin inkişafına yönəldilən sosial-iqtisadi proqramlar, qeyri-neft sahələrinin, o cümlədən kənd təsərrüfatının inkişafı ailelərin, qadın və uşaqların yaşayışına müsbət təsir göstərir. H.Hüseynovanın sözlərinə görə, təkcə iki beynəlxalq layihənin adını çəkmək kifayətdir ki, dövlətimizin nə qədər güclü olduğunu görə. Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılışının keçirilməsi, eləcə də TANAP-ın istismara verilməsi təkcə Azərbaycan üçün deyil, qonşu və dost ölkələr üçün gözəl imkanlar yaradır. Həmin layihələr bu gün və gələcəkdə enerji təhlükəsizliyi məsələlərinin həlli üçün əvəzolunmaz infrastruktur layihəsidir. Bütün bu və digər amillər güclü iqtisadiyyatın yaranmasına imkan verir. Bu isə Azərbaycanda istənilən sosial layihənin, infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsinə əsas verir.

Prezident İlham Əliyev həmişə qeyd edir ki, bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşları, onların maraqları dayanır. Biz Prezidentin fəaliyyətində bunun ayıni təsdiqini görürük. Bu ilin ilk altı ayında həyata keçirilən sosial layihələr, bir sıra sosial obyektlərin, texno-parkların açılışı, təməlqoyma mərasimləri buna əyani sübutdur. Bu uğurların bünövrəsini Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyev qoyub. Ulu Öndər Azərbaycanın inkişaf konsepsiyasının müəlifidir. Bu gün Azərbaycanın uğurlu inkişafı məhz bu konsepsiyanın icrası nəticəsində mümkündür.

H.Hüseynova, həmçinin bildirib ki, bir neçə gün öncə erməni terrorunun qurbanı olan 2 yaşlı Zəhranın və onun nənesinin öldürülməsi idi. Əlbəttə, bu erməni vandalizmidir. Lakin biz ruhdan düşmürük, Ordumuzun bir-birinin ardınca həyata keçirdiyi uğurlu hərbi əməliyyatlar düşməni qorxuya salıb. Hərbi sənəyin inkişafı, Ordumuzun gündən-günə güclənməsi, erməni işğalçıların da azad edilməsi Cəvqar Mərcanlının və ona bitişik ərazilərin yenidən qurulması insanlara daha da artırır.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu, Prezident İlham Əliyev tərəfindən

daha da gücləndirilən siyasət nəticəsində bu gün ölkəmiz Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin layiqli varisi kimi demokratik dövlət quruculuğu proseslərini sürətlə həyata keçirir və inkişaf etdirir. Bunun bariz nümunəsi olaraq, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 2018-ci ilin ölkədə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan edilməsi ilə bağlı Sərəncamını göstərmək olar. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması ilə yanaşı, qadınlara seçmək və seçilmək hüququnun verilməsinin də 100 illiyi qeyd edilir. Azərbaycan müsəlman Şərqində qadına seçmək və seçilmək hüququ verən ilk ölkədir. 100 il əvvəl belə bir hüquq əldə etmək bizə bir sıra qabaqçıl Avropa ölkələri ilə eyni sırada dayanır. H.Hüseynova Komitə tərəfindən də bu əlamətdar hadisə ilə bağlı Gənəcdə konfrans keçirildiyini və silsilə tədbirlərə start verildiyini vurğulayaraq deyib ki, bu tədbirlər Qadınların V Forumu ilə yekun vuruldu. Forumun yeni formatda keçirilməsi, beynəlxalq statusa malik olması çox bəyənilir. Əlbəttə ki, dövlətimizin başçısının və eləcə də respublikanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın xüsusi diqqəti və dəstəyi olmadan belə bir nüfuzlu tədbiri keçirmək qeyri-mümkün idi. Onların Forumla təbrik məktubları, həm də qadınla-

nın qarşısında bir çox hədəflər qoyub. İnamıram ki, biz bu hədəflərə nail olacağıq.

Ölkəmiz yaxın qonşuluq və ikitərəfli əməkdaşlıq prinsiplərinə hər zaman xüsusi diqqət yetirir. Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi də bu siyasətin tərkib hissəsi olaraq, qadın və uşaq hüquqlarının müdafiəsi sahəsində təcrübənin artırılması, ölkəmizin əldə etdikləri uğurların təbliğ olunması istiqamətində işlər görür. H.Hüseynova qeyd edib ki, yarım il ərzində Komitənin rəhbər vəzifəli şəxsləri və eləcə də əməkdaşları mühüm xarici səfərlər edib. O, bu səfərlər haqqında məlumat verərək qeyd edib ki, artıq Azərbaycan təcrübəsi böyük maraqla qarşılanır və bir çox ölkələr mübadilə üçün bizə müraciət edirlər.

Komitə sədri qeyd edib ki, bütün bunlar dövlətimizin başçısının rəhbərliyi ilə Azərbaycanda həyata keçirilən genişmiqyaslı işlərin sadəcə bir hissəsidir. Biz bu yolda yolunmadan çalışacağıq ki, daha gözəl nəticələr əldə edək.

Sonra sədr müavini Sədaqət Qəhrəmanova Dövlət Komitəsinin 2018-ci ilin birinci yarısında iş planının icra vəziyyəti, Aynur Sofiyeva isə 2018-ci ilin ikinci yarısı üçün iş planı haqqında məlumat veriblər.

Dövlət Komitəsi Aparatının rəhbəri Cey-

ran Rəhmətullayeva isə "İcra intizamının möhkəmləndirilməsi və icraya nəzarətin təşkilinin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 26 oktyabr tarixli 472 nömrəli Fərmanının icra vəziyyətinin yoxlanılması ilə əlaqədar Komitədə keçirilmiş xidməti yoxlamanın nəticələri barədə məruzə edib.

Komitənin hüquqi təminat şöbəsinin müdiri Taliyə İbrahimova Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin Aparatının Yeni Əsasnaməsinin layihəsinin hazırlanması barədə məlumat verib.

Kollegiya iclasında Komitənin nəzdindəki uşaq və ailələrə dəstək mərkəzlərinin işi geniş təhlil olunub, onların fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi ilə bağlı tövsiyələr verilib.

Naxçıvan Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramilə Seyidova da iclasda iştirak edib.

Kollegiya iclasının iştirakçıları qaldırılan məsələləri ətraflı müzakirə etdikdən sonra Komitənin 2018-ci ilin birinci yarısındakı fəaliyyətini müsbət qiymətləndiriblər.

Sonda Hicran Hüseynova iclasa yekun vuraraq görülməli işlərə bağlı öz tövsiyə və göstərişlərini verib.

AZƏRTAC

Xarici İşlər Nazirliyinin kollektivi ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib

Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmətinin yaradılmasından 99 il keçir. 1919-cu il iyulun 9-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Xarici İşlər Nazirliyi Katibliyinin yaradılmasına dair qərarın qəbul edilməsi dövlətimizin peşəkar diplomatik xidmətinin başlanğıcı hesab olunur. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin fəaliyyətinə böyük önəm verən ulu öndər Heydər Əliyev diplomatiyamızın sağlam əsasları söykəməsinə daim diqqət və qayğı göstərmişdir.

Ümummilli Liderin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin 2007-ci il 24 avqust tarixli Fərmanı ilə 9 iyul Azərbaycan diplomatlarının peşə bayramı günü elan edilib. Bu, dövlətimizin başçısının Azərbaycan diplomatiyasına və diplomatlarına diqqət və qayğısının bariz nümunəsidir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, diplomatik xidmət orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı münasibətilə Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin kollektivi iyulun 9-da Fəxri xiyabanda xalqımızın ümummilli lideri, müasir müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiramla yad edib, məzarı önünə əkilmişdir.

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyev

vanın da xatirəsi yad olunub, məzarı üzərinə gül dəstələri düzülüb.

Sonra nazirliyin kollektivi Şəhidlər xiyabanına gedərək Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsinə anıb, "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əkilmişdir.

AZƏRTAC

Xarici İşlər Nazirliyində diplomatik xidmət orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı münasibətilə iclas keçirilib

Iyulun 9-da diplomatik xidmət orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı münasibətilə xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanovun sədrliyi ilə nazir müavirləri, kollegiya üzvləri, xüsusi tapşırıqlar üzrə səfirlər, nazirliyin idarə və struktur bölmələrinin rəhbərlərinin iştirakı ilə geniş tərkibli iclas keçirilib.

XİN-in mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, nazir Elmar Məmmədyanov peşə bayramı münasibətilə nazirliyin kollektivini, o cümlədən xarici ölkələrdəki diplomatik nümayəndəliklərin əməkdaşlarını təbrik edib, onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

O, dövlətimizin başçısının rəhbərliyi ilə ölkəmizin milli maraqlarına xidmət edən xarici siyasət kursunun tənzimlənməsi və çoxistiqə-

mətli əsaslarla davam etdiyini qeyd edib. Nazir Prezident İlham Əliyevin daim Xarici İşlər Nazirliyinə göstərdiyi diqqət və qayğıdan danışaraq, Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası zamanı dövlətimizin başçısının ölkəmizin xarici siyasətinə yüksək qiymət verdiyini diqqətə çatdırıb.

Geniş tərkibli iclasda iyulun 8-də XİN kollektivinin, o cümlədən gənc qadın

əməkdaşların qoşunların təması xəttinə səfəri, peşə bayramını ön xətdə xidmət çəkən əsgər və zabitlərlə birlikdə qeyd etmələri, təması xəttinə ən yaxın yaşayış məntəqələrindən biri kimi Tərtər Qapanlı kəndinə gəlmələri, məcburi köçkünlər üçün yeni salınmış Şıxarx qəsəbəsi və ermənilərin Qarabağa köçürülməsinin 200 ilini ilə əlaqədar tikilmiş və sonradan ermənilər tərəfindən dağıdılmış "Marağa 150" abidəsinin qalıqları ilə yerində tanış olmaları xüsusi vurğulanıb.

Iclasda gündəlikdə duran prioritet tapşırıq və vəzifələr, regiondakı vəziyyət, 2019-cu ildə qeyd ediləcək Xarici İşlər Nazirliyinin yaradılmasının 100 illiyi ilə əlaqədar tədbirlər planının hazırlanması, 2019-2022-ci illərdə Azərbaycan Respublikasının Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi və 2019-cu ildə Qoşulmama Hərəkatı Zirvə toplantısının Azərbaycanda keçirilməsi məsələləri müzakirə olunub. Xarici İşlər Nazirliyinin yaradılmasının 100 illiyi ilə əlaqədar tədbirlərin hazırlanması və həyata keçirilməsi ilə bağlı nazir Elmar Məmmədyanovun rəhbərliyi altında təşkilat komitəsi yaradılıb.

Geniş tərkibli iclasda yekun vuran nazir Elmar Məmmədyanov müzakirə olunan məsələlər üzrə təlimatlarını verib.

AZƏRTAC

XİN əməkdaşları peşə bayramları günü münasibətilə Tərtərə səfər ediblər

9 iyul Azərbaycan Respublikası diplomatik xidmət orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı günü münasibətilə Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) 50 nəfərə yaxın əməkdaşı qoşunların təması xəttindəki vəziyyət, ön xətdə xidmət edən əsgər və zabitlər, habelə həmin əraziyə yaxın yaşayan yerli sakinlərin gündəlik həyat şəraiti ilə yerində yaxından tanış olmaq üçün Tərtər rayonuna səfər ediblər. XİN əməkdaşlarının cəbhənin Tərtər istiqamətinə səfəri Ağdərə və ətraf kəndlərin ermənilər tərəfindən işğal olunmasının 25-ci ildönümünə təsadüf edir.

AZƏRTAC-in bölgə müxbiri xəbər verir ki, səfər çərçivəsində XİN əməkdaşları əvvəlcə Şıxarx qəsəbəsinin 1170 məcburi köçkün ailəsi üçün yeni salınmış hündürmərtəbəli yaşayış kompleksi və orada yaradılmış şəraitə tanış olublar.

Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov məlumat verib ki, yaşayış kompleksi

hər biri 4 mərtəbəli olmaqla, 34 yaşayış binası, 1200 şagird yerlik məktəb, 280 yerlik uşaq bağçası, musiqi məktəbi, həkim məntəqəsi, inzibati bina, klub icma mərkəzi, Avtomat Telefon Stansiyası inşa edilib. Binalardakı mənzillərin 120-si bir, 504-ü iki, 472-si üç, 80-ni dördotaqlıdır. Bütün infrastrukturda malik kompleksdə məcburi köçkünlərin yaşayışı üçün hər cür şərait yaradılıb.

XİN əməkdaşları sonra ermənilərin Azərbaycana qarşı ərazi iddialarını ifşa edən "Marağa-150" abidəsinə baş çəkiblər. Məlumat verilib ki, Ermənilərin Azərbaycanın Qarabağ bölgəsi

nə köçürülməsini sübut edən tarixi mənbələrdən biri olan "Marağa-150" abidəsi 1978-ci ildə ermənilərin özləri tərəfindən İran Marağasından Qarabağa köçürülmələrinin 150 illiyi ilə əlaqədar inşa edilib. XX əsrin sonlarında Ermənistanın Azərbaycana qarşı növbəti ərazi iddiaları başlayanda "Marağa-150" abidəsi ermənilər tərəfindən qəsdən dağıdılıb. Çünki bu abidə ermənilərin əzəli Azərbaycan torpağı olan Qarabağa köçürülməsinin sübutu idi. Lakin mənfur düşmənlərimizin ərazi iddialarına tutarlı cavab olan bu abidənin tarixi-siyasi əhəmiyyəti nəzərə alınaraq, Prezidentin

tapşırığı ilə o, yenidən bərpa olunub. Ermənilərin Qarabağa köçürülmələrini sübut edən, həmçinin "Marağa-150" abidəsi ilə bağlı tarixi sənəd, məlumat və foto-lar arxivlərdən toplanaraq, Azərbaycan, rus və ingilis dillərində stendlər qurulub.

Tərtər rayonunun təması xəttində yerləşən Qapanlı kəndinə gələn XİN əməkdaşları 2016-ci ilin aprel hadisələri zamanı ciddi dağıntıya məruz qalmış və dövlət başçısının Sərəncamı ilə yenidən tikilərək sakinlərin istifadəsinə verilmiş evlərdə olub, sakinlərlə görüşüblər.

Səfər çərçivəsində XİN əməkdaşları ön xətdə gedib, əməliyyat şəraiti ilə tanış olub və xidmət göstərən əsgərlərlə söhbət ediblər. Müdafiə nazirliyinin ərazidə yerləşən N sayılı hərbi hissəsinə baş çəkən qonaqlar hərbi qulluqçuların xidmət və məişət şəraiti ilə tanış olub, əsgərlərlə birlikdə nahar ediblər.

Səfər əsnasında əldə edilən əyani məlumatlar diplomatlarımız tərəfindən gələcək fəaliyyətlərində istifadə olunacaqdır.

AZƏRTAC

Yohan N.Şnayder-Ammann:

“Azərbaycanda özümüzü evinmizdəki kimi hiss edirik”

Azərbaycanda səfərdə olan İsveçrə Konfederasiyasının Federal müşaviri, İqtisadi Məsələlər, Təhsil və Tədqiqatlar üzrə Federal Departamentin rəhbəri Yohan N.Şnayder-Ammannın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ərazisində tikilən İsveçrə investisiyalı inşaat kimyəviləri zavodu ilə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bununla bağlı Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında keçirilmiş tədbirdə iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev bildirib ki, Azərbaycanda dövlət başçısının rəhbərliyi ilə ardıcıl islahatlar, biznes və investisiya mühitinin davamlı olaraq yaxşılaşdırılması tədbirləri həyata keçirilib. İndiyədək Azərbaycan iqtisadiyyatına 250 milyard ABŞ dolları yatırıldığını diqqətə çatdıraraq iqtisadiyyat naziri bunun yarısını xarici investisiyaların təşkil etdiyini vurğulayıb. Nazir qeyd edib ki, Azərbaycanda yaradılmış

əlverişli biznes və investisiya mühiti beynəlxalq hesabatlarda da əksini tapır. Dünya Bankı tərəfindən hazırlanan "Doing Business 2018" hesabatında Azərbaycan 57-ci yere yüksəlib. Dünya İqtisadi Forumunun "2017-2018 Qlobal Rəqəbətlilik Hesabatı"nda Azərbaycan reytingdə daha iki pillə yüksələrək 35-ci yerdə qərarlaşıb.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ərazisində tikilən inşaat kimyəviləri zavodunun inşası da ölkəmizin əlverişli biznes və investisiya mühitinin bir nümunəsidir.

Nazir qeyd edib ki, 5 il öncə burada köhnə zavodlar var idi. 500 hektara yaxın ərazi təhlükəli tullantılardan təmizlənməklə dövlət vəsaiti hesabına infrastruktur yaradıldı və Sumqayıt Kimya Sənaye Parkına rezidentlər cəlb edilməsinə başlandı. Hazırda Sənaye Parkının 17 rezidenti var, 7 müəssisə artıq fəaliyyət göstərir, daha 7 müəssisə isə bu ilin sonundakı fəaliyyətə başlayacaq.

Sumqayıt Kimya Sənaye

Parkının rezidentləri 7 il müddətinə mənfəət, əmlak və torpaq vergilərindən, həmçinin idxal olunan texnika, texnoloji avadanlıqlar və qurğulara görə ƏDV-dən və gömrük rüsumundan azaddır. Bütün bunlar isə investisiya layihələrini daha səmərəli edir.

İqtisadiyyat naziri vurğulayıb ki, Azərbaycanda siyasət, iqtisadi-maliyyə sabitliyinin nəticəsi olaraq xarici investorların ölkəmizə marağı artır. Bütün bunlar isə Azərbaycanda müasir müəssisələrin yaradılmasına geniş imkanlar açır. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ərazisində İsveçrə kapitalı ilə tikilən inşaat kimyəviləri zavodu da Azərbaycandakı əlverişli biznes və investisiya mühitinin bir nümunəsidir.

Zavoda 3,5 milyon dollar sərmayə qoyulub. Bunun əsasında 60 iş yeri yaradılıb. Müəssisədə istehsal olunan məhsullar daxili bazarı təmin etmək üçün, xarici ölkələrə də ixrac olunacaq. Azərbaycanda səfərdə olan İsveçrə Konfederasiya-

sının Federal müşaviri, İqtisadi Məsələlər, Təhsil və Tədqiqatlar üzrə Federal Departamentin rəhbəri Yohan N.Şnayder-Ammann diqqətə çatdırıb ki, SİKA şirkəti 2005-ci ildən Azərbaycanda fəaliyyət göstərir. İstehsal sahəsinin yaradılması isə xüsusilə önəmlidir: "Azərbaycanda özümüzü evimizdəki kimi hiss edirik. Burada çox maraqlı gün yaşadıq. Fəxrli qeyd edirəm ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının diversifikasiyasında iştirak edirik". Federal müşavir investorlar üçün yaradılan əlverişli şəraitə görə Azərbaycan hökumətinə təşəkkürünü bildirib. Müəssisənin fəaliyyəti ilə Azərbaycanın analoji məhsullara olan tələbatı ödəniləcək və idxaldan asılılıq azalacaq.

Sonra SİKA şirkətinin fəaliyyəti barədə videoçarx nümayiş olunub və təqdimat keçirilib.

İsveçrə nümayəndə heyəti Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında "SOCAR Polymer" müəssisəsində də olub.

AZƏRTAC

ATƏT PA-nın “İpək yoluna dəstək qrupu”nun iclasında mühüm qərarlar qəbul edilib

Iyulun 8-də Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının (ATƏT PA) 27-ci illik sessiyası çərçivəsində "İpək yoluna dəstək qrupu"nın (Silk Road Support Group - SRSP) iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu qrupda sədrlik edən, ATƏT PA-nın vitse-prezidenti, Milli Məclisin deputatı Azay Quliyev qriş nitində toplaşanları qarşın yadılmasının bir ilinin tamam olması münasibətilə təbrik edib. "Bir il əvvəl Minskde 17 dövlətdən olan deputatlar "İpək yoluna dəstək qrupu"nu yaradı, bu gün isə sayımız 22-dir", - deyərək məmnunluqla bildirdən Azay Quliyev məlumat verib ki, gündəlikdə, həmçinin 23-cü namizədin - Fransanın SRSP-ə qəbul edilməsi eri-

zəsinə baxılması dayanır.

Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının (QDİƏT PA) baş katibi Asəf Hacıyev iştirakçılara QDİƏT PA-ya ATƏT PA-da müşahidəçi statusu verildiyini bildirib. O, Böyük İpək yolunun bərpasında Qara dəniz iqtisadi regionunun və əksinə, bu marşrutun Qara dəniz regionunun gələcək iqtisadi inkişafında mühüm rolunu

vurğulayıb.

Qrup təşkilatı məsələlərə baxaraq, Fransanı öz sıralarına qəbul edib, habelə iki sədr müavini seçib - bunlar Avstriya deputatı Roman Hayder və ATƏT PA-nın birinci komitəsinin sədri, İsveçrədən olan deputat Filip Lombardidir.

Çıxış edənlər İpək yolunu təkcə coğrafi baxımdan əhatə etdiyi dövlətlər arasında iqtisadi əlaqələrin inkişaf-

finda deyil, həm də bütün ATƏT məkanında sülh və etimadın möhkəmlənməsində əvəzlənməz əhəmiyyətini qeyd ediblər. "Bu, sadəcə dəmir yolu, sadəcə konteynerlər və yüklər deyildir, ATƏT-in əsasını təşkil edən məqsədləri - sülhü və təhlükəsizliyi möhkəmləndirən amildir", - deyərək ATƏT PA-nın prezidenti Georgi Sere-teli bildirib.

İştirakçılar qrupun sədrinin bu təşkilatın fəaliyyəti barədə məruzəsini dinləyib və bəyəniblər.

ATƏT PA-da Belarus nümayəndə heyətinin rəhbəri Boleslav Pırstuk SRSP-nin növbəti konfransının 2019-cu ilin yazında Minskde keçiriləcəyini elan edib. Minskdən sonrakı deputat qrupunun növbəti konfransına İsveçrə ev sahibliyi edəcək.

AZƏRTAC

ATƏT PA sessiyasında azərbaycanlı deputat kibertəhlükəsizlik sahəsində təhdidlər mövcud olduğunu göstərmiş

Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının (ATƏT PA) sessiyasında çıxış edən deputat Tahir Mirkişili kibertəhlükəsizlik sahəsində, xüsusən transmilli korporasiyalar tərəfindən milyonlarla istifadəçinin şəxsi məlumatlarının qeyri-qanuni şəkildə toplanması ilə əlaqədar təhdidlər mövcud olduğunu diqqətə cəlb edib və həmkarlarını bu məsələni diqqət mərkəzində saxlamağa çağırıb.

Deputat kipli məruzəçi Kiriakos Kiriaku Hacıyanni tərəfindən təqdim olunan "ATƏT çərçivəsində öhdəliklərin yerinə yetirilməsi: parlamentlərin rolu" adlı məruzədə ifadə edilmiş ATƏT PA çərçivəsində xüsusi komitə və ya altkomitə yaradılması barədə təklifi də dəstəkləyib.

AZƏRTAC

ATƏT PA-nın sessiyasında Dağlıq Qarabağın Ermənistanın işğalı altında olması məsələsi qaldırılıb

Berlinde Reyxstaqın binasında (Almaniya Bundestaqının iqamətgahında) Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının (ATƏT PA) 27-ci illik sessiyasının plenar iclasında ATƏT PA-nın vitse-prezidenti, Azərbaycan Milli Məclisinin deputatı Azay Quliyev dondurulmuş münaqişələr, o cümlədən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və onun həllində ATƏT-in Minsk qrupunun qeyri-effektivliyi məsələsi qaldırılıb. Deputat ATƏT-in üzv dövlətlərin ərazi bütövlüyünü qeyd-şərtsiz dəstəkləməsinin zəruriliyini və bir dövlətin ərazisinin digər dövlət tərəfindən işğal edilməsi faktının qəti surətdə qəbuləlməz olduğunu qeyd edib. ATƏT-in vitse-prezidenti bu kontekstdə ikili standartların tətbiqinin yolverilməz olduğunu vurğulayıb. O, Minsk konfransının çağırılmasını zəruri hesab edərək bildirib ki, orada münaqişə Minsk qrupunun cəhd göstərdiyindən daha qısa vaxtda öz həllini tapa bilər. ATƏT-də İtaliya sədrliyini təmsil edən xarici işlər nazirinin müavini Quqlielmo Pikki Azərbaycan nümayəndəsinin sualına cavab verərək deyib ki, həlli indiyədək uzadılan münaqişələrin tənzimlənməsində tərəqqiyə nail olmaq üçün İtaliya sədr-dövlət kimi malik olduğu bütün imkan və mexanizmləri işə salmağa hazırdır. O, məlumat verib ki, azərbaycanlı həmkarların danışıqlar prosesini irəlilətmək məqsədilə Minsk konfransını çağırmaq barədə təklifi də nəzərə alınıb.

AZƏRTAC

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ADINDAN

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 477.0.1-ci maddəsinin həmin Məcəllənin 470.2-ci maddəsi və “İpoteka haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 1.0.8 və 10.5-ci maddələri, eləcə də Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 269.11 və 307.4-cü maddələrinin “İpoteka haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 3.2 və 10.5-ci maddələri ilə əlaqəli şəkildə şərh edilməsinə dair

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun

QƏRARI

Bakı şəhəri

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsi-nin Plenumu Fərhad Abdullayev (sədr), Sona Salma-nova, Südəbə Həsənova (məruzəçi-hakim), Rövşen İsmayilov, Ceyhun Qarayev, Rafael Qvazladze, Ma-hir Muradov, İsa Nəcəfov və Kamran Şəfiyevdən (mə-ruzəçi-hakim) ibarət tərkibdə, məhkəmə katibi Fərid Əliyevin, maraqlı subyektlərin nümayəndələri Bakı Apellyasi-ya Məhkəməsinin hakimləri Elşən Kəzimov və İkrəm Şirinov, Bakı şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinin haki-mi Məzahir Sadiqov, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Aparatının İqtisadi qanunvericilik şöbəsin sektor müdiri Nadir Sultanov və həmin şöbənin böyük məsləhətçisi Fərid Hacıyevin, ekspertlər Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakül-təsinin Mülki hüquq kafedrasının dosenti, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Azad Talibov və Beynəlxalq xüsusi hü-quq və Avropa hüququ kafedrasının dosenti, hüquq üz-rə fəlsəfə doktoru Natiq Əsgərovun, mütəxəssislər Azərbaycan Respublikası Ali Məhkə-məsinin Mülki Kollegiyasının hakimi İlqar Dəmirov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Hüquq də-partamentinin Korporativ hüquq şöbəsinin böyük hü-quq məsləhətçisi Rasim Məmmədov, Azərbaycan Respublikası Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının Hüquq və icraat departamentinin hüquqşünası Rüfət Məmmədxanlı, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası ekspert qrupunun sədri, vəkil Qorxmaz Ağayev və PraysvoterhausCopers Azərbaycan Hüquq və Vergi xidmətlərinin Baş hüquq meneceri Emin Kərimovun iş-tiraki ilə,

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 130-cu maddəsinin VI hissəsinə müvafiq olaraq xüsusi konsti-tusiya icraatı üzrə açıq məhkəmə iclasında Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 477.0.1-ci maddəsinin həmin Məcəllənin 470.2-ci maddəsi və “İpoteka haq-qında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 1.0.8 və 10.5-ci maddələri ilə əlaqəli şəkildə şərh edilməsinə dair Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin, eləcə də Azər-baycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 269.11 və 307.4-cü maddələrinin “İpoteka haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 3.2 və 10.5-ci maddələri ilə əlaqəli şəkildə şərh edilməsinə dair Bakı şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinin mürciətləri əsasında konstitusi-ya işinə baxdı.

İş üzrə hakimlər K.Şəfiyev və S.Həsənovanın məru-zələrini, maraqlı subyektlərin nümayəndələrinin və mü-təxəssislərin çıxışlarını, ekspert rəylərini dinləyib, iş materiallarını araşdırıb müzakirə edərək, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu

MÜƏYYƏN ETDİ:

Bakı Apellyasiya Məhkəməsi Azərbaycan Respubli-kasının Konstitusiyası Məhkəməsinə (bundan sonra - Konstitusiyası Məhkəməsi) mürciət edərək Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin (bundan sonra - Mülki Məcəllə) 477.0.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan “zəminin razılığı olmadan həmin öhdəlik dəyişdirildikdə və bu dəyişdirilmə onun məsuliyyətinin artmasına və ya onun üçün digər əlverişsiz nəticələrə səbəb olduq-da zəminliyə xitam verilir” müddəasını; “kredit xətti müqavilələri” adı ilə bağlanan müqavilələrin “bu müqa-vilə bankın kredit vermək vədini ifadə etmir” qeydinin kreditör üçün kreditin verilməsi üzrə öhdəlik və ya mə-suliyyət yaratmadığı halda, bunlara görə bağlanan za-minlik və ipoteka müqavilələrinin öhdəliyi təmin edən müqavilə kimi qiymətləndirilməsinin mümkünlüyü baxı-mından şərh olunmasına xahiş etmişdir.

Mürciətdən görünür ki, Bank VTB (Azərbaycan) ASC iddia etirəsi ilə Bakı şəhəri Binəqədi Rayon Məhkəməsinə mürciət edərək 15 noyabr 2013-cü il tarixli kommersiya krediti müqaviləsi üzrə 13.692,67 ABŞ dolları borcun Vahid Əmiraslanovdan, zəminlər Nadir Əliyev və Zaur Əliyevdən müstəqil qaydada tutularaq iddiaçıya ödənilməsi, 14 noyabr 2013-cü il tarixli baş kredit razılaşması və 15 noyabr 2013-cü il tarixli kom-mersiya krediti müqaviləsinin ləğv olunması barədə qətnamə qəbul edilməsinə xahiş etmişdir. N.Əliyev və Z.Əliyev Bank VTB (Azərbaycan) ASC-yə qarşı zəmin-liyə xitam verilməsi ilə bağlı qarşılıqlı iddia etirəsi ilə həmin məhkəməyə mürciət edərək, onlara münasi-bətdə iddianın rədd olunmasına xahiş etmişlər.

Bakı şəhəri Binəqədi Rayon Məhkəməsinin 1 de-kabr 2016-cı il tarixli qətnaməsi ilə ilk iddia qismən tə-min edilmişdir. Qarşılıqlı iddia təmin edilərək N.Əliyev və Z.Əliyev ilə Bank VTB (Azərbaycan) ASC arasında 14 noyabr 2013-cü il tarixində bağlanmış zəminlik müqavilələrindən irəli gələn öhdəliklərə xitam verilmiş-dir.

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyası-nın 17 aprel 2017-ci il tarixli qətnaməsi ilə birinci instansiya məhkəməsinin qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılmışdır. Apellyasiya instansiyası məhkəməsi qətnaməsini onunla əsaslandırmışdır ki, baş kredit razı-laşmasına görə bağlanmış zəminlik müqaviləsi son-radən bağlanmış kommersiya krediti müqaviləsinin tə-minatı ola bilməz. Belə ki, kreditörün borcalanla bağla-dığı kommersiya krediti müqaviləsinə və həmin müqa-viləyə dəyişikliyi və əlavələr edilməsi barədə razılaşma-ya dair zəminlər ilə heç bir müqavilə bağlanılmamışdır. Zəminlərin kommersiya krediti müqaviləsi üzrə öhdəli-yi üzərlərinə götürmələrinə dair digər formada razılığı alınmadığından və həmin müqavilə üzrə onların öhdə-liyi yaranmadığından bu öhdəliyə görə borc məbləği tə-ləb oluna bilməz.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 21 sentyabr 2017-ci il tarixli qərarı ilə kassasiya şikayəti təmin edilmiş, Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin qətnaməsi ləğv edilmiş və iş yenidən baxılması üçün həmin məhkəməyə qaytarılmışdır. Kas-sasiya instansiyası məhkəməsinin qərarında qeyd edil-mişdir ki, hər iki zəmin V.Əmiraslanovun öhdəliklərinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə cavəbdəhlik dağımağı öhdələrinə götürmüşlər. Kommersiya krediti müqavilə-sinin müddətinin dəyişdirilməsi baş kredit razılaşma-sında müəyyən olunmuş müddət əsasında artırılmış, bu isə zəminin məsuliyyətinin artmasına və ya onun üçün digər əlverişsiz nəticələrin yaranmasına səbəb ola bilməz.

İşə yenidən baxan Bakı Apellyasiya Məhkəməsi Mülki Məcəllənin və “İpoteka haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra - “İpoteka haqqında” Qənun) zəminliyə və ipotekaya dair müvafiq normalarının tətbiqi ilə bağlı məhkəmələrdə müxtəlif yanaşmaların olmasına və bunun vahid məhkəmə təc-rübəsinin formalaşmasına maneələr yaratmasına nəzə-rə alaraq həmin normaların şərhini qeyd edilməsinin zə-ruri olduğu qənaətinə gəlmişdir.

Eyni zamanda, Bakı şəhəri Nizami Rayon Məhkə-məsi Konstitusiyası Məhkəməsinə mürciət edərək icra-atında olan mülki iş üzrə tətbiq edilməli olan Mülki Məcəllənin 269.11 və 307.4-cü maddələrinin “İpoteka haqqında” Qanunun 3.2 və 10.5-ci maddələri ilə əlaqə-li şəkildə şərh edilməsinə xahiş etmişdir.

Mürciətlərdə Mülki Məcəllənin 269.11-ci maddəsi-nin “girov və ipoteka hüququ həm mövdu, həm də gə-ləcək tələb üçün verile bilər”, həmin Məcəllənin 307.4-cü maddəsinin “əgər ipoteka ilə təmin edilmiş öhdəliyin məbləği gələcəkdə müəyyənləşdirilməldirsə, ipoteka müqaviləsində onun müəyyənləşdirilməsinin qaydası və digər zəruri şərtləri göstərilməlidir” müddəaları, eləcə də “İpoteka haqqında” Qanunun 3.2-ci maddəsinin “Gələcəkdə ortaya çıxa biləcək tələblərin icrası üçün də ipoteka qoyula bilər. Bu halda bu Qanunun 10.5-ci maddəsində nəzərdə tutulan şərtlərə əməl edilməlidir” və Qanunun 10.5-ci maddəsinin “əgər əsas öhdəliyin məbləği gələcəkdə müəyyənləşdirilməldirsə, ipoteka müqaviləsində həmin məbləği müəyyən etmə qaydası göstərilməlidir” müddəalarının, kredit xətti müqaviləsi-

31 may 2018-ci il

nin bankın kredit alana gələcəkdə kredit vermək vədini ifadə edib- etməməsi, kredit alanın bank qarşısında hər hansı öhdəliyinin yaranıb-yaranmaması baxımından şərh olunması xahiş edilmişdir.

Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu Konstitusiyası Məhkəməsi Daxili Nizamnaməsinin 17-ci maddəsinin I hissəsini rəhbər tutaraq, mürciətlər eyni predmetə aid olduğundan onları bir icraatda birləşdirmək qərarına gəlmişdir.

Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu qanunvericili-yin müvafiq normalarının mürciətlərdə qaldırılan mə-sələlərin ardıcılığı qaydasında təhlil edilməsini və ilk növbədə, kredit xətti müqaviləsinin mahiyyətinə aydın-lıq gətirilməsini zəruri hesab edir.

Bir çox öhdəlikdə geniş təbii olunan kreditləşmə növlərindən biri də kredit xətləridir (limitlərdir). Belə müqavilələr ayrı-ayrı ölkələrdə “baş kredit razılaşması”, “kredit xətti müqaviləsi”, “qərcivə müqaviləsi”, “ümumi şərtlər müqaviləsi”, “açıq şərtlərlə razılaşma” və s. kimi tanınır.

Rusiya Federasiyasının mülki hüququnda belə mü-qavilələr “qərcivə müqaviləsi”, “baş razılaşma”, “açıq şərtlərlə razılaşma” adlanırlır.

Almaniya mülki qanunvericiliyinə əsasən, qərcivə sazişinə uyğun olaraq bağlanan müqavilələr kredit xə-tti müqaviləsinin (qərcivə müqaviləsinin) şərtlərinə uy-ğun olmalıdır.

Belə kreditləşmə modeli Azərbaycan Respublika-sında da tətbiq edilir. “Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun fəaliyyətinin tə-min edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Pre-zidentinin 2017-ci il 29 noyabr tarixli Fərmanının 3 nömrəli əlavəsində nəzərdə tutulmuş “Sahibkarlar tə-rəfindən manatla alınan kreditlərə təminat verilməsi Qaydası”nın 2.1.8-ci yammbəndində kredit xətinə kre-dit müqaviləsinə uyğun olaraq tam və ya qismən istifa-də edilə bilən, faiz dərəcəsi kredit xəttinin yalnız istifa-də olunmuş hissəsinə hesablanan və yuxarı həddi mü-əyyənləşdirilmiş bank krediti kimi anlayış verilmişdir. Həmçinin Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının 2013-cü il 11 mart tarixli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Mərkəzləşdirilmiş Kredit Reestrinin aparılması və istifadə-si Qaydaları”nın 1.3.1-ci yammbəndində aqlımış kredit xətləri kredit anlayışının tərkibinə daxil edilmişdir.

Kredit xətti müqavilələri bank müştərilərinin rahatlı-ğını, maliyyə xidmətlərinə çıxış imkanlarını sadələşdir-mək məqsədi daşıyır. Bu cür müqavilələrə görə, bank müştərinin mürciətinə əsasən tərəflərin qarşılıqlı razı-lığı ilə müəyyən edilmiş qaydada onun kredit mürciəti üzrə tədbir görməyi öhdəsinə götürür. Kredit xətti mü-qaviləsinin məqsədi tərəflərin gələcək mülki (iqtisadi) münasibətlərinin təşkilidir. Kredit xətti müqaviləsində tərəflər gələcəkdə bağlanacaq müqavilələrin əsas şərtlərini aydın müəyyən etməlidirlər. Təcürbədə belə şərtlər kredit xətti müqaviləsində, onun tərkib hissəsi olan kredit razılaşmasında və ödəniş planında müəy-yən olunur. Kredit xətti müqaviləsinin tətbiqi beynəlxalq təcürbədən irəli gəlməklə bank sektorunda müştərilərin maliyyə resurslarına effektiv çıxış imkanlarının yaradı-lması məqsədi daşıyır. Kredit xəttinin açılması nəticə-sində müştəri daha qısa zamanda bankdan kredit ala bilir, həmçinin müqavilədən irəli gələn faiz öhdəliyi müştəri tərəfindən kredit götürüldükdən sonra və istifa-də olunmuş məbləğə münasibətdə əmələ gəlir.

Kredit xətti müqavilələrinin hüquqi nəticələr və tərəfl-ər arasında öhdəlik yaradıb-yaratmaması məsələləri-nə aydınlıq gətirilməsi üçün Konstitusiyası Məhkəməsi-nin Plenumu mülki qanunvericiliyin əqd, öhdəlik və mü-qavilə barədə normalarının əlaqəli şəkildə təhlil edilmə-sini zəruri hesab edir.

Əqd mülki hüquq münasibətlərinin əmələ gəlməsi-nə, dəyişdirilməsinə və ya xitamına yönəldilmiş birtə-rəfli, ikitərəfli və ya çoxtərəfli iradə ifadəsidir. Bu Məcəl-ləyə və ya tərəflərin razılaşmasına uyğun olaraq bağ-lanması üçün bir tərəfin iradə ifadəsinin zəruri və yetər-li olduğu əqd birtərəfli əqddir. Müqavilənin bağlanması üçün iki tərəfin razılaşdırılması iradə ifadəsi (ikitərəfli əqd) və ya üç və ya daha çox tərəfin razılaşdırılması iradə ifadəsi (çoxtərəfli əqd) zəruridir (Mülki Məcəllənin 324.1, 324.3 və 324.4-cü maddələri).

Mülki hüquq münasibətlərinin əhatəli və aparıcı sa-hələrindən biri öhdəlik hüququdur. Öhdəlik isə iqtisadi döviyyəyə iştirakçılarının öhdəlik hüququ normaları ilə tənzimlənən qarşılıqlı əlaqələridir.

Mülki Məcəllənin 385.1-ci maddəsinə görə, öhdəli-yə əsasən bir şəxs (borclu) başqa şəxsın (kreditörün) xeyrinə müəyyən hərəkəti etməlidir, məsələn, pul ödə-məli, əmlak verməli, iş görməli, xidmətlər göstərməli və ya müəyyən hərəkətdən çəkinməlidir, kreditörün isə borcludan vəzifəsinin icrasını tələb etmək hüququ var-dır.

Maddənin mətnindən göründüyü kimi, öhdəliyin predmetini pulun ödənilməsi, əmlakın verilməsi, işin görülməsi, xidmətlərin göstərilməsi və ya müəyyən hər-əkətdən çəkinmək kimi konkret hərəkət və ya hərəkət-sizlik təşkil edir.

Mülki Məcəllənin 386.1-ci maddəsi bəzi istisnalarla, öhdəliyin əmələ gəlməsi üçün onun iştirakçıları arasın-da müqavilənin bağlanması olduğunu müəyyən edir. Həmin maddədə nəzərdə tutulmuşdur ki, öhdəliyin zər-ər vurulması, əsasızsı varlanma və ya bu Məcəllədə nəzərdə tutulmuş digər əsaslar nəticəsində əmələ gəl-məsi halları istisna olmaqla, öhdəliyin əmələ gəlməsi üçün onun iştirakçıları arasında müqavilə olmalıdır, yə-ni borcludun kredit qarşısında olan öhdəliyi müqavilə ilə müəyyən edilməlidir.

Müqavilənin anlayışı Mülki Məcəllənin 389.1-ci maddəsində verilmişdir. Həmin maddəyə uyğun ola-raq, mülki hüquq və vəzifələrin müəyyənləşdirilməsi, dəyişdirilməsi və ya xitamı haqqında iki və ya bir neçə şəxsın razılaşması müqavilə sayılır.

Mülki Məcəllənin 405.1-ci maddəsinə görə, tərəflər müqavilənin bütün şərtləri barəsində tələb olunan for-mada razılığa gəldikdə müqavilə bağlanmış sayılır. Borc müqaviləsinin anlayışına aydınlıq gətirən Mülki Məcəllənin 739.1-ci maddəsinə əsasən, iştirakçılardan biri (borc verən) pula və ya digər əvəz edilən əşyalara mülkiyyət həququnun digər iştirakçıya (borc alana) ke-çirməyi öhdəsinə götürür, digər iştirakçı (borc alan) isə aldığından müvafiq olaraq pul və ya eyni keyfiyyətdə və miqdarda olan eyni növü əşyalar kəlməyə borc verənə qaytarmayı öhdəsinə götürür.

Həmin Məcəllənin 739.2-ci maddəsinə görə isə borc müqaviləsinin predmeti hər hansı pul məbləği ol-duqda, o, kredit müqaviləsi adlanırlır. Müstəqil peşə fəaliyyəti şəklində pul borc verməklə məşğul olan şəxslər əlavə olaraq peşəkarlıq qaydasında kreditlər

verilməsi haqqında müddəaları gözleməlidirlər.

Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu hesab edir ki, Mülki Məcəllənin 324.4, 385.1, 386.1, 405.1 və 739-cu maddələrinə uyğun olaraq tərəflərin iradə ifadəsini əks etdirən və onların qarşılıqlı hüquq və vəzifələrini müəy-yən edən kredit xətti müqaviləsi niyyət razılaşması de-yil, müqavilə kimi qəbul olunmalıdır.

Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu qeyd edir ki, kredit müqavilələrinin real və ya konsensual müqavilə-lər olması məsələsinə aydınlıq gətirilməsi mürciətlər-də qaldırılan məsələlərin həlli üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Mülki qanunvericilikdə əqdlerin real və konsensual əqdlərə bölünməsi ilə bağlı təsnifat nəzərdə tutulmasa da, mülki hüquq nəzəriyyəsində və Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun bir sıra qərarlarında bu və ya di-gər müqavilənin hüquqi qüvvəyə minmə meyanı üzrə real və konsensual müqavilələrə bölünməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun “Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 666.1, 670.1, 670.3 və 673.1-ci maddələrinin şərh edilməsinə dair” 2012-ci il 19 dekabr tarixli Qərarında real və konsensual müqa-vilələrə aydınlıq gətirilmişdir. Həmin Qərada göstəril-mişdir ki, mülki qanunvericilikdə bağışlama müqavilə-sinin real və konsensual formaları vardır. Hədiyyə verən hədiyyəni bağışlamaqla hədiyyə alanı zənginləşdirdik-də bağışlama müqaviləsi real müqavilə hesab olunur, yeni bu müqavilənin bağlanması barədə razılıq əldə olunmaqla yanaşı əmlak və ya əmlak hüquqları verilir (Mülki Məcəllənin 666.1-ci maddəsi). Hədiyyə verən hədiyyə alana gələcəkdə hədiyyəni bağışlamaq vədi verildiyi halda isə bağışlama müqaviləsinin konsensual forması mövcud olur (Mülki Məcəllənin 668.1.5-ci maddəsi).

Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun bu hüquqi mövqeyi bütün real müqavilələrə eyni qaydada tətbiq oluna bilər.

Real müqavilələr üzrə hüquq və öhdəliklər müqavi-lə predmeti olan əmlakın (əşyanın) verilməsindən son-ra əmələ gəlir. Məsələn, bağışlama müqaviləsi hədiyyə almış şəxsin hədiyyəni qəbul etməsi ilə bağlanmış sa-yılır.

Konsensual müqavilələr üzrə hüquq və öhdəliklər isə bu müqavilənin bağlandığı (imzalandığı) andan əmələ gəlir. Mülki qanunvericilikdə konsensual müqa-vilənin əsas əlamətlərindən biri “əmlakı təqdim etməyi öhdəsinə götürür”, “işləri görməyi öhdəsinə götürür” və s. bu kimi ifadələr ilə müəyyən olunur.

Mülki Məcəllənin 739-cu maddəsinin mənasına gö-rə, kreditör pulu kredit alana təqdim etməyi öhdəsinə götürür. Bu isə kredit müqavilələrinin, bir qayda olaraq, konsensual müqavilə olmasını göstərir.

Kredit xətti müqaviləsinin “bu müqavilə bankın kre-dit vermək vədini ifadə etmir” qeydinə gəldikdə isə Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu qeyd edir ki, borc verməyi vəd etmək dedikdə, kreditörün hər hansı şərt qoymadan ilk tələbə borc alana borc predmetini (pulu) təqdim etməsi başa düşülür. Borc vermək vəd edildik-də vəd edən borc verməyi müqavilədə ayrı qayda nə-zərdə tutulmayıbsa hər hansı şərt qoymadan öhdəsinə götürür.

Belə nəticə Mülki Məcəllənin 746-cı maddəsindən irəli gəlir. Belə ki, həmin maddəyə görə, borc vermək vəd edildikdə vəd edən borc verməkdən o halda intinə edə bilər ki, digər tərəfin əmlak vəziyyəti borcun qayta-rılması üçün təhlükə törədəcək dərəcədə pisləşmiş ol-sun.

Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu hesab edir ki, kredit xətti müqaviləsinin “bu müqavilə bankın kredit vermək vədini ifadə etmir” qeydi məhkəmələr tərəfin-dən yalnız Mülki Məcəllənin 746-cı maddəsinin tələblə-ri baxımından qiymətləndirilməlidir.

Ümumiyyətlə isə məhkəmələr bu qəbildən olan işlə-rə baxarkən Mülki Məcəllənin 404-cü maddəsinin tə-ləblərinə riayət etməlidir. Həmin maddəyə əsasən, mü-qavilə şərtlərini təfsir edərkən məhkəmə təkcə müqavi-lədəki söz və ifadələrin hərfi mənasını deyil, həm də tə-rəflərin iradə ifadəsinin haqiqi mənasını, zərurükdə müqavilənin hərfi mənasının onun digər şərtləri və mə-nası ilə müqayisəsinə nəzərə alır. Bu zaman bütün mü-vafiq hallar, o cümlədən müqaviləyə qədərki danışıqlar və yazışmalar, tərəflərin qarşılıqlı münasibətlərində ye-ranmış praktika, işgüzar adətlər, tərəflərin sonrakı hər-əkətləri nəzərə alınır (Mülki Məcəllənin 404.1 və 404.2-ci maddələri).

Eyni zamanda, Mülki Məcəllənin 352-ci maddəsinə görə, əqdin bir hissəsinin etibarsızlığı onun qalan his-sələrinin etibarsızlığına o halda səbəb olmur ki, əqd onun etibarsız hissəsi daxil edildikdən də bağlana bi-lərdi. Bu baxımdan kredit xətti müqavilələrində “bu mü-qavilə bankın kredit vermək vədini ifadə etmir” qeydinin olub-olmaması tərəflərin öhdəliklərinin icrasına təsir et-mir.

Müqavilə azadlığı və mülki döviyyəyə iştirakçılarının sərbəst iradə ifadəsi prinsipinə uyğun olaraq mülki qa-nunvericilik imkan verir ki, tərəflər Mülki Məcəllədə sa-dalanan öhdəliklərin icrasının təminatı üsullarından fərqli təminat üsullarını öz aralarındakı müqavilədə nə-zərdə tutsunlar (Mülki Məcəllənin 460.1-ci maddəsi).

Hüquq nəzəriyyəsində əksər təminat üsulları üçün ümumi xüsusiyyətlər müəyyən olunur. Həmin xüsusi-yətlərə üsulların təminat xarakteri dасıması, əsas öh-dəlikdən asılılığı, əsas öhdəlikdən ayrılıqda müstəqil mövcudluğunun mümkünsüzlüyü (bank qarantıyası istis-na olmaqla), təminat üsullarının aksesorluğu, əmlak yönümlü nəticələrin baş verməsi aiddir.

Mülki Məcəllənin 460.1-ci maddəsində öhdəliklərin icrasının girov, zəminlik, ipoteka və digər üsullarla tə-min edilməsinin mümkünlüyü nəzərdə tutulmuşdur.

Kredit xətti müqaviləsinin gələcəkdə qarşılıqlı öhdə-lik münasibətlərinin ümumi şərtlərini müəyyən edən əqd olmasına nəzərə alaraq, tərəflər öz aralarında hə-min öhdəliklərin icrasının təminat üsullarını müəyyən edə bilərlər.

Bu halda tərəflər açıq şəkildə bilərəkdən bu və ya digər təminat üsulunun seçilməsinə razı olur, onların iradəsi həmin təminat üsulunun müəyyən olunmasına yönəlir.

Öhdəliklərin icrasının təmin edilməsinin əsas üsulla-rından biri kimi zəminlik çıxış edir.

Zəminlik müqaviləsi üzrə zəmin başqa şəxsin kredo-ru qarşısında həmin şəxsin öz öhdəliyini tamamilə və ya hissə-hissə icra etməsi üçün məsuliyyəti öz üzərinə götürür. Zəminlik müqaviləsi gələcəkdə yaranacaq öhdə-liyin təmin edilməsi üçün də bağlana bilər (Mülki Məcəllənin 470-ci maddəsi).

Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun “Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 470.1, 470.2 və 471-ci maddələrinin şərh edilməsinə dair” 2012-ci il 4 sentyabr tarixli Qərarında göstərilmişdir ki, Mülki Məcəllənin 470.2-ci maddəsinin “gələcəkdə yaranacaq öhdəliyin təmin edilməsi” müddəası zəminin əvvəlcə-dən razılaşdırılmış əsas borca dair gələcəkdə yaranacaq öhdəliyə zəmin durması kimi başa düşülür.

Mülki Məcəllənin 472.1-ci maddəsinə əsasən, borclu zəminliklə təmin edilmiş öhdəliyi icra etmədikdə və ya lazımcına icra etmədikdə yaranır. Bu müqavilədə və ya lazımcına icra etmədikdə, əgər bu Məcəllədə və ya zəminlik müqaviləsində zəminin subsidiar məsuli-yəti nəzərdə tutulmayıbsa, zəmin və borclu kreditör qarşısında birgə məsuliyyət daşıyırlar.

Beləliklə, Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun yu-xarıda göstərilən Qərarına və Mülki Məcəllənin 472.1-ci maddəsinə əsaslanaraq belə nəticəyə gəlmək olar ki, zəmin zəminlik müqaviləsi bağlandıqı andan öz üzə-rinə öhdəlik götürmüş olur, lakin bu öhdəlik üzrə zəmin-in məsuliyyəti borclu zəminliklə təmin edilmiş öhdəliyi icra etmədikdə və ya lazımcına icra etmədikdə yaranır.

Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun “Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 399.3, 399.4, 445 və 449-cu maddələrinin bəzi müddəalarının şərh edilməsi-nə dair” 2014-cü il 24 dekabr tarixli Qərarında göstəril-mişdir ki, öhdəlik hüququnda müqavilənin standart şərtlərinə dair normalarda şəffəflıq prinsipinin tərkib hissəsi kimi müəyyənlik prinsipi (tələbi) mövcuddur. Həmin prinsipə əsasən müqavilənin standart şərtlərin-də dispoziya şərtləri və hüquqi nəticələr ələ dəqiqlik-lə təsvir olunmalıdır ki, bu zaman bir tərəfdən müqavi-lənin standart şərtlərinin istifadəsi üçün əsaslandırıl-mamış heç bir qiymətləndirmə azadlığı imkanları ya-ranmısan, digər tərəfdən isə müqavilə tərəfinin kənar yardım olmadan mümkün qədər aydın və sadə şəkildə öz hüquqlarını müəyyənəldirə bilməsi (onun bu hü-quqları həyata keçirməsinin qarşısının alınmaması üçün) mümkün olsun. Müqavilənin standart şərtləri təf-sir edilərkən rast gəlinən bütün qeyri-müəyyənliklər, onları özündə əks etdirən şərtlərin müqaviləyə daxil edilməsinin təklif etmiş təfərrif zıyanına (əleyhinə) təfsir edilir (Mülki Məcəllənin 419.1, 419.2 və 420.1.2-ci maddələri).

Bu göstərişlərə əsaslanaraq Konstitusiyası Məhkə-məsinin Plenumu hesab edir ki, zəminlik müqaviləsinin bağlanması üçün kredit xətti müqaviləsinin əsas şərtlə-ri aydın müəyyən olunmalıdır.

Zəminin sonradan əmələ gələcək öhdəliyə görə məsuliyyətini həcmini müəyyən etməyə imkan verən hallar mühim şərtlər hesab edildiyindən onlar kredit xətti müqaviləsində daşıq göstərilməlidir.

“Banklar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qa-nununun 1.0.9-cu maddəsinə əsasən, bank krediti - bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq qaytarılmaq, mü-əyyən müddətə (müddətin uzadılması hüququ ilə) və faizlər (komissiya haqlar) ödənilmək şərti ilə, təminatla və ya təminatsız müəyyən məbləğdə borc verilən pul vəsaitidir.

Göründüyü kimi, kredit müqaviləsinin mühüm şərtlərinə kreditin məbləği, müddəti, illik faiz dərəcəsi və s. aid edilə bilər.

Zəminliyə xitam verilməsi halları Mülki Məcəllənin 477-ci maddəsində göstərilmişdir. Belə ki, həmin Məcəllənin 477.0.1-ci maddəsində qeyd edilmişdir ki, za-minliyin təmin etdiyi öhdəliyə xitam verildikdə, habelə zəminin razılığı olmadan həmin öhdəlik dəyişdirildikdə və bu dəyişdirilmə onun məsuliyyətinin artmasına və ya onun üçün digər əlverişsiz nəticələrə səbəb olduq-da zəminliyə xitam verilir.

Zəminin məsuliyyətinin artmasına və ya onun üçün digər əlverişsiz nəticələrə gətirib çıxaran dəyişikliklər dedikdə, zəminin müqavilə bağlayarkən həmin müqa-vilə üzrə öhdəsinə götürdüyündən daha artıq öhdəliyi-nin yaranması nəzərdə tutulur. Göründüyü kimi, həmin maddə istənilən dəyişikliyə görə zəminliyin xitamını nə-zərdə tutmur. Bu normaya əsasən, zəminliyin xitamı üçün təmin edilmiş öhdəliyə edilən dəyişiklik zəminin məsuliyyətini artırmalı və ya onun üçün başqa əlvər-işiz nəticələrə səbəb olmalıdır.

Birgə əməkdaşlıq elmimizin inkişafına töhfə verəcək

hematics") 2008-ci ildə "Thomson Reuters" tərəfindən siyahıya alınan, 2010-cu ildə qeydiyyatdan keçən, keyfiyyət dərəcəsinin qorunub saxlanması istiqamətində pillə-pillə irəliləyərək öz nüfuzunu artırmaqdadır.

Bu yaxınlarda jurnalın keyfiyyət dərəcəsinin yüksəlməsi barədə aldığımız xəbər təkcə bu nəşrin redaksiya heyətinin, onun təsisçilərinin deyil, Azərbaycan elminin nailiyyəti kimi dəyərləndirilməlidir. Ənənəmizə sadıq qalaraq biz bu dəfə də Bakı Dövlət Universitetinin Təbii Riəziyyat Elmi-Tədqiqat İnstitutunun direktoru, akademik, "Applied and Computational Mathematics" jurnalının redaktoru Fikrət Əliyevlə görüşüb söhbət etmişik. Onunla müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik:

- Fikrət müəllim, ilk öncə, Sizi jurnalınızın keyfiyyət dərəcəsinin yüksəlməsi münasibətilə təbrik edirik.

- Çox sağ olun, düşünürəm ki, bu, bütün Azərbaycan elminin uğurudur. Bu, bir həqiqətdir ki, elm daim inkişaf edir və elmin özünə qiyət vermək də artıq çoxdan zərurətə çevrilib. Elmin qiymətləndirilməsi özlüyündə çətin bir prosesdir və dünyada bu işi yerinə yetirən bir neçə agentlik fəaliyyət göstərir: "Clarivate Analytics" Agentliyi, Kopernik qiymətləndirmə sistemi, Şanxay qiymətləndirmə sistemi və s. "Clarivate Analytics" bu sistemlərin ən yetkinidir, dünyanın 120 aparıcı dövləti öz elmlərini bu qiymətləndirmə sistemi əsasında qurub ki, bu da onların elmi inkişafı üçün təmin edir.

Elmi junalların fəaliyyəti "Clarivate Analytics" Agentliyinin Biliklər Bazası, bu bazanın imkanları, həmçinin bazaya daxil olan elmi jurnalların seçilmə meyarları əsasında dəyərləndirilir. Azərbaycanda isə elmi jurnalların beynəlxalq bazalara inteqrasiya vəziyyəti o qədər də sevin-dirici deyil. Hazırda bizdə "Clarivate Analytics" Agentliyinin Biliklər Bazasına daxil olan 8 jurnal dərc olunur. Təsir əmsəlinə isə yeganə "Applied and Computational Mathematics" jurnalı malikdir. Türk Dünyası Riyaziyyat Cəmiyyətinin "Nəzəri və tətbiqi riyaziyyat" jurnalı və Xəzər Universitetinin "Xəzər humanitar və sosial elmlər" jurnalı və digərləri "Clarivate Analytics" daxilində yaradılmış "Emerging Sources Citation index" bazasında yer almışdır. Bu gün Azərbaycan 300-dən çox elmi jurn

APPLIED AND COMPUTATIONAL MATHEMATICS	
Impact Factor	
2.365	1.113
2017	3 year
JCR Categories	
MATHEMATICS, APPLIED	
Best in Category	Quantile in Category
19 of 252	Q1

Data from the 2017 edition of *Journal Citation Reports*

Publisher: MINISTRY (TRANSPORT, COMMUNICATIONS & HIGH TECHNOLOGIES)
REPUBLIC OF AZERBAIJAN, BAKU STATE UNIV., INST. APPLIED MATHEMATICS, Z.
KHALILOV ST 23, BAKU, AZ 1148, AZERBAIJAN

ISSN: 1068-3811
eISSN: 1068-0154
Research Domain: Mathematics

nal dərc olunur ki, onların da yalnız 18-i seçim üçün "Clarivate Analytics" Agentliyinin Biliklər Bazasının texniki tələblərini ödəyir. Bu mənada "Applied and Computational Mathematics" jurnalının belə bir mötəbər sistemə yer alması, onun təsir əmsəlinin gətirdikə artması həqiqətən sevindirici, qururğətirici hadisədir.

Azərbaycan Respublikası Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin dəstəyi ilə Bakı Dövlət Universiteti Təbii Riəziyyat Elmi-Tədqiqat İnstitutunda çap olunan "Applied and Computational Mathematics" jurnalı "Clarivate Analytics"-in bulki hesabatında 2017-ci ilin nəticələrinə görə böyük uğur qazanıb. Belə ki, jurnalın keyfiyyət dərəcəsi 1,333-dən 2,365-ə yüksəlmişdir. Bu isə o deməkdir ki, dünyada bu istiqamətdə nəşr olunan 252 jurnal arasında bizim jurnal 19-cu yerdədir. Adətən belə jurnallar 4 qrupa bölünür ki, bizim jurnal da I qrupa daxil edilmişdir. MDB məkanında çox böyük fərqlə I, Şərqi Avropada II, Avropada IX yerdə qərarlaşıb. Bu fakt indi dünyanın bir çox alimlərinin diqqətini cəlb edib. Bize ünvanlanan təbrik məktubları da bunu göstərir. Düşünürəm ki, jurnal üçün yeni bir dövrün başlanğıcı qoyulub.

Hələ sovetlər dövründə elmi jurnallar nəşri sahəsində Azərbaycan elminin böyük uğurları olub, ötən əsrin 80-ci illərində Milli Elmlər Akademiyasının dünya elmi ictimaiyyəti tərəfindən qəbul edilən jurnalları da nəşr olunurdu: "EA-nin məruzələri", "EA-nın xəbərləri" və s. Biz həmin ənənəni bərpa etməliyik. Vaxtilə dünyaya səslənən bu tip jurnalların indi taleyi sual altındadır. Onların keçmiş nüfuzunu qaytarmalı, bu istiqamətdə işlər görməliyik.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanda ki elmi nəşrlərin, xüsusilə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının elmi jurnallarının beynəlxalq bazalara inteqrasiya vəziyyəsinin yüksəldilməsi məqsədilə əməli tədbirlər görməliyik.

- Elmi jurnalların bu səviyyəyə çatdırılması üçün bir çox mühüm amillər vardır ki, onlardan biri də digər ölkələrlə bu istiqamətdə birgə fəaliyyət, qarşılıqlı əməkdaşlıqdır. Azərbaycanın bu sahədə də müəyyən təcrübəsi var.

- Tamamilə doğrudur, birgə fəaliyyət, mübadilə elmin inkişafına çox böyük təkan verir. Biz Türk Dünyası Riyaziyyat Cəmiyyəti ilə əməkdaşlıq edirik, Qazaxıstan alimləri ilə elmi əlaqələr mövcuddur. Qazaxıstan Respublikasının Əl-Fərabî adına Milli Dövlət Universiteti ilə Bakı Dövlət Universitetinin Təbii Riəziyyat Elmi-Tədqiqat İnstitutu arasında birgə əməkdaşlıq edilir. "Clarivate Analytics" siyahısına daxil olan Türk Dünyası Riyaziyyat Cəmiyyətinin (TDRC) "Nəzəri və Təbii Riəziyyat" jurnalı da elə bu iki qurumun maliyyə dəstəyi ilə işıq üzü g

rür. Bu, Azərbaycan və Qazaxıstan alimlərinin birgə fəaliyyətinin nəticəsi, uğurudur. Biz bu istiqamətdə fəaliyyətimizi genişləndirməliyik.

- Birgə əməkdaşlığın, fəaliyyətin ən gözəl nümunəsi beynəlxalq səviyyəli konfranslardır. Müxtəlif mövzulara həsr olunan belə toplantılarda dünya alimləri bir araya gəlir, dünya elminin inkişaf perspektivləri, uğurları, nəticələri təhlil edilir, fikir mübadilələri aparılır. Bakı dəfələrlə belə səviyyəli konfranslara ev sahibliyi edib. Bizim Sizinlə görüşümüz də növbəti belə bir toplantının keçirilməsi əfəsinə təsadüf edir. Konfrans barədə fikirlərinizi bildirmək istərdik.

- "Clarivate Analytics" Agentliyi tərəfindən müxtəlif ölkələrdə beynəlxalq konfransların keçirilməsi artıq ənənə şəklini alıb. Bir qayda olaraq, bu toplantılarda dünya alimlərinin bu sahədə qazandıqları təcrübə və əldə etdikləri nailiyyətlər barəsində ətraflı məlumat verilir. Bu, sayca altıncı konfransdır. 2005-ci ildən keçirilən bu konfranslarda alimlər bir araya gəlir, dünya elminin problemləri, çətinliklər, onların həlli yolları barədə fikir mübadilələri aparılır. Azərbaycan Respublikası Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin və Bakı Dövlət Universitetinin təşkil etdiyi, Bakıda keçirilən növbəti konfrans da elmin inkişafı üçün dünya alimlərinin birgə əməkdaşlığına imkanlar yarada

caq, Azərbaycan alimləri yaranmış imkanlardan faydalanaraq elmimizin inkişafına öz töhfələrini verəcəklər. Bu müqəddəs işdə alimlərimizə uğurlar diləyir, onlara yeni-yeni nailiyyətlər arzulayırıq.

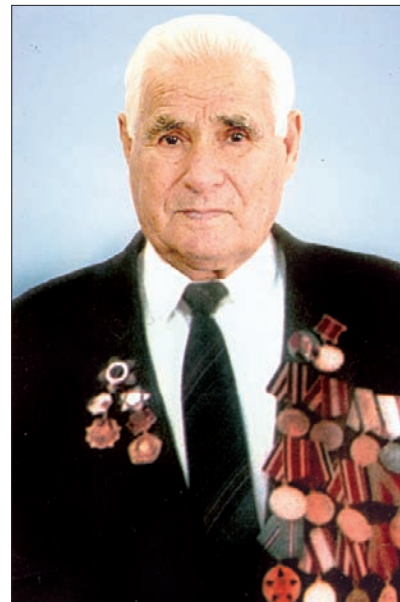
Müsahibəni apardı:
Zümrüd ABDULLAYEVA,
"Respublika".

Nəsilərə nümunə

95 yaşlı veteranın həyat hekayəti

Televiziya qəçqinlarla bağlı süljetlər göstəriləndə, Qərbi Azərbaycanda erməni tapdağında qalan qədim Oğuz ellərindən söhbət açılarda 95 yaşlı leytenant Bayram Həsənov heç vaxt əsəblərini cilovlaya bilmir, qəlbinin sarı simi dilə gəlir, göyüm-göyüm göynəyir, gözlləri önündə hər qarışında ayaq izləri qalan Vedibasər torpağı canlanır...

Böyük Vətən Müharibəsi vətəranı Bayram Həsənovun həyat hekayəti olduqca maraqlıdır, nəsilllər üçün nümunədir.

Haqqında söhbət açdığımız yaşı 100-ü haqlayan, gür saçlı veteran hələ də qəddi-qamətini itirməyib. Bayram Həsənov 95 il öncə Qədim Oğuz yurdu olan Vedinin Çimən kəndində dünyaya göz açıb. Ailədə 4 qardaş, 4 bacı olublar. Bayram kişinin böyük qardaşı Yusif 1939-cu ildə ordu sıralarına yollanıb, həmişə əsgər məktubu ilə valideynlərini sevincilə, tezliklə görüşəcəyini bildirib. Böyük Vətən Müharibəsi başlayandan az sonra ölüm-dirim savaşına qoşulub. Ağır döyüşlərin birində cəbhədə qəhrəmancasına həlak olub.

Bayram Həsənov 1942-ci ildə doğma kəndlərindən ayrılaraq müharibəyə yollanıb. Döyüş yolu Ukraynadan başlayıb. 77-ci diviziyasının 324-cü alayında almanlara qarşı igidliklə vuruşub, heç vaxt ölməyən qorxmayıb, ən çətin döyüş tapşırıqlarının iştirakçısı olub.

Həmişə şirin yuxu həsrətində olub. Gözlərini yumanda ana qədr şirin olan Vedibasər mahalını, onun romantik mənzərələrini, məxmər çəmənliliklərini görüb...

Sevastopolda gedən ağır döyüşlərdə Bayram Həsənov qəflətən ağır yaralanıb, huşunu itirərək xeyli yaralıları arasında qalıb. Sonra isə Vedibasərin cəsurlu, qartal oğlu hərbi hospitalda yerləşdirilib. Bir müddətdən sonra gözllərini açaraq başının üstündə tibb bacılarını görüb. Dodaqlardan süzülüb gələn kəlmə ancaq bu olub:

—Yalvarıram, su verin mənə, su!

Günlər keçir, vedili Bayram Həsənovun səhhəti öz qaydasına düşür, ağrıları azalır. Həmişə qəlbi döyüş yoldaşlarının yanında olub, yağı düşməndən intiqam almaq amalı ilə yaşayıb.

Çox keçmədən Bayram Həsənov yenidən cəbhəyə qayıdıb, ağır döyüşlərə atılıb, hər dəfə avtomatını sinəsinə sıxanda nəçə-nəçə faşistləri cəhənnəmə vasil edib.

Bayram Həsənov 6 aylıq kurtasa göndərilir. Kiçik leytenant rütbəsi aldıqdan sonra bir çox orden və medallarla müharibədən tərxis olunaraq Vədiyə, doğma kəndləri Çimənə qayıdır.

Sıdğ ürəkli əmək fəaliyyətinə başlayır. Bir müddət kənddəki məktəbdə hərbi müəllim kimi fəaliyyət göstərib, gözllərinin nuru-nu, qəlbinin hərərətini gənc nəslin təlim-tərbiyəsinə həsr edib. Ayrı-ayrı illərdə Qarabağlılar rayonunda Komsomol Komitəsinin birinci katibi, əmanət kassasının müdiri, ictimai-iaşə idarəsinin direktoru, tədarük idarəsinin müdiri və digər vəzifələrdə çalışıb.

Erməni xəyanəti nəticəsində Bayram kişi 1988-ci ildə 200 mindən çox azərbaycanlı kimi doğma torpağından qovulub. Köç karvanında Bakıya üz tutub, paytaxtın Nərimanov rayonunda məskunlaşıb. 15 il rayon Müharibə Veteranları Şurasına rəhbərlik edib. 9 May — Qələbə Günündə bir neçə dəfə ulu öndər, dahi

şəxsiyyət Heydər Əliyevlə yad-daqlan görüşləri olub.

95 yaşlı Bayram Həsənovun on bir nəvəsi, 15 nəticəsi var. Ən kiçik nəticəsi 6 aylıq Sofiya qurbətdə, Londonda yaşayır...

Biz ömrünün 95-ci baharını yaşayan Bayram kişi ilə bir yay günündə həyat evində görüşüb söhbət etdik, pürəng çaydan içə-içə xeyal bizi Vedibasər ellərinə, İrevana, Göygə göllünün nəğməli sahillərinə aparıb çıxardı.

Yubilyan ad günü münasibətilə qəlbbə təbrik edib, ona möhkəm cansağlığı arzuladıq. Görüşümüzün sonunda dediyi sözləri olduğu kimi qələmə aldığ:

—Axşam-sabah qəlbbim Vədi həsrəti ilə döyünür, Abbasqulu bəyin yurdunda mürdar ermənilərin at oynatmalarına heç cür dözə bilmirəm. Ancaq əminəm ki, gec-tez vedililər doğma yurda dönəcək, misri qılinc ağzın ermənilərin başına enəcəkdir...

Qədir ASLAN,
"Respublika".

700 bal toplayanlara UNEC-də ikinci ixtisas ödənişsiz olacaq

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC) İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinin məlumatına bildirilir ki, yeni tədris ilindən Universitet Daxili İki Diplom (UDID) proqramına yeniliklərlə start verəcək.

2018/2019-cu tədris ilindən UNEC-ə 700 bal toplayaraq qəbul olan tələbələr proqrama ödənişsiz qoşula biləcəklər. 600-dən yüksək bal toplayan abituriyentlər üçün də UDID proqramında inanılmaz fürsət yaradılıb. Belə ki, 600 və daha yük-

sək bal toplayaraq UNEC-i seçən abituriyentlərə UDID proqramı üzrə təhsil haqqında 50 faiz güzəşt tətbiq olunacaq.

UDID proqramının məqsədi "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"ndan irəli gələn tələbləri icra etmək, bakalavriat səviyyəsində qəbul olunduğu ixtisaslarda müvəffəqiyyətlə təhsil alan tələbələrin ikinci ixtisas üzrə də əlavə təhsil almaqla, rəqəbətdə vəzifəli mütəxəssis kimi hazırlanmasıdır. UDID proqramına qoşulan tələ-

bələr 4 il ərzində iki ixtisasa yiyələn-məklə gələcəkdə əmək bazarında layiqli yer tutmaq və onun tələblərinə çevik uyğunlaşmaq imkanı əldə edəcəklər.

İkinci mərhələdə UDID proqramı "maliyyə", "mühasibat uçotu və audit" və "marketing" ixtisasları üzrə açılıb.

Qeyd edək ki, UNEC-ə 600 və daha yüksək bal toplayaraq qəbul olunan tələbələr universitetin xüsusi təqəddünü də qazanırlar.

ÜMI QARAYEV,
"Respublika".

Dövlət Miqrasiya Xidmətində "Beynəlxalq Yay Hüquq Məktəbi"nin açılışı olub

Dövlət Miqrasiya Xidmətinin (DMX) inzibati binasında "Beynəlxalq Yay Hüquq Məktəbi"nin açılış mərasimi keçirilib. Yay məktəbində Avropanın 17 ölkəsindən olan 100 xarici hüquqşünas tələbə iştirak edir.

DMX-dən AZƏRTAC-a bildirlir ki, mərasimdə çıxış edən Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi Vüsal Hüseynov "Beynəlxalq Yay Hüquq Məktəbi"nin açılış münasibətilə iştirakçılara təbriklərini çatdırıb və tədbirin DMX-də keçirilməsindən məmnunluğunu ifadə edib. Avropalı tələbələrini bu səfərinin ümumilikdə ölkəmiz haqqında, Azərbaycan mədəniyyəti barədə ətraflı məlumat almaq baxımından da yaxşı imkan olduğunu deyən V.Hüseynov iştirakçıların respublikamızda təşkil edilmiş yay məktəbindən razı qalacaqlarına əminliyini diqqətə çatdırıb. Bu platformanın əhəmiyyətini vurğulayan Xidmət rəisi artıq dördüncü dəfə Bakıda təşkil edilən layihənin səmərəsindən bəhs edib.

V.Hüseynov açılış mərasiminin mövzusu olan "Azərbaycanın açıq hökumət modeli: Miqrasiya sahəsində şəffaflıq və açıq hökumət prinsipləri"nin fəlsəfi, hüquqi bazası, praktik əhəmiyyəti barədə iştirakçılara ətraflı məlumat verib. Açıq hökumətin prinsiplərinə və qanunvericiliyə uyğun olaraq DMX tərəfindən ölkəmizə gələn əcnəbilər üçün miqrasiya ilə bağlı prosedurların sadələşdirilməsi məqsədilə görülən işlər diqqətə

çatdırılıb. "İstər turist kimi, istərsə də işgüzar səfərə getmək istəyən şəxsin ilk olaraq maraqlandıqları məsələlərdən biri də təyinat ölkənin miqrasiya qaydalarıdır", - deyən Xidmət rəisi ölkəmizdə miqrasiya xidmətlərinə rahat çıxış əldə etmək imkanlarını təmin etmək üçün həyata keçirilən islahatlar və təbii olunan son yeniliklərdən söhbət açıb.

"Avropa Hüquqşünas Tələbələr Assosiasiyası"nın Azərbaycan nümayəndəliyinin - "ELSA Azərbaycan"-in vitse-prezidenti Çınar Qasimova bildirib ki, Avropanın 42 ölkəsində fəaliyyət göstərən ELSA beynəlxalq təşkilatı 230 universitetdə təhsil alan 40 mindən çox hüquqşünas tələbəni və gənc hüquqşünası sıralarında birləşdirir. Təşkilatın məqsədi Avropada gənc hüquqşünas tələbələr arasında təhsil-mübadilə imkanlarının genişləndirilməsinə, cəmiyyətin inkişafında onların fəal iştirakının təşviq edilməsinə, nəzəri biliklərinin praktik tətbiqinə nail olmaqdır. Azərbaycan 2010-cu ildə ELSA-ya üzv olub. Azərbaycanlı hüquqşünas tələbələr bu təşkilatın dəstəyi ilə xaricdə təcrübə keçiblər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin aparat rəhbəri Azad Cəfəri "ASAN xidmət" modeli haqqında geniş təqdimatla çıxış edib, "ASAN Vi-za"nın imkanlarından, yaratdığı məmnunluqdan danışdı.

DMX-nin beynəlxalq əməkdaşlıq göstərən ELSA beynəlxalq təşkilatı 230 universitetdə təhsil alan 40 mindən çox hüquqşünas tələbəni və gənc hüquqşünası sıralarında birləşdirir. Təşkilatın məqsədi Avropada gənc hüquqşünas tələbələr arasında təhsil-mübadilə imkanlarının genişləndirilməsinə, cəmiyyətin inkişafında onların fəal iştirakının təşviq edilməsinə, nəzəri biliklərinin praktik tətbiqinə nail olmaqdır. Azərbaycan 2010-cu ildə ELSA-ya üzv olub. Azərbaycanlı hüquqşünas tələbələr bu təşkilatın dəstəyi ilə xaricdə təcrübə keçiblər.

Açılış mərasimində tədbir iştirakçıların maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

AZƏRTAC

Dövlət Sosial Müdafiə Fondu Qəbələdə regional müşavirə keçirib

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu Qəbələ rayonunda həmin rayon, habelə Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, İsmayıl, Ağsu, Ağdaş, Göyçay, Ucar, Kürdəmir, Mingəçevir, Naftalan, Yevlax, Bərdə rayonlarındakı şöbələrinin əməkdaşlarının iştirakı ilə regional müşavirə keçirib. Nazirliyin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, müşavirədə Fondun fəaliyyət istiqamətləri üzrə görülən işlər, sosial təminat növlərinin təyinatı üzrə əhaliyə göstərilən xidmətin vəziyyəti ətraflı müzakirə edilib. Fondun direktor müavini Cavid Abdullayev sosial siğorta daxilolmaları üzrə həmin rayonlarda əldə olunan nəticələri, bu sahədə ayrı-ayrı şöbələrin büdcə proqnozlarını yerinə yetirmədiklərini, sosial siğorta edənlərlə işin təşkilində, sosial təminat növlərinin təyinatı sahəsində əhaliyə xidmətlərə yol verilən nöqsanların diqqətə çatdırıb.

Rayon şöbələrinin hər birinin fəaliyyəti ayrı-

aynılıqda təhlil olunub. Sosial siğorta münasibətlərinin siğorta-pensiya sisteminin tələblərinə uyğun və tam şəffaf qurulması, bu sahədə fiziki və hüquqi şəxslərlə işin düzgün təşkili ilə bağlı müşavirə iştirakçılarına təlimatlar verilib. Sosial təminat növlərinin təyinatı zamanı süründürməçilik, vətəndaşların müraciətlərinin cavablandırılmasında gecikdirilməsi hallarına yol verən şöbələrin fəaliyyəti tənqid olunub. Mövcud olan nöqsan və çatışmazlıqların qısa müddətdə ara-

dan qaldırılması tapşırılıb. Sosial siğorta daxilolmalarında əhəmiyyətli artımın təmin edilməsi və sosial siğorta daxilolmaları üzrə büdcə proqnozlarına əməl olunması üçün zəruri tədbirlərin görülməsi, vətəndaşlarla münasibətlərdə etik davranış qaydalarının rəhbər tutulması, müraciətlərin vaxtında, tam və dolğun şəkildə cavablandırılması və s. barədə tapşırıqlar verilib.

Mustafa KAMAL,
"Respublika".

Enerji sistemində yaranan problemə baxmayaraq, "AzerTelecom" fasiləsiz və dayanıqlı internet xidmətini təmin edib

Azərbaycan beynəlxalq internet şəbəkəsinə bağlayan magistral (backbone) internet provayder şirkəti "AzerTelecom" MMC ölkədə ötən həftə elektrik enerjisinin təminatında yaranmış fasilə zamanı respublika ərazisində internet xidmət provayderlərini və eləcə də korporativ müştəriləri internet xidməti ilə fasiləsiz və dayanıqlı şəkildə təmin edib.

Belə ki, baş vermiş qəzadan sonra şirkət tərəfindən vaxtında görülmüş tədbirlər nəticəsində internet təminatında fasilələrin baş verməsi üçün bütün ehtiyat avadanlıqlar və əlaqəli resurslar prosessə cəlb edilib. Nəticədə provayderlərə və korporativ müştərilərə təqdim olunan internet xidmətinə çıxışda hər hansı bir problem yaranmayıb.

Hazırda da provayderlərə təqdim olunan sürətli və dayanıqlı internet rabitəsi ilə təminatda hər hansı problem müşahidə edilmir. Xidmətin

dayanıqlılığının maksimum təminatı üçün müvafiq işlər görülüb. Həmçinin şirkətin təqdim etdiyi internet rabitəsi xidmətinin fasiləsiz və davamlı təminatı üçün bütün ehtiyat avadanlıqların daim işlək vəziyyətdə olmasına mütəmadi olaraq nəzarət edilir.

Qeyd edək ki, "AzerTelecom" MMC Azərbaycanın dinamik şəkildə inkişaf edən telekommunikasiya operatorudur. Şirkət 2008-ci ildə təsis edilib və əsas səhmdarı Azərbaycanın ilk mobil operatoru "Bakcell" şirkətidir. "AzerTelecom" şirkəti internetin topdan satışı, ayrılmış kanal xidməti, mobil və stasionar telekommunikasiya şəbəkələrində informasiyanın daşınması, beynəlxalq tranzit, SIP telefoniyası, FTTx (fiber optik xətt xidməti), Data mərkəz xidmətləri, VSAT xidmətləri, Korporativ şəbəkə, Backbone xidmətləri, GSM üzərindən ayrılmış xətt, VPN (virtual şəxsi şəbəkə), VoIP xidməti, DDOS hü-

cumundan müdafiə və digər xidmətlər təqdim edir.

Şirkət haqqında daha ətraflı məlumatı şirkətin www.azertelecom.az rəsmi internet saytında və Facebook (www.facebook.com/azertelecom.az) və LinkedIn (https://www.linkedin.com/company/azertelecom) sosial şəbəkələrindəki səhifələrində əldə etmək mümkündür.

Ü.QARAYEV,
"Respublika".

“Bölgələrdən bölgələrə” yaradıcılıq festivalı cəbhə rayonlarında

Layihənin Füzuli və Ağdamda keçirilən tədbirləri böyük maraqla qarşılanıb

Mədəniyyət Nazirliyinin təşəbbüsü ilə “100 illik tariximiz” devisi altında keçirilən “Bölgələrdən bölgələrə” adlı yaradıcılıq festivalı davam edir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunmuş layihənin əsas məqsədi zəngin dövlətçilik ənənələrinə malik olan xalqımızın mədəni irsinin təbliği, regionların mədəni potensialının nümayiş etdirilməsi, bölgələrarası mübadilənin gücləndirilməsidir. Layihənin yay mövsümündə keçirilməsi həm ölkəmizə gələn xarici qonaqlara, həm də yerli sakinlərə regionların rəngarəng mədəni həyatı ilə əyani şəkildə tanış olmağa imkan yaradır.

İyunun 25-də Masallı rayonunda start verilən festival daha sonra Lənkəran (26 iyun), Salyan (30 iyun) və Sabirabad-da (1 iyul) davam edib.

***

İyulun 7-də festival estafetini cəbhə bölgəmiz - Füzuli rayonunun Horadiz şəhəri qəbul edib. Festival çərçivəsində Muğam Mərkəzinə də təşkil olunan tədbirdə Horadiz sakinləri, eləcə də kənd və qəsəbələrdən gəlmiş füzulililər, rayonun qonaqları Mədəniyyət Nazirliyinin 15 regional idarəsi tərəfindən təşkil edilən sərgilərə maraqla baxırdılar.

xib, pavilyonlara baş çəkərək ayrı-ayrı bölgələrin mədəni irsini əks etdirən xalq sənətkarlıq nümunələri, rəsmlər, suvenirlər və digər əl işləri ilə yaxından tanış olublar.

Yaradıcılıq festivalında hər bir regional idarə üzrə folklor qrupları, yerli incəsənət və bədii özəfaliyyət kollektivləri konsert proqramı ilə çıxış ediblər. Təqdim olunan rəngarəng musiqi nömrələri, rəqslər, səsləndirilən şeirlər tamaşaçılar tərəfindən alqışlarla qarşılanıb. Füzuli sakinləri, müxtəlif şəhər və rayonlardan gəlmiş iştirakçılar - sənətkarlar, rəngarəng əl işlərini nümayiş etdirən ustalar festivalın təşkilindən razılıqlarını ifadə edib, bölgələrdə bu cür tədbirlərin keçirilməsinə görə təşkilatçılara minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Festival iştirakçıları tədbirə bağlı təəssüratlarını bölüşüblər. **Kürdəmli Regional Mədəniyyət İdarəsinin təmsil edən Nazim Əzimov** festivalın əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirib: “Festivalın keçirilməsi olduqca təqdirəlayiqdir. Çünki respublikamızın ayrı-ayrı bölgələrini öz mədəniyyət nümunələrini təqdim edir, iştirakçılar hər bir bölgənin zəngin tarixi-mədəni irsi, adət-ənənələri, məişəti, incəsənəti ilə tanış olmaq imkanı qazanır. Əminəm ki, tədbir bölgələr arasında mədəni mübadilənin daha da dərinləşməsinə təkan verəcək, regionlararası yaradıcılıq əlaqələri daha da genişlənəcək”.

Ağcabədi Regional Mədəniyyət İdarəsinin təmsil edən Namiq Həsənov isə ölkəmizin hər bir bölgəsinin zəngin mədəniyyəti olduğunu dilə gətirib: “Ölkəmizin hər bir bölgəsi fərqli mədəniyyəti, incəsənət nümunələri ilə zəngindir. Bu rəngarənglik bizim ən böyük sərvətimizdir. Bu gün “Bölgələrdən bölgələrə” yaradıcılıq festivalı Qarabağ torpağında keçirilir. Qarabağ çox zəngin tarixi-mədəni irsə malikdir. Biz Ağcabədi Regional Mədəniyyət İdarəsi olaraq, festivalda müxtəlif maketlər, Qarabağın keçmişini və hazırkı dövrünü əks etdirən şəkillər, müxtəlif əl işləri ilə təmsil olunuruq. Təşkil etdiyimiz sərgi, həmçinin “Şur” ansamblının çıxışı iştirakçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılandı”.

Füzuli rayon Əhmədialılar kənd sakini Xalisə Məmmədova festivalda iştirakından məmnunluğunu belə ifadə edib: “Tədbir olduqca maraqlı oldu. Bölgələrimizi təmsil edən sərgilərdə nümayiş olunan rəsmlər, suvenirlər, müxtəlif əl işlərini seyr etdikcə xalqımızın necə qabiliyyətli, zərif zövqlü olduğunu qürur hissi ilə düşündüm. Incəsənət kollektivlərinin konsert proqramından isə bütün iştirakçılar kimi mən də böyük zövq aldım. İnsanlara zövq verən, ruhun oxşayan, keçmişini və indisini tanıdan və xalqın mənəvi sərvətlərini dəyərləndirən belə gözəl tədbirin təşkilatçılara minnətdarlığımı bildirirəm”.

***

İyulun 8-də “Bölgələrdən bölgələrə” yaradıcılıq festivalının növbəti ünvanı başqa bir cəbhə bölgəmiz - Ağdam rayonu olub.

Rayonun Quzanlı qəsəbəsindəki Heydər Əliyev adına parkda keçirilən tədbirdə rayonun kənd və qəsəbələrinə gəlmiş sakinlər, mədəniyyət işçiləri, ictimaiyyət nümayəndələri, həmçinin respublikamızın digər bölgələrindən olan qonaqlar əsl mədəniyyət bayramı

nın şahidi olublar.

Park ərazisində Mədəniyyət Nazirliyinin Sumqayıt, Gəncə, Xacmaz, İsmayılı, Şəki, Kürdəmir, Ağstafa, Şəmkir, Bərdə, Ağcabədi, Ağdaş, Sabirabad, Lənkəran, Masallı və Biləsuvar regional mədəniyyət idarələrinin festival çadırları qurulub, şəhər və rayonların mədəni irsini əks etdirən sənətkarlıq nümunələri, rəsmlər, suvenirlər və digər əl işlərinin sərgisi keçirilib. Festivala gələnlər Azərbaycanın bölgələrinin mədəni zənginliyi, özünəməxsusluğu, qədim tarixi, ənənələri, incəsənət nümunələri ilə maraqla tanış olublar. Parkda təqdim olunan konsert proqramı rəngarəngliyi ilə yadda qalıb. Hər bir regional idarə üzrə folklor qruplarının, incəsənət və bədii özəfaliyyət kollektivlərinin ifasında təqdim edilən musiqi nömrələri, rəqslər hamıda xoş ovqat yaradıb.

Tədbir iştirakçıları təəssüratlarını bölüşərək, yaradıcılıq festivalından razılıqlarını ifadə edib, xalqımızın mədəni irsinin təbliğində layihənin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndiriblər.

Bərdə Regional Mədəniyyət İdarəsinin təmsil edən Elnur Cəfərov bu cür mədəniyyət tədbirlərinin ölkə turizminin inkişafına dəstək olduğunu deyib: “Azərbaycanın qədim güşələrindən olan Bərdədə hər zaman milli mədəniyyət dəyərlərinin qorunmasına, gələcək nəsillərə çatdırılmasına, mədəni irsin təbliğinə önəm verilib. Zəngin tarixi-mədəni irsə malik Bərdənin həm də turizm potensialı böyükdür. Odur ki, biz sərgidə Bərdəyə aid müxtəlif suvenirlər, əl işləri, turizm çap məhsulları nümayiş etdiririk. Bu isə həm də Bərdənin turizm imkanlarının təbliği deməkdir. Tədbirin bölgələr arasında mədəni mübadilənin daha da dərinləşməsində, regionlararası yaradıcılıq əlaqələrinin genişlənməsinə rolunu yüksək qiymətləndirir, festivalın təşkilatçılara təşəkkürümü bildirirəm”.

Sumqayıt Dövlət Rəsm Qalereyasının əməkdaşı Güllü Abdullayeva isə nümayiş etdirdikləri sənətkarlıq nümunələri haqqında məlumat verib: “Biz sərgidə dekorativ təbii sənət ustalarının əl işləri ilə təmsil olunuruq. Sərgidə suvenirlər, miniatur və bəzək nümunələri təqdim edilib. Nümayiş olunan əl işləri, həmçinin milli musiqimiz olan muğama aid əsər və milli geyimlərimiz iştirakçılar tərəfin-

dən böyük maraqla qarşılanı”.

Lənkəran Regional Mədəniyyət İdarəsinin təmsil edən Nurlana İbrahimova da festivalın böyük maraqlı olduğunu bildirib: “İki gündür Qarabağ torpağındaydıq. Düənən Füzulidə, bu gün isə Ağdam rayonunda keçirilən yaradıcılıq festivalında iştirak edirik. Sakinlər sərgilərə, nümayiş edilən sənətkarlıq nümunələrinə, rəsmlərə, digər əl işlərinə çox maraqla baxırlar. Arzu edirəm ki, Xalq Cümhuriyyətinin 101 illiyini hazırda işğal altında olan torpaqlarımızda qeyd edək”.

Ağdam rayon sakini Xətai Abdullayev festivaldan razılığını belə ifadə edib: “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətilə keçirilən festival hər birimizin üreyincədir. Azərbaycanın müxtəlif bölgələrinin təmsil olunduğu sərgiyə çox maraqla baxdım, bir daha xalqımızın mədəni irsinin zənginliyini şahidi oldum. Təqdim olunan musiqi nömrələri isə zövqümüzü oxşadı. Cəbhə bölgəsində belə bir tədbirin keçirilməsi hər bir rayon sakini tərəfindən böyük razılıqla qarşılanı”.

***

Qeyd edək ki, “Bölgələrdən bölgələrə” yaradıcılıq festivalı Mədəniyyət Nazirliyinin digər regional idarələrində davam edəcək. Festivalın növbəti ünvanı Mingəçevir şəhəri, daha sonra Göygəy rayonu olacaq.

Beləliklə, layihə çərçivəsində ölkəmizin regionlarının mədəni irsi geniş şəkildə bütün ölkə boyu təqdim və təbliğ olunacaq. Xatırladaq ki, ötən illərdə nazirlik tərəfindən həyata keçirilən “Bölgələrdən paytaxta” layihəsi çərçivəsində ayrı-ayrı şəhər və rayonların mədəni irsi nümayiş olunmuşdu. Cümhuriyyətin 100 illiyi şərəfinə

reallaşdırılan “Bölgələrdən bölgələrə” yaradıcılıq festivalı isə ilk dəfə Azərbaycanın bütün regionlarını əhatə etməklə yanaşı, şəhər və rayonlara bir-birinin mədəni zənginliyi, sənətkarlıq irsi və incəsənəti ilə tanış olmağa imkan yaradacaq, bölgələr arasında mədəni mübadilənin gücləndirilməsinə, yeni təşəbbüslərə zəmin olacaq.

Ünvanı QARAYEV, “Respublika”.

Birgəyəşəyiş fəlsəfəsi və milli kimlik

(İlham Məmmədzađanın “Mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsir fəlsəfəsi və almanların Cənubi Qafqazda məskunlaşması” əsəri haqqında düşüncələr)

AMEA Fəlsəfə İnstitutunun direktoru, fəlsəfə üzrə elmlər doktoru, professor İlham Məmmədzađanın “Mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsir fəlsəfəsi və almanların Cənubi Qafqazda məskunlaşması” əsəri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin “Cənubi Qafqaz regionunda alman məskənlərinin salınmasının 200 illiyi haqqında” Sərəncamında irəli sürülən ideya və tövsiyələrə uyğun olaraq YUNESKO üzrə Azərbaycan Milli Komissiyasının layihəsi çərçivəsində hazırlanmışdır. Kitabın ingilis dilinə tərcümə edilib nəşr edilməsi və keçən ilin sonlarında Berlinə Almaniya Xarici İşlər Nazirliyində təqdimatının keçirilməsi bu maraqlı mövzuya xarici ölkələrdə də artan diqqətin göstəricisidir. Əlbəttə, ölkəmizdə almanların məskunlaşması məsələləri, bunun səbəbləri, tarixi mərhələləri və məskunların son aqibəti tarixçilərimiz tərəfindən tədqiqatla cəlb edilib, bunlarla əlaqədar bir sıra kitablar və elmi məqalələr meydana çıxıb. Amma müxtəlif xalqlar arasında qarşılıqlı təsir mədəniyyəti fəlsəfəsinə və azərbaycanlıların almanlarla birgəyəşəyiş təcrübəsindən çıxarılan nəticələrə dair tədqiqat işləri demək olar ki, yoxdur.

Tədqirəlayiqdir ki, İ.Məmmədzađanın kitabında alman köçkünlərinin Cənubi Qafqazda tələyinin necə olduğu deyil, daha çox burada onların üzəgdiyi mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsir fəlsəfəsi araşdırılır, mədəniyyət və mənəviyyət məsələləri mədəniyyətlərin müxtəlifliyi və qarşılıqlı əlaqələri kontekstində nəzərdən keçirilir. Müəllif haqlı olaraq qeyd edir ki, qonşuluqda yaşayan xalqlar, eləcə də hətta bir-birindən coğrafi mənada uzaqda yaşayan xalqlar mədəniyyətlərinin bir-birə və ya hər hansı vasitə ilə qarşılıqlı təmasları nəticəsində bir-biri ilə, həmçinin digər mədəniyyətlər ilə birgəyəşəyiş fəlsəfəsinə formalaşdırılır. Müəllif yazır ki, bu kontekstdə dərk edilməsi zəruri olan bir neçə maraqlı və mühüm sual meydana çıxır: birincisi, xalqın digər xalqlar və mədəniyyətlərlə yanaşı müvafiq olma təcrübəsi və onun dərk edilməsi fəlsəfəsi arasında hansı münasibətlər vardır və ümumiyyətlə, belə münasibətlər mövcuddur? İkincisi, bir-birindən fərqlənən xalqlar və mədəniyyətlər arasında birgəyəşəyiş təcrübəsi necə yaranır və nə üçün bu məsələnin öyrənilməsinin zərurliyi bizim dövrümüzdə xüsusi əhəmiyyət kəsb edir?

Ösərdə qeyd edildiyi kimi, müxtəlif dirlərə, mədəniyyətlərə mənsub olan və fərqli məkanlardan gəlmiş bir çox xalqlar ölkəmizdə həmişə itdi sığınacaq tapmışlar. İndi, multikulturalizm və tolerantlıq mahiyyəti bərədə düşüncələrin bütün dünya siyasətlərinin diqqət mərkəzində olduğu bir zamanda, bizim başqa xalqlarla yanaşı yaşama üzrə mental təcrübəmiz onlarda müəyyən maraqlı doğurur və bu bizim özümlərdə üçün də diqqətkəçikdir. Xüsusi də, müstəqillik əldə edildikdən sonra bu məsələlər xalqımızın tarix və fəlsəfəsində çox aktual olmuşdur. “Bizı həm də bu təcrübədə nəyin müasir dövrün tələblərinə, dünyanın global ölçidə mövcudluğuna uyğun və global etika adlanan fenoməne daxil olması məsələsi maraqlandırır” - deyən müəllif bu əsərin bizim digər mədəniyyətlərlə birgə mövcud olma təcrübəmizin təhlili və fəlsəfi dərkinə, eyni zamanda güntümdən bu sahədəki çağırışlara cavab vermək istəyinə xidmət etdiyini vurğulayır. Həqiqətdən də bu gün, mədəniyyətlərin dialoqu və həmrəyliyi ideyasının bizim üçün aktual olduğu bir vaxtda, sülhsevərlik, tolerantlıq təcrübəmiz və dəyərlərimizi dünyaya çatdırmaq üçün başqa xalqlarla birgə yaşama təcrübəmizdən inkişafımız üçün necə istifadə edildiyini anlamaq vacibdir. Müəllif yazır ki, ölkəmizə gələn, ya göndərilən köçkünlərlə yanaşı yaşama təcrübəsindən çıxardığımız nəticələrin öyrənilməsi bizim yalnız ünsiyyət prosesinin özündə necə dəyişdiyimizin deyil, həm də keçmişdə qazandığımız təcrübəni yenidən mənalandırmaq, bu təcrübədən bu gün istifadə etmək şansını necə əldə edə biləcəyimizin dərk olunmasını nəzərdə

tutur. Şübhəsiz ki, bu özünüdəyişmədə nəse itir, lakin biz bir çox şeylər də qazanırıq. Bizim bugünkü həyatımızda mədəniyyətlərarası qarşılıqlı əlaqələr sahəsində qazandığımız təcrübə göstərir ki, biz öz ənənələrimizi qoruyub saxlayırıq, bunlar isə bizə bir çox mövcud problemlərin həllində kömək edir. Ənənələr təcrübədə sınaqdan keçir, ona görə də onlar yenidən təfsir edilir, mənalandırılır ki, insanlara yeni şəraitdə də xidmət etsin.

Müəllifin almanların Cənubi Qafqazda məskunlaşması təmsalında mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsir fəlsəfəsi haqqında düşüncələrinin Azərbaycan və alman filosoflarının və tarixçilərinin ideyalarına əsaslanmaqla irəli sürməsi maraqlıdır. Kommunikasiyalının əhəmiyyətini, onların cəmiyyətlərin sosial və digər transformasiyalarından rolunun dərkini, insan və ideyalar mübadiləsinin sürətlənməsini şərtləndirmiş globallaşma keçmişin mahiyyətinə və cəmiyyət, xalq və millətlərin təşəkkülü proseslərinin tədqiq olunması üsullarına münasibət kökdən dəyişir. Mədəniyyət və mədəni mübadilə keçmiş və indini dərk etməyi-mədəniyyətə mühüm amilə çevrilir. Müəllif qeyd edir ki, bızdə intellektual təcrübəmizin aynılmaş hissəsi kimi ənənəvi multikultural təcrübə təşəkkül tapmışdır. Məhz o, mədəniyyətlərin ünsiyyəti və dialoqu mühitinin yaranmasına imkan yaradır. Məlum olduğu kimi, ənənəvi cəmiyyətdə identiklik dəyişmir, o, gərəçkəlikdir. Qonşular onun üçün təhlükə yaratdıqda o, sakral, ilvi, yaxud, xüsusi məhərm mahiyyət kəsb edir. Bu zaman o, qoruyucu, müdafiə xarakteri daşıyır.

Müəllifin fikrinə dəyərlərin, o cümlədən sakral dəyərlərin dərkinə yuxarıda ifadə olunan yanaşma Azərbaycanın sosiomədəni modernləşməsinə yeni münasibəti də səciyələndirir. Əvvəllər elmi və ictimai ədəbiyyatda hesab olunurdu ki, sekulyarlaşma (dünyəviləşmə) modernləşmə ilə ayrılmaz surətdə bağlıdır, lakin indii aydın olur ki, cəmiyyət sakrallığın müxtəlif təfsirləri arasında tələb olunan konsensusun köməyi ilə, lakin mütləq qarşılıqlı hörmət saxlanmaqda, modernləşmə bir (postsekulyarlıq). Bu məqam azərbaycanlıların almanlarla yanaşı yaşama təcrübəsinə müraciət etdikdə önəmli-dir. Bu təcrübənin dərin tarixi kökləri göstərir ki, keçmişdə də ölkədə təbii şəkildə müsəlmanlar və xristianlar arasında qarşılıqlı münasibət və qarşılıqlı hörmət sahəsində konsensus təşəkkül tapmışdır.

S.Hantinqton özünün məşhur “Sivilizasiyalının toqquşması” kitabında identikliklərin böhranından, qloballaşma dövründə sivilizasiyalının toqquşmasından yazaraq, böhrana təkan verən iki amil: sivilizasiya identikliyinə keçidi və radikal millətçiliyi qeyd etmişdi. İ.Məmmədzađanın fikrinə, dünya bu böhranlı dəfələrlə qarşılaşıb və hər dəfə onun öhdəsindən gəlmişdir. Şübhəsiz, qlobal dünya münaqişəlidir və S.Hantinqton öz baxışlarında ideyaların, sivilizasiyalının qarşıdurmasının inkişafı impuls verdiyini göstərir. A.Toybnı ənənəsini davam etdirir. Müəllifin fikrinə, mübarizə və toqquşmaların müasir dövrdə ara verir, lakin bu, sivilizasiyalının dialoquunu inkişaf etdirmək imkanlarının, dialoqu yalnız qonşu mədəniyyətlər deyil, bir-birinə yaxın olmayan mədəniyyətlər arasında da mümkün olduğunu inkar etməyə əsas vermir. Büttöv bir tam kimi “düşünülən dünya ideyası” başqa mədəniyyətlərin əhəmiyyətini etiraf edilməsini nəzərdə tutur. Üstəlik, ayrı-ayrı mədəniyyətlər daxilində mühüm əməkdaşlıq və qarşılıqlı yardım təcrübəsi toplanmışdır, hərəcənd çoxlu düşmənçilik təcrübəsi də vardır. S.Hantinqton münaqişənin mənəbiy qismində soyuq müharibə dövrü toqquşmalarında olduğu kimi iqtisadiyyatı və ideologiyı deyil, mədəniyyəti göstərir. Lakin o unudulur ki, mədəniyyət yalnız ayırmır, o, həm də birləşdirməyə qadirdir.

Bakıda Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin

təşəbbüsü ilə ardıcıl beynəlxalq humanitar forumlar keçirilir. Bu forumların materialları aydın şəkildə göstərir ki, dünya mədəniyyətlərin dialoqu nəzəriyyəsinin formalaşdırılmasına yönəlməş ciddi təmayül mövcuddur. Qeyd edək ki, onun işlənilib hazırlanmasına Azərbaycan filosofları, o cümlədən təqdim olunan kitabın müəllifi müəyyən töhfələr vermişlər. Keçmiş dərkətmə təcrübəsi göstərir ki, cəmiyyətlər nadir hallarda tamamilə homogen, eyni mənşəli olur. Bir qayda olaraq, onlar müxtəlif mədəniyyətləri ehtiva edir. Mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsiri, mədəniyyətlərin bu və ya digər dərəcədə kortəbii dialoq təcrübəsi bütün cəmiyyətlərin tərkib hissəsidir.

Bəzi alimlər hesab edir ki, yalnız homoloji baxımdan bənzər mədəniyyətləri müqayisə etmək olar, analoq oxşarlığı isə mədəniyyətlərin bənzərliyi və fərqlinin təhlilini yalnız çətinləşdirir. Buna görə də onlar hesab edirlər ki, xristianlıq və islamı, avtohton xalqlar və miqrantlar arasında analoq oxşarlığı və s. müqayisə etmək olmaz. İ.Məmmədzađa bu kimi fikirlərin əsaslı olmadığını qənaətləndirir.

Ayındır ki, qloballaşma şəraitində bütün mədəniyyətlər bir-birinə heç də bənzər deyildir. Bununla belə, bütün fərqlərə rəğmən, dünyanın informasiya və qloballaşma dövrünə qədəm qoyduğunu göstərən proseslər gedir. Bu onu göstərir ki, natamam, yaxud analoq oxşarlığı müxtəlif mədəniyyətlərin nüvəsində dəyişikliklərə səbəb olur. Əsərdə göstərilir ki, müxtəlif tarixi dövrlərdə tədqiq edərkən, lokal mədəniyyətlərin və universal mədəniyyətin qarşılıqlı təsirində ümumi və xüsusi fəlsəfəsinə və dialektikasına müraciət etmək lazımdır. Fəlsəfi baxımdan multikulturalizm həm hər bir ayrıca xalqın, həm də bütün dünyanın müasir mədəniyyətinin tərkib hissələrinin vahidliyi və müxtəlifliyinin tanınması, habelə onların uzlaşdırılmasında ölcünün başa düşülməsidir. Vahidlik və müxtəlifliyin uzlaşdırılması atxanlarında uğur daha çox keçmişin təcrübəsi-ni indiki zamanda görmək və onun perspektivlərini müəyyən etmək kimi rasional bacarıqla bağlıdır. Bəla material fəlsəfənin tarixi hissəsində bir o qədər də dərk olunamışdır. Azərbaycan dilini götürsək, onda da müxtəlif dillərdən alınma sözlər tapmaq mümkündür, eposa müraciət etsək, burada da xeyli müxtəlif mədəni qatlar mövcuddur.

İ.Məmmədzađanın fikrinə, milli mədəniyyətlərin inkişafında fərqlərin dərkini həm onun çoxmədəniyyətli əsaslarını tədqiqi, həm də sərhədləri ləğv etməyin, mədəni təcrübələrin ünsiyyəti və müxtəlifliyi üçün şərait yaradan ümumi qlobal mədəniyyət və etika mövzusunda düşüncələr marağı aradan qaldırmamalı, əksinə, şərtləndirməlidir. Biz orta əsrlər Azərbaycan filosofları Bəhmənyar, Nizami, Nesimi, Füzuli, Şəbüstəri və başqalarının ideyalarını müraciət edərkən görürük ki, onlar, bir qayda olaraq, müxtəlif etnik mənşəli insanlar arasında məhəbbət, yəhudi, məsihi və islam peyğəmbərlərinin böyüklüyünü, bilik, etiqad və zəkanın xeyirə xidmət etməli olduğunu ehtiva edən ideyaları müdafiə edirdilər. Yada salmaq olar ki, N.Tusi insanların arasında harmoniya yaradılması yolları haqqında düşündürür. Bu ideyalar eyni dərəcədə aydın şəklə XVIII, XIX və XX əsr filosoflarının, tarixçilərinin, alimlərinin və maarifçilərinin baxışlarında təmsil olmuşdur.

Müəllif vurğulayır ki, Azərbaycan tarixən müxtəlif etnosların, konfessiyaların burada yaşadığı, fərqli adət-ənənə və həyat tərzinin yanaşı mövcud olduğu və hazırda polikültür sabitliyin olduğu və tolerantlıq dəyərlərinin prioritet təşkil etdiyi yer olaraq qaldığı ölkədir. Eyni zamanda, qloballaşma milli identiklik üçün ən çətin sınaq oldu — bunu bir çox alimlər etiraf edirlər. Təəssüf ki, onların əksəriyyəti bu çətinliklərin aradan qaldırılmasında dövlət və liderin gücünü lazımi qədər qiymətləndirmirlər. Digər birlik, xalq və mədəniyyətlərin münasibətini milli identikliyimizin inkişafında oynadığı rol da layiqincə qiymətləndirilmir. Aydıdır

ki, bizim digər etnik qruplarla, o cümlədən almanlarla, ruslarla, yəhudilərlə və s. yanaşı yaşayış təcrübəmizdən yeni şəraitdə istifadə oluna bilər. Beləliklə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin almanların Cənubi Qafqaza köçürülməsinin 200 illiyi haqqında Fərmanı cəmiyyətə çox-əxsrlik multikulturalizm təcrübəsinə münasibət haqqında mesaj kimi çıxış edir.

İ.Məmmədzađa yazır ki, yalnız fəlsəfi yanaşma milli ideyaya keçmişdəki, bugünkü və gələcəkdə olacaq konseptual surətdə əsas çağırışları aşkar etməyə, onlara tarixi müxtəlif mərhələlərdə cavab verilməsində dövlət və liderin rolunu dərk etməyə imkan verir. Filosoflarımız bir çox əsərlərində bu məsələləri təhlil edirlər. Bu kontekstdə filosof-akademik Ramiz Mehdiyevin 2017-ci ildə Moskvanın “Политическая энциклопедия” nəşriyyatı tərəfindən çap edilmiş “Global transformasiyalar dövründə Azərbaycan milli ideyası ideyasının nə olduğunu konsepti verilir, onun inkişafında mədəniyyətin tədqiq yeri, həmçinin zamanın çağırışlarına cavab verilməsində dövlət və liderin, milli ideologiyaların rolunun dialektikası göstərilir.

Kitabda qeyd olunur ki, hər millət öz tarixinə malikdir. O, müstəqil dövlətin yaradılmasından güclü və inkişaf etməyə olan dövlətə doğru bir yol keçir. Beləliklə, milli ideya liderlə, dövlətlə, onun təşəkkülü və inkişafı ilə bərkərk bağlıdır. Bu məsələlərin əsas leytmotivi də, elmi-fəlsəfi və ideoloji aktuallığı da ölkənin zamanın çağırışlarına cavab vermək iqtidarında olması üçün milli ideyanın necə olması ilə müəyyən olunur. Qeyd edək ki, bir çox tədqiqatçılar milli ideyanın inkişafında dövlət və liderin rolunu lazımlıca qiymətləndirmirlər və zənnimizcə, bu, onlarla əlaqədar ki, XX əsrdə siyasi ayrışdırmaların mərkəzində daha çox birlik, xalq, siniflər, kütə və vətəndaş cəmiyyəti yerləşir. XX əsrin sonunda, ölkə qarşısında bütün kəskinliyi ilə müasir cəmiyyət dövlətin yaradılması vəzifəsi durduğu zaman, milli dövlət quruculuğunda liderin, millətin inkişafında isə dövlətin rolunun, liderin qonşu xalqlar xüsusunda həmrəylik siyasətini formalaşdırılmasında və öz xalqının təcrübəsinin ən yaxşı xüsusiyyətlərinə əsaslanmasının nə dərəcədə vacib və əhəmiyyətli olduğu bizə aydın oldu.

Heydər Əliyev ele məhz xalqın istaklərini doğruldan lider oldu. Azərbaycan xalqı zəruri keyfiyyətlərə və idarəçilik şəraitinə, bilik və təcrübəyə malik olan, ən başlıcası isə, xalqı tərəqqiyə doğru aparmaq üçün onun etimadını qazanmış lideri seçərək, tələyini öz əlinə ala bildi. Heydər Əliyevi ölkəyə görə məsuliyyəti öz üzərinə götürməyə qadir olan bir lider hesab edən insanların etimadı onun Azərbaycan prezidenti seçilməsi üçün həlledici şərt oldu. Heydər Əliyev xalqın etimadını, hər şeydən önce, ona görə doğrultdu ki, onun mahiyyəti aşağıdakından ibarət təsiri strategiya və fəlsəfəsi var idi: hər bir millətin öz inkişaf yolu vardır, amma o, başqalarının da təcrübəsini nəzərə almaya bilməz.

Heydər Əliyev xalqımızın Azərbaycanın müxtəlif yerlərində məskunlaşmış almanlara böyük hörmətlə yanaşdığıni dəfələrlə vurğulamışdır. O, çox istəyirdi ki, ölkəmizin alman xalqı ilə əlaqələri qınılmasın və öz davamını tapsın. Çünki dövlət müstəqilliyinin, milli identikliyin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsi ayrılmaz surətdə dünya birliyinə, ümumdünya məkanına inteqrasiya ilə bağlıdır.

İ.Məmmədzađa əsərdə vurğulayır ki, mahiyyəti və mənasını Heydər Əliyevin öz siyasəti, bütün həyatı ilə ifadə etdiyi azərbaycanlıq ideologiyası bütün cəmiyyətin qəbul etdiyi bu günün və gələcəyin müasir mənəvi, siyasi-mədəni və tarixən zənginləşdirilmiş dərkidir. Aydın olur ki, Heydər Əliyev güclü, neinkişad təsisatları, həm də cəmiyyətlə, onun dəyər və ənənələri ilə birliyi sayəsində güclü olan dövlət konseptinin əsaslarını yaratmışdır. Görünür, həm

də buna görə Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın inkişafı və müasirləşdirilməsinə yönəlməş səmərəli siyasəti bütün sahələrdə — iqtisadiyyatda, demokratik islahatlarda, mədəni quruculuqda, xarici siyasətdə - uğurla davam etdirilir. Bu da, xüsusi əhəmiyyət daşıyır - həmin ideologiya müxtəlif xalqları, mədəniyyətləri, ənənələri, konfessiyaları özündə ümumi surətdə birləşdirir. Mədəni müxtəliflik və multikulturalizm siyasəti də öz mənbəyini məhz bu özünüdərkə və siyasi xətdə tapır. Azərbaycanlıq ideyası bütövlükdə Azərbaycanda yaşayan və onu öz Vətəni hesab edən bütün etnik-dini qruplar üçün birləşdirici amildir.

Ulu öndər Heydər Əliyevin strateji kursunu davam etdirərək və yaradılmış sosial-iqtisadi bazaya əsaslanaraq Prezident İlham Əliyev zamanın yeni çağırışlarına müdrikliklə cavab verir, bu isə ənənəvi cəmiyyəti problemlərini sürətlə həll etmək və postənənəvi (informasiya) cəmiyyəti quruculuğuna keçmək deməkdir. Eyni zamanda, Prezident cəmiyyətin bütün sahələrini yenilənməsinə çalışır. Demək olar ki, onun yanaşması Azərbaycanın inkişaf yollarının innovasiya dərkini daimi atxanşdır. Bu kontekstdə Azərbaycan filosoflarının modernləşmə nəzəriyyəsinin dərkindən tədqiq etməsi, onun müxtəlif mərhələlərini təhlil etməsi və keçmişin cəmiyyətin müasirləşdirilməsinə kömək edə bilən fenomenal xüsusiyyətlərini dərk etməsi nəzəri əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycanın milli ideya fəlsəfəsi, azərbaycanlıq haqqında və alman köçkünlərinin münasibətin bizim üçün əhəmiyyətini yalnız tarixi kontekstlə məhdudlaşdırmaqda bərədə öz orijinal fikirlərini irəli sürən İ.Məmmədzađanın fikrinə, azərbaycanlılar həmişə bundan çıxış etmişlər ki, burada yaşayan bütün insanlar xalqımızın, mədəniyyətimizin, adət və ənənələrimizin ayrılmaz tərkib hissəsidirlər.

Eynulla MƏDƏTLİ, AMEA Fəlsəfə İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent.

Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu aşağıdakı

AÇIQ TENDERİ ELAN EDİR

Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun "Automatlaşdırılmış Baş Mühəsibət Uçotu Siste-mi"nin yenilənməsi ilə bağlı mal və xidmətlərin satınalınma-sına dair Açıq tender.

Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu (bundan sonra- Fond) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 25 dekabr tarixli 1760 nömrəli Fərmanı ilə yaradılan qeyri-kommersiya hüquqi şəxsdir. Fond barədə ətraflı məlumatları <http://www.mcgf.az> ünvanında yerləşən internet sahifəsindən əldə etmək olar.

Tender üzrə prosedurlar **07 avqust 2018-ci il tarixində saat 15.00-da** Fondun inzibati binasında təklif zərflərinin açılması ilə başlanılacaqdır.

Tenderdə iddiacı kimi iştirak etmək istəyən malgö-nərlərlə aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

-*tenderdə iştirak etmək üçün ərizə;*
-*İştirak haqqının ödənilməsinə təsdiq edən bank sənədi;*
-*təklif;*
-*təklifin qiymətinin 1 faizi həcmində təminat (bank qaran-tıyası);*

-*İddiacının hüquqi statusunu əks etdirən sənədlərin (ni-zammamə, dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə və ya reyestrdən çıxarış, VÖEN, ƏDV qeydiyyatının olub-olmama-sını müəyyən etməyə imkan verən sənəd və s.) notariat qaydasında təsdiq edilmis surətləri;*
-*İddiacının iş təcrübəsini təsdiq edən sənədlərin surətlə-ri;*

-*tender təklifini və satınalma müqaviləsini imzalamaq sə-lahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətlərini təsdiq edən sənədin (vəzifəyə təyin edilməsi barədə əmr) iddiacı tərəfin-dən möhürlə təsdiq edilmiş surəti;*

-*İddiacının fəaliyyətinin axıncı illi üzrə maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı və bank rekvizitləri;*
-*Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari*

ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış (Vergil-ri Nazirliyi və Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən ara-yışlar);

-*İddiacının analoji işlərdə təcrübəsi, maliyyə, potensial texniki və kadr imkanlarına dair:*
✓ Son 3 ildə iddiacının orta illik dövrüyyəsinin 500 000 (beş yüz min) manatdan az olmamasını təsdiq edən sənəd;
✓ Oxşar layihələr üzrə iş təcrübəsini təsdiq etmək üçün belə layihələrin həyata keçirildiyi ən azı 3 (üç) müəssi-sə və təşkilatıdan tövsiyə məktubu;
✓ İddiacının layihənin icrasına cəlb olunacaq işçilərinin tərcümeyi-halları və texniki kvalifikasiyalarını təsdiq edən sənədlər;
✓ Əsas şərtlər Toplusuna 1 Nə-li Əlavədə qeyd olunan digər sənəd və məlumatlar.
-*Əsas şərtlər toplusunda qeyd olunan digər sənəd və məlumatlar.*

-*İddiacı təqdim edəcəyi xidmətlərin keyfiyyətini təsdiqlə-yən hər hansı digər məlumatları da təqdim edə bilər.*

Tenderdə iddiacı kimi iştirak etmək istəyən malgö-nərlərlə aşağıdakı tələblərə cavab verməlidirlər:

-*öz əmlakından sərbəst və məhdudiyyətsiz istifadə et-mək imkanı, habelə ödəmə qabiliyyəti olması;*
-*müflis elan olunmaması, əmlakı üzünə həbs qoyulma-ması, ödənişə yönəlmis girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şəxs olmama-sı;*

-*tender prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ər-zində özlərinin, habelə işlərini idarə edənlərin, qulluqçula-rının peşəkar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud on-*

ların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkə-mə qaydasında qadağan edilməməsi.

Əsas şərtlər toplusunda müəyyənlaşdırılan keyfiyyət tə-ləblərinə cavab verən yerli xidmətlər üzrə xidmət təkliflərinin xeyrinə xaricdən idxal olunan eyni xidmətlərin təklif edilən qiymətinin 20 faizi həcmində **güzeştli düzəliş** tətbiq edilə-cəkdir.

İcra müddəti: Açıq tenderin Əsas şərtlər toplusuna uy-ğun olaraq müəyyən edilmişdir.
Tenderin Əsas şərtlər toplusu Azərbaycan dilində tərtib olunmuşdur.

Açıq tenderdə **iştirak haqqı 250 manat** məbləğində mü-əyyən edilmişdir. İştirak haqqı Fondun aşağıdakı hesabına ödənilədikdən sonra tenderin Əsas şərtlər toplusu malgöndə-rnlərə təqdim ediləcəkdir:

Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zə-manət Fondu

Ünvan: AZ1014, Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Bülbül prospekti 40

VÖEN: 1403502281

H/h: AZ57NABZ01360450000000005944

Bank: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı

VÖEN: 9900071001

Kod: 501004

M/h: AZ74NABZ01451700000000001944

S.W.I.F.T bi: NABZAZ22C

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Tender üzrə ilkin sənədlər **26 iyul 2018-ci il** tarixindədək, təklif zərfləri və təklifin təminatı isə **06 avqust 2018-ci il** ta-rixindədək qəbul ediləcəkdir.

Əlavə məlumat almaq üçün əlaqələndirici şəxsin iş tele-fonu və faks nömrəsi: (+99412) 441-24-23 (daxili 133), Faks: (+99412) 598-11-77.

Açıq tender komissiyası.

Baş Prokurorluq:**Sosial şəbəkələrdə və bəzi saytlarda tənxiabat xarakterli çağırışlarla əlaqədar cinayət işləri başlanılıb**

Azərbaycan Respublikasının Baş Proku-rorluğu Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyevə və polis əməkdaşı Qasim Aşbazova qarşı törədilmiş cinayət hadisəsi ilə əlaqədar bəzi saytlarda və sosi-al şəbəkələrdə tənxiabat xarakterli çağırışlar-la bağlı cinayət işlərinin başlanılmasına da-ir məlumat yayıb.

Baş Prokurorluğunun mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirləb ki, 2018-ci il iyulun 3-də Rusiya Federasiyası vətəndaşı Yunis Səfərovun Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti-nin başçısı Elmar Vəliyevə və polis əmək-daşı Qasim Aşbazova qarşı törətdiyi məq-sədyönlü şəkildə əvvəlcədən planlaşdırıl-mış terror aktı ilə əlaqədar bəzi kütləvi infor-masiya vasitələrinin vəzifəli şəxsləri, həmçin-ni ayrı-ayrı şəxslər tərəfindən internet in-formasiya resursları vasitəsi ilə həqiqətə uyğun olmayan tənxiabat xarakterli məlumat-ları yayılıb.

Həmin məlumatlara ictimai rəyi çaşıdır-maq, ictimai-siyasi sabitliyi pozmaq, terror-culuğu dəstəkləyən, vətəndaşlar arasında dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərə inamsız-lıq yaratmaq, cinayətkarlığa qarşı mübarizə sahəsində hüquq mühafizə orqanları tərəfindən görülen işlərin üzərinə kölgə salmaq məqsədi ilə bilə-bilə yalan məlumatlar, eləcə də yayılması qanunla qadağan edilən in-formasiyalar daxil edilərək terrorçuluğu və hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə və Azərbaycan Respublikasının konstitusiyası qurulusunun zorla dəyişdirilməsinə yönələn açıq çağırışlar edilib.

Bələ ki, bəzi profilər vasitəsi ilə sosial şəbəkələrdə müxtəlif məzmunlu paylaşım-larda və ya şərhlərdə terrorçuluğa açıq ça-ğırışlar edilməsi faktları üzrə Cinayət Məcə-ləsinin 214-2-ci (terrorçuluğa açıq çağırış-lar) maddəsi ilə cinayət işləri başlanılıb.

Bundan başqa, sosial şəbəkələrdə müx-təlif məzmunlu paylaşımrla etməklə insan-ları qanunsuz etiraz aksiyaları təşkil edərək hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə və Azərbaycan Respublikasının konstitusiyası qurulusunun zorla dəyişdirilməsinə yönələn açıq çağırışlar edilməsi faktı ilə bağlı isə Ci-nayət Məcəlləsinin 281.1-ci (dövlət əleyhi-nə yönələn açıq çağırışlar) maddəsi ilə ci-nayət işi başlanılıb.

Həmin cinayət işləri ibtidai istintaqın aparılması üçün Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti-nə göndərilmiş və hazırda təqsirli şəxslərin müəyyənəşdirilib məsuliyyətlə cəlb olunma-ları üçün əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Göstərilənlərlə yanaşı, "criminalaz.com" və "bastainfo.com" internet saytlarının inter-net informasiya resurslarına məlumatları yerləşdirməyə məsul olan vəzifəli şəxslər ötən dövr ərzində "Kütləvi informasiya vasi-tələri" haqqında Azərbaycan Respublikası Qanununun 10-cu maddəsinin tələblərini pozduqlarına görə Baş Prokurorluq tərəfin-dən iki dəfə rəsmi xəbərdarlıq edilmələrinə baxmayaraq, həmin qanunun tələblərini qə-rəzli şəkildə yenidən pozaraq 2018-ci il 3-6 iyul tarixlərdə dərc edilmiş müxtəlif başlıqlı məqalələrdə ictimai rəyi çaşıdırmaq, ictimai-siyasi sabitliyi pozmaq, vətəndaşlar arasın-da dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərə inam-

sızlıq yaratmaq məqsədi ilə bilə-bilə yalan məlumatlar, eləcə də yayılması qanunla qadağan edilən informasiyalar daxil edərək yayımlayıblar.

Həmin faktlarla bağlı Cinayət Məcəlləsi-nin 313-cü (vəzifə saxtakarlığı, yeni vəzifəli şəxs tərəfindən informasiya resurslarına bi-lə-bilə yalan məlumatların daxil edilməsi) maddəsi ilə cinayət işi başlanmaqla ibtidai istintaqın aparılması Bakı şəhər prokurorlu-ğuna tapşırılıb.

Azərbaycan Respublikası Baş Prokuror-luğunda aparılmış araşdırmalarda "topxe-ber.az" və "fia.az" internet saytlarının vəzi-fəli şəxsləri tərəfindən "Kütləvi informasiya vasitələri" haqqında Azərbaycan Respubli-kası Qanununun 10-cu maddəsinin tələblə-rinin kobud şəkildə pozulması, cəmiyyətdə çaşqınlıq yaranmasına səbəb olan, konkret faktlarla əsaslanmayan, sensasiya xarakter-li məlumatların məqsədi şəkildə yayılması müəyyən edilib.

Bununla əlaqədar, internet saytlarının rəhbərləri Baş Prokurorluğa dəvət edilərək, onlardan "Prokurorluq haqqında" Qanunun tələblərinə müvafiq olaraq rəhbəri olduqları internet saytlarında sensasiya naminə in-formasiyaların yayılmasına son qoyulması tələb edilməklə, gələcəkdə dövlətin rəsmi qurumlarının mətbuat xidmətləri ilə dəqiq-ləşdirmə aparmadan qanunazidd əməllərini davam etdirəcəkləri təqdirdə bəralərdən ci-nayət məsuliyyəti də daxil olmaqla qanun-vericilikdə nəzərdə tutulmuş daha ciddi təd-birlər görülcəyvi barədə rəsmi xəbərdarlıq ediliblər.

"Bastainfo.com", "criminalaz.com", "top-xeber.az" və "fia.az" internet saytlarının in-ternet informasiya ehtiyatına müraciətləri-nin məhdudlaşdırılması və digər məhdudi-yətlərin tətbiqi üçün müvafiq tədbirlərin gö-rülməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinə müraciət edilib.

Baş Prokurorluq tərəfindən bir daha küt-ləvi informasiya vasitələrinə, o cümlədən sosial şəbəkə istifadəçilərinə ("Facebook", "Twitter", "Instagram" və s.) "Kütləvi infor-masiya vasitələri" haqqında Qanunun tə-ləblərinə riayət etmələrinə dair xəbərdarlıq olunmaqla ölkəmizdə bərqərar olmuş icti-mai-siyasi sabitliyin pozulmasına, terrorçu-luğu dəstəkləyən, əhali arasında vəhime yaratmaq məqsədilə dövlət və ictimai xa-yırların həyatına sui-qəsd etməklə terror-culuğa açıq çağırışlar, vətəndaşlar arasında dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərə inamsız-lıq yaratmaq, insanların konkret yeri və vaxtı göstərilərək qanunsuz etiraz aksiyaları ke-çirməyə təhrik etməklə hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə və Azərbaycan Respubli-kasının konstitusiyası qurulusunun zorla də-yişdirilməsinə yönələn açıq çağırışlar və di-gər istənilən qanunazidd hərəkətlərin qarşı-sının alınması üçün respublikanın hüquq mühafizə orqanları tərəfindən monitoring həyata keçirilməklə bu cür hərəkətlərə yol verən müvafiq şəxslər barəsində ən ciddi məsuliyyət tədbirlərinin görülməsi təmin ediləcək.

AZƏRTAC

Bakı Konqres Mərkəzi MMC

AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Tender 5 lot üzrə keçirilir:

Lot-1. Mərkəzin kiçik ölçüdə maketlərinin hazırlanması

Lot-2. Mərkəzin internet sahifəsinin dizaynı və satışı

Lot-3. Mərkəzin video çəkilişinin aparılması

Lot-4. Seyflərin alınması

Lot-5. Dəşinməz əmlakın icbari sığortası

Tender iştirakçılarının təklif edilir ki, öz təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər hər lot üzrə iştirak haqqını aşağıda göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu ala bilərlər.

İştirak haqqı hər lot üzrə 60 (altmış) manat.

Adı: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi

Kodu: 210005

VÖEN: 1401555071

Müxbir hesab: AZ41NABZ01360100000000003944

SWIFT BIK: CTREAZ22

B2. Alan müştəri

Adı: Bakı Konqres Mərkəzi MMC

Hesab №: AZ25CTRE00000000000008437701

VÖEN: 1503899881

Ünvan: Nərimanov rayonu, Təbriz küçəsi 130. Əlaqələndirici şəxs: Nu-riyev Aslan Tel.: (050) 273-99-01.

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır. İddiacılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər.

-*tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;*

-*tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*

-*tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflər açıldığı gün-dən ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);*

-*Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yer-nə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi or-qanlarından arayış;*

-*İddiacının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;*

-*İddiacının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;*

-*İddiacının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;*
-*İddiacının müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları, işləri yerinə yetirmək üçün analoji işlərdə təcrübəsi;*

-*digər sənədlər.*

Sənədlər Azərbaycan dilində 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır.

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Qanuna uyğun keçirilə-cəkdir.

İddiacılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank zəmanəti istisna olmaqla) 13 avqust 2018-ci il saat 17:00 tarix-nə qədər, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 21 av-qust 2018-ci il saat 17:00-a qədər təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaq-dır. İddiacıların təklifləri 24 avqust 2018-ci il tarixdə saat 12:00-da açılacaqdır.

Tender Komissiyası.

11 sayılı ərazi Maliyyə Hesablaşma Mərkəzi

AÇIQ TENDERƏ DƏVƏT EDİR

Tender 1 (bir) lot üzrə keçirilir:

Lot-1. Ucar Rayonu üzrə məktəblər üçün odun yanaçağının alınması. İşlərin yerinə yetirilməsi müddəti ilin axırına qədərdir. Tender iştirakçıları-na təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə və tex-niki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər lot üzrə iştirak haqqını aşağıdakı hesa-ba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplu-sunu Ucar şəhəri, Heydər Əliyev prospekti 17 ala bilərlər.

Əlaqə telefonu: 3-02-17.

Əlaqələndirici şəxs: Gəray Zakirov

Lot-1 —100 (yüz) manat

Hesab: 20032050000

VÖEN: 74120151

Bank: Kapital Bankın Ucar filiali

VÖEN: 7400009951

S.W.I.F.T. BIK - AİBAZ 2X

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiacılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməli-dirlər:

—*tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;*

—*tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*

—*tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra 30 bank günü müddətin-də qüvvədə olmalıdır);*

—*iş qrafiki;*

—*tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);*

—*Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq ver-gi orqanından arayış;*

—*İddiacının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;*

—*İddiacının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;*

—*İddiacının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;*

—*İddiacının son bir ildə analoji işlər üzrə təcrübəsi və potensial imkanı haqqında məlumat.*

Sənədlər Azərbaycan dilində 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dilə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Qanuna uyğun keçir-iləcəkdir.

İddiacılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (ten-der təklifi, bank zəmanəti və iş qrafiki istisna olmaqla) 13 avqust 2018-ci il saat 17:00-a qədər, iş qrafiki tender təklifi və bank zəmanətini isə möhürlən-miş ikiqat zərfdə 21 avqust 2018-ci il saat 17:00-a qədər təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarıla-cəqdır.

İddiacıların təklifləri 24 avqust 2018-ci il saat 12:00-da açılacaqdır.

İddiacıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender Komissiyası.

TƏKRAR

Təmizlik xidmətlərinin satın alınması ilə əlaqədar

“BakuBus” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyət

AÇIQ TENDERƏ DƏVƏT EDİR

Tender 2 (bir) lot üzrə keçirilir:

Lot-1. Bakı şəhəri, Suraxanı rayonu, Zığ qəsəbə-si, Zığ-Hövsən yolu 1-ci km. 1 ünvanında və Nərima-nov rayonu, 2037-ci məhəllə, 9-cu Kündəlan küçəsi, 106 H ünvanında yerləşən 1 və 2 saylı Deponun-inzibati binanın otlaqlarının, kəməçi binaların, temir sexinin, anbarların, avtobus parkının ərazisinin, ya-gi sahələrinin qulluğu, təlim-tədris mərkəzinin işlə-tməsinin və ərazisinin təmizlənməsi, "BakuBus" MMC-nin balansında olan avtobusların daxiliinin tə-mizlənməsi xidmətlərinin satın alınmasıdır.

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender tək-liflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçı-ları lazımi maliyyə və texniki imkanlarına malik olma-lıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər lot üzrə aşağı-da-ki məbləğdə iştirak haqqını göstərilen hesaba kö-çürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu "BakuBus" MMC-nin Bakı şə-həri, Suraxanı rayonu, Zığ-Hövsən yolu 1-ci km 1 yerləşən inzibati binası (Əlaqələndirici şəxs: Ramiq Zeynalov, telefon: 012 40411110) ünvanından ala bi-lər.

İştirak haqqı (manat)

lot 1 – 1500

Hesab: AZ59AZRT38050019440004549002

VÖEN: 1701622931

Bank: AZƏR-TÜRK BANK ASC Mərkəz filiali

Kodu: 501361

VÖEN: 9900006111

M/H: AZ02NABZ01350100000000022944

S.W.I.F.T: AZRTAZ22

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiacılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

1. Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;

2. Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

3. Tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);

TENDER KOMİSSİYASI.

TƏKRAR

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və

Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin

“Bakı Telefon Rabitəsi” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

AÇIQ TENDERƏ DƏVƏT EDİR

Tender 1 (bir) lot üzrə keçirilir:

Dizel generatorları və elektirik mal-materiallarının alınması

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki,

“Dövlət satınalmaları haqqında” Azər-baycan Respublikasının Qanununa uy-ğun olaraq, tender təkliflərini imzalanıb möhürlənmiş, ikiqat zərflərd

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ƏMLAK MƏSƏLƏLƏRİ DÖVLƏT KOMİTƏSİ YANINDA DAŞINMAZ ƏMLAKIN DÖVLƏT REYESTRİ XİDMƏTİNİN 4 SAYLI ABŞERON ƏRAZİ İDARƏSİ AÇIQ TENDERƏ DƏVƏT EDİR

Azərbaycan Respublikasının Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi yanında Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestri Xidmətinin 4 saylı Abşeron Ərazi İdarəsi avtonəqliyyat vasitəsinin (avtobus) satılınması üzrə açıq tender elan edir.

Tenderdə rezident və qeyri-rezident hüquqi şəxs, yaxud yeni hüquqi şəxs yaratmadan hüquqi şəxslər birliyi (konsorsium da daxil olmaqla) və eyni zamanda, fiziki şəxslər iştirak edə bilərlər.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər 300 (üç yüz) manat məbləğində iştirak haqqını aşağıda göstərilən bank hesabına köçürdükdən sonra Tenderin Əsas Şərtlər Toplusunu Xirdalan şəhəri, H.Əliyev prospekti 255, (4 saylı Abşeron Ərazi İdarəsi, otaq № 306, tel.: +99412 349 09 96) ünvanından ala bilərlər.

Emitent
Bankın adı
Kapital Bankın Abşeron filiali
Kodu: 200231
VÖEN Bank: 9900003611
Müxbirhesab:
AZ37NABZ01350100000000001944
S.W.I.F.T. Blik: AILBAZZX
Alan
AR ƏMDKY DƏDRX 4 saylı Abşeron Ərazi İdarəsi

Hesab №-si: AZ69AIB33010019442301008123
VÖEN: 3100128721

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılır.
İddiaqlar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

1. Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət.
2. Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi.

3. Tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır).

4. Tender təklifi dəyərinin 2 % həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır).

5. Vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi və sosial müdafiə orqanından arayış.

6. İddiəçinin son üç ildəki fəaliyyəti haqqında dövlət orqan(lar)ı tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatı.

7. İddiəçinin son üç ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı.

8. İddiəçinin ilkin qeydiyyat sənədlərinin müvafiq qaydada təsdiq edilmis surətləri (iddiəçinin tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsinin qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və əsas fəaliyyət yeri göstərilməklə) və rekvizitləri.

9. Tender təklifini və satılma müqaviləsini im-

zalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyət-lərini təsdiq edən sənəd.

10. İddiəçinin analoji işlər üzrə iş təcrübəsini təsdiq edən sənədlər.

11. Digər sənədlər (tenderin Əsas Şərtlər Top-lusunda göstərilən bütün digər sənədlər).

İddiaqlar konsorsium yaratmaqla tenderdə iştirak etmək istəyirlərsə, konsorsium barədə müqavilə, eləcə də konsorsium iştirakçısı olan bütün şirkətlər barədə yuxarıda göstərilən zəruri sənədləri (mə-lumatları) təqdim etməlidirlər.

İddiaqlar tender təkliflərini qapalı, möhürlənmiş və imzalanmış ikiqat zərflərdə iki nüsxədə (üzərində “Əslil” və “Surət” yazılmış) təqdim etməlidirlər. İddiəçilərin təkliflərinin “Əslil” və “Surət” arasında fərqlər olduqda üstünlük üzərində “Əslil” sözü yazılmış nüsxəyə veriləcəkdir.

Azərbaycan Respublikasının olan iddiaçıların tenderə təqdim edəcəkləri bütün sənədlər Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində tərtib olunmalıdır. Xarici ölkələrdən olan iddiaçılar isə təmsil etdikləri dövlətin dilində hazırladıqları mətnlə birlikdə həmin mətnin Azərbaycan dilinə tərcümə olunmuş nüsxəsini əlavə etməlidirlər. Mətnlər arasında fərq aşkar edilərsə, üstünlük Azərbaycan dilində tərtib edilmiş mətnə veriləcəkdir.

Tender predmeti üzrə işlər satılma müqaviləsi imzalandığı tarixdən etibarən 5 ay müddətinə icra olunmalıdır.

Tender təkliflərinin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük veriləcəkdir:

- iddiaçının bu sahədəki iş təcrübəsi;
- iddiaçının görülməli işlərin təşkilinə dair təklifləri;
- görülməli işlərin dəyəri.

İddiaqlar öz təkliflərini Əsas Şərtlər Toplusunda göstərilən müddəalara uyğun olaraq hazırlamalı, tenderdə iştirak etmək üçün sənədləri (maliyyə təklifi və təklifin bank təminatı istisna olmaqla) 10.08.2018-ci il tarixinə qədər (saat 17:00-dək), tender təklifini və təklifin bank təminatını isə qapalı, möhürlənmiş, imzalanmış ikiqat zərflərdə 17.08.2018-ci il tarixinə qədər (saat 17:00-dək) Xirdalan şəhəri, H.Əliyev prospekti 255, (otaq № 306, əlaqələndirici şəxs: Seymur Mustafayev) ünvanına təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiəçilərin tender təklifləri 21.08.2018-ci il tarixində (saat 12:00-da) Xirdalan şəhəri, H.Əliyev prospekti 255, (otaq № 306) ünvanında açıqlacaqdır.

Zərflər iddiaçıların səlahiyyəti nümayəndələrinin iştirakı ilə onların təqdim olunma ardicilliyinə uyğun açılacaq və təkliflər elan ediləcəkdir.

Tender Komissiyası.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ƏMLAK MƏSƏLƏLƏRİ DÖVLƏT KOMİTƏSİ YANINDA DAŞINMAZ ƏMLAKIN DÖVLƏT REYESTRİ XİDMƏTİNİN 1 SAYLI BAKI ƏRAZİ İDARƏSİ AÇIQ TENDERƏ DƏVƏT EDİR

Azərbaycan Respublikasının Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi yanında Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestri Xidmətinin 1 saylı Bakı Ərazi İdarəsi “Əmlak Xidmətləri Məkanı”nın xidmət binasına mebel avadanlıqlarının satın alınması üzrə açıq tender elan edir.

Tenderdə təchizat xidmətlərinin göstərilməsi sahəsində ixtisaslaşan peşəkar rezident və qeyri-rezident hüquqi şəxs, yaxud yeni hüquqi şəxs yaratmadan hüquqi şəxslər birliyi (konsorsium da daxil olmaqla) iştirak edə bilərlər.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər 500 (beş yüz) manat məbləğində iştirak haqqını aşağıda göstərilən bank hesabına köçürdükdən sonra Tenderin Əsas Şərtlər Toplusunu Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Əliyər Əliyev küçəsi, 13 (1 saylı Bakı Ərazi İdarəsi, otaq № 315, tel.: +99412 5140573, faks: +99412 5140194) ünvanından ala bilərlər.

Emitent
Bankın adı
Kapital Bankın Nərimanov rayon filiali
Kodu: 200093
VÖEN Bank: 9900003611
Müxbirhesab:
AZ37NABZ01350100000000001944
S.W.I.F.T. Blik: AILBAZZX
Alan
AR ƏMDKY DƏDRX 1 saylı Bakı Ərazi İdarəsi
Hesab №-si:
AZ53AIB33040019443901777109
VÖEN: 1500067091

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılır.
İddiəçilər tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

1. Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət.
2. Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi.

3. Tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır).

4. Tender təklifi dəyərinin 2 % həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır).

5. Vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi və sosial müdafiə orqanından arayış.

6. İddiəçinin son üç ildəki fəaliyyəti haqqında dövlət orqan(lar)ı tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatı.

7. İddiəçinin son üç ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı.

8. İddiəçinin ilkin qeydiyyat sənədlərinin müvafiq qaydada təsdiq edilmis surətləri (iddiəçinin tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsinin qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və əsas fəaliyyət yeri göstərilməklə) və

rekvizitləri.

9. Tender təklifini və satılma müqaviləsini imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyət-lərini təsdiq edən sənəd.

10. İddiəçinin analoji işlər üzrə iş təcrübəsini təsdiq edən sənədlər.

11. Digər sənədlər (tenderin Əsas Şərtlər Top-lusunda göstərilən bütün digər sənədlər).

İddiaqlar konsorsium yaratmaqla tenderdə iştirak etmək istəyirlərsə, konsorsium barədə müqavilə, eləcə də konsorsium iştirakçısı olan bütün şirkətlər barədə yuxarıda göstərilən zəruri sənədləri (məlumatları) təqdim etməlidirlər.

İddiəçilər tender təkliflərini qapalı, möhürlənmiş və imzalanmış ikiqat zərflərdə iki nüsxədə (üzərində “Əslil” və “Surət” yazılmış) təqdim etməlidirlər. İddiəçilərin təkliflərinin “Əslil” və “Surət” arasında fərqlər olduqda üstünlük üzərində “Əslil” sözü yazılmış nüsxəyə veriləcəkdir.

Azərbaycan Respublikasından olan iddiaçıların tenderə təqdim edəcəkləri bütün sənədlər Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində tərtib olunmalıdır. Xarici ölkələrdən olan iddiaçılar isə təmsil etdikləri dövlətin dilində hazırladıqları mətnlə birlikdə həmin mətnin Azərbaycan dilinə tərcümə olunmuş nüsxəsini əlavə etməlidirlər. Mətnlər arasında fərq aşkar edilərsə, üstünlük Azərbaycan dilində tərtib edilmiş mətnə veriləcəkdir.

Tender təkliflərinin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük veriləcəkdir:

- iddiaçının bu sahədəki iş təcrübəsi;
- iddiaçının görülməli işlərin təşkilinə dair təklifləri;

- görülməli işlərin dəyəri.

İddiəçilər öz təkliflərini Əsas Şərtlər Toplusunda göstərilən müddəalara uyğun olaraq hazırlamalı, tenderdə iştirak etmək üçün sənədləri (maliyyə təklifi və təklifin bank təminatı istisna olmaqla) 10.08.2018-ci il tarixinə qədər (saat 17:00-dək), tender təklifini və təklifin bank təminatını isə qapalı, möhürlənmiş, imzalanmış ikiqat zərflərdə 17.08.2018-ci il tarixinə qədər (saat 17:00-dək) Bakı şəhəri, Əliyər Əliyev küçəsi, 13 (otaq № 315, əlaqələndirici şəxs: Kənan Əskərov) ünvanına təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiəçilərin tender təklifləri 21.08.2018-ci il tarixində (saat 10:00-da) Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Əliyər Əliyev küçəsi, 13 (otaq № 315) ünvanında açıqlacaqdır.

Zərflər iddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələrinin iştirakı ilə onların təqdim olunma ardicilliyinə uyğun açılacaq və təkliflər elan ediləcəkdir.

Tender Komissiyası.

BİLDİRİŞ

“Bakı Metropoliteni” QSC tərəfindən keçirilmiş Müdafiə Nazirliyinin Baş Klinik Hospitalının ərazisində Məhkəmə Tibbi və Patoloji Anatomiya Mərkəzinin texnoloji avadanlıqlarının quraşdırılması, elektrik təchizatı, zəif cərəyan sistemi və santexnika işlərinin “Açıq Tender” üsulu ilə satın alınmasına dair müsabiqədə “Kaspian Standart CO” MMC qalib elan olunmuşdur. Qalib gəlmiş təşkilat ilə 28.06.2018-ci il tarixdə ƏDV daxil 852 936,00 manat (səkkiz yüz əlli iki min doqquz yüz otuz altı manat 00 qəpik) manat məbləğində müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

“Bakı Metropoliteni” QSC-nin Tender Komissiyası.

BİLDİRİŞ

“Bakı Metropoliteni” QSC tərəfindən 13.04.2018-ci il tarixdə elan edilmiş kotirovkalar sorğusu proseduru üzrə iddiaçılardan daxil olmuş təkliflərin qiymətləndirilməsi həyata keçirilmişdir. **Oturacaqların sayı 5+1 komersiya yükdaşıyan avtomobilin satılınması üzrə “AZAVTOBUS” MMC** qalib elan edilmiş və onunla **ƏDV daxil 44795.16 (Qırx dörd min yeddi yüz doxsan beş manat,16 qəpik) manat dəyərində** müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

“Bakı Metropoliteni” QSC-nin Tender Komissiyası.

BİLDİRİŞ

“Respublika” qəzetinin 23 may 2018-ci il və 03 iyun 2018-ci il tarixli nömrələrində dərc olunmuş elana əsasən M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası Lot-6 Kommunal-Kommunikasiya xidməti, Lot-7 Cari təmir işlərinin görülməsi üçün açıq tender zərflərinin açılış vaxtının müddəti uzadılaraq, 27 iyul 2018-ci il tarixdə saat 12:00-a təyin edilmişdir.

Tender Komissiyası.

BİLDİRİŞ

“Aqrolizinq” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Ucar Pambıq Emalı Zavodunun qaz təchizatının layihə-smeta sənədlərinin hazırlanması üzrə iş və xidmətlərin satılınması məqsədi ilə keçirdiyi kotirovka sorğusunda “Azəriqazlayihə İnşaat” QSC qalib gəlmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin

“Aztelekom” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Tender 1 (bir) lot üzrə keçirilir.
Lot 1: “Aztelekom” MMC tərəfindən istehsalat zəruriyyəti ilə əlaqədar tələb olunan 7000 ədəd set-top-box avadanlığının satılınması
Tenderdə yerli və xarici hüquqi şəxslər iştirak edə bilərlər.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş Tenderin Əsas Şərtlər Toplusunu Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Tbilisi prospekti 187 (Əlaqələndirici şəxs: Faiq Mustafayev, tel.: 012 344 00 00 (372); e-mail: faiq.mustafayev@aztelekom.az ünvanından əldə edə bilərlər.

Tenderdə iştirak haqqı: 1500 (bir min beş yüz) AZN

Müəssisənin adı: “Aztelekom” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

Hesab nömrəsi: AZ62AZPO 91015461200420100166

Müəssisənin VÖEN-i: 9900038501

Ünvan: AZ1122, Bakı şəh., Tbilisi prospekti-187

Bankın adı: “Azərpoçt” MMC PF 1

Kodu: 691011

Bankın VÖEN-i: 9900037711

Müxbir hesab: AZ76NABZ 01350100000000094944

S.W.I.F.T BİK: AZPOAZ22

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılır.

İddiaqlar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- Tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 (otuz) bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Tender təklifi dəyərinin 2 %-i həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 (altmış) bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi və sosial müdafiə orqanlarından arayış;
- İddiəçinin son bir ildəki fəaliyyəti haqqında maliyyə hesabatı;
- İddiəçinin son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- Tender təklifini və müqaviləni imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətlərini təsdiq edən sənədin (vəzifəyə təyin edilməsi barədə əmr və ya müvafiq səlahiyyətin verilməsi barədə etibarnamə) iddiaçı tərəfindən möhürlə təsdiq edilmis surəti;
- İddiəçinin ilkin qeydiyyat sənədlərinin müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surətləri (iddiəçinin tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi-

nin qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və əsas fəaliyyət yeri göstərilməklə), ünvan və bank rekvizitləri;

• İddiəçinin analoji işlər üzrə iş təcrübəsini təsdiq edən sənədlər;

• İddiəçinin müştəri bazası haqqında məlumatlar;

• Təklif olunan malların mənşə və keyfiyyət sertifikatları;

• Tenderin Əsas Şərtlər Toplusunda nəzərdə tutulan və Tenderin Əsas Şərtlər Toplusunun tələblərindən irəli gələn digər sənədlər.

İddiəçi təqdim edəcəyi malların keyfiyyətini təsdiqləyən hər hansı digər məlumatları da təqdim edə bilər.

Azərbaycan Respublikasından olan iddiaçıların tenderə təqdim edəcəkləri bütün sənədlər Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində tərtib olunmalıdır. Xarici ölkələrdən olan iddiaçılar isə təmsil olunduqları dövlətin dilində hazırladıqları mətnlə birlikdə həmin mətnin Azərbaycan dilinə tərcümə olunmuş, müvafiq qaydada leqallaşdırılmış və ya apostil olunmuş və notarial qaydada təsdiq edilmiş nüsxəsini mütləq əlavə etməlidirlər.

Mətnlər arasında fərq aşkar edilərsə, üstünlük Azərbaycan dilində tərtib edilmiş mətnə veriləcəkdir.

İddiəçilər tender təkliflərini 2 (iki) nüsxədə (“Əslil” və “Surət”) təqdim etməlidirlər. İddiəçilərin təkliflərinin “Əslil” və “Surət” arasında fərqlər olduqda, üstünlük “Əslil” sözü yazılmış nüsxəyə veriləcəkdir.

Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

Tender təkliflərinin qiymətləndirilməsi zamanı onların bu sahədəki çoxillik təcrübəsi, yerli şirkətlərə göstərdiyi təchizat işinin keyfiyyəti, müqavilə imzaladıqları şirkətlər tərəfindən təqdim olunan tövsiyə məktublarının olması nəzərə alınacaqdır.

İddiəçilər tenderdə iştirak etmək üçün müvafiq sənədləri (tender təklifi və tender təklifinin bank təminatı istisna olmaqla) 31 iyul 2018-ci il tarixinə qədər (saat 17.00-dək), tender təklifini və tender təklifinin bank təminatını isə 13 avqust 2018-ci il tarixinə qədər (saat 17.00-dək) Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Tbilisi prospekti, 187 ünvanında - “Aztelekom” MMC-nin Tender Komissiyasına) təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiəçilərin təklifləri 14 avqust 2018-ci il tarixində (saat 11.00-da) Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Tbilisi prospekti, 187 ünvanında - “Aztelekom” MMC-nin inzibati binasında açıqlacaqdır.

Açıqlada iddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender Komissiyası.

“Azərbaycan Dəmir Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Tender 6 lot üzrə keçirilir: lot 1 - dəftərxana malları; lot 2 - təsərrüfat malları; lot 3 - kartriclərin dolumu və təmiri; lot 4 - İKT avadanlıqları; lot 5 - ofis mebelləri; lot 6 - məişətdə istifadə olunan avadanlıqlar, əşya və cihazların satın alınması.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və 100 (bir yüz) manat (ƏDV daxil) məbləğində iştirak haqqını “Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC-nin bank hesabına ödədikdən sonra satınalma predmetləri üzrə əsas şərtlər toplusunu əlaqələndirici şəxsdən iş vaxtı saat 09:00-dan 18:00-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrələri:
AZ57IBAZ38050019449345061205 (AZN);
AZ47IBAZ38150018409345061205 (USD);
AZ27IBAZ38150019789345061205 (EUR);
AZ64IBAZ38150018109345061205 (RUR).

VÖEN: 9900007721

Bank: Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC “Nəqliyyat” filiali

Kodu: 805711

VÖEN: 9900001881

Müxbir hesab: AZ03NABZ01350100000000002944

S.W.I.F.T. Code: IBAZZAZX

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılır.

Əsas şərtlər toplusunu aldıqdan sonra aşağıda qeyd olunan ilkin sənədlər (Tender təklifi və təklifin təminatı istisna olmaqla) 3 avqust 2018-ci il saat 18:00-dək elanda göstərilmiş ünvana təqdim edilməlidir:

-Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair ödəniş vaxtı keçmiş öhdəliklərinin olmaması haqqında arayış;

-son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;

-son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;

-tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;

-mənsə və uyğunluq sertifikatları;

-yerinə yetirilən analoji müqavilələr haqqında məlumat.

Tender təklifi və təklifin təminatının təqdim olunmasına dair tələblər:

-tender təklifi (zərflərin açıldığı gündən sonra azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);

-tender təklifinin məbləğinin 1 (bir) %-i həcmində bank təminatı (bank təminatı təklifin qüvvədə olma müddətindən azı 30 bank günü çox olmalıdır).

Təklif və təklifin təminatı möhürlənmiş, ikiqat zərfdə, 2 (iki) nüsxədə (əslil və surəti) 9 avqust 2018-ci il saat 18:00-a kimi elanda göstərilmiş ünvana təqdim edilməlidir.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Satılmalan təşkilatın ünvanı: AZ1010, Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Dilərə Əliyeva, 230

Əlaqələndirici şəxs: Nihal Əlizadə, Tel.: (+994 12) 499-66-